

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงสร้างการเมืองการปกครองกลุ่มผู้นำทางการเมืองของ
รัฐกัมพูชา รัฐบังกลาเทศและเปรูของประเทศมาเลเซีย
กับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย นิอับลุลาภิบ บินนิฮัสซัน และคณะ

กันยายน 2552

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงสร้างการเมืองการปกครองกลุ่มผู้นำทางการเมืองของ
รัฐกัณฑ์ รัฐธรรมนูญและเป็รคของประเทศมาเลเซีย
กับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้

นียบคูลราทึบ บินนิฮัสซัน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หัวหน้าโครงการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชาวาวี ปะดาอาหมิน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทีมวิจัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชุดโครงการ มาเลเซีย : นัยยะต่อประเทศไทย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง “โครงการสร้างการเมืองการปกครองกลุ่มผู้นำทางการเมืองของรัฐก้นตัน รัฐตรังกานูและเปร์คของประเทศมาเลเซียกับที่มีอิทธิพลต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้” นี้เป็นโครงการย่อยของงานวิจัยชุดโครงการวิจัย “ มาเลเซีย : นัยยะที่สำคัญต่อไทย” ซึ่งได้รับทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว)

คณะผู้วิจัยได้ใช้โอกาสในการทำวิจัยครั้งนี้ในการเก็บข้อมูลทั้งข้อมูลเอกสาร ข้อมูลภาคสนามที่เกี่ยวข้องกับประเทศมาเลเซีย นับตั้งแต่ระยะเวลาเริ่มต้นโครงการจนกระทั่งงานวิจัยนี้สำเร็จ ในการวิจัยครั้งนี้ยังทำให้คณะผู้วิจัยได้มีกัลยาณมิตรทางวิชาการหลากหลายกลุ่มรวมทั้งกัลยาณมิตรชาวมาเลเซียที่ได้ช่วยเหลือในการให้ข้อมูลทั้งข้อมูลเอกสารและข้อมูลหายาก

ในการนี้คณะผู้วิจัยได้อาศัยประโยชน์จากงานเขียนต่างๆ เป็นจำนวนมากทั้งที่ปรากฏนามและไม่ปรากฏนามในบรรณานุกรมเพื่อประการดำเนินการวิจัยและเขียนงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ รศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันต์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และดร.สายพิณ ศุพุทธมงคล คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะในการทำวิจัยในครั้งนี้ด้วย

บุคคลสองท่านที่ไม่อาจลืมได้คือคุณแม่ ฮัจญะห์ฮามีดะห์ บินดีฮัจญิมุฮัมมัดซุรูดดิน ที่ทำให้หนึ่งในคณะวิจัยรู้จักคำว่า “รัฐก้นตัน” ตั้งแต่อายุ 4-5 ขวบ ด้วยประโยคที่ว่า “แม่ไปรัฐก้นตันมา” เมื่อถามแม่ว่าไปไหนมา ตามด้วยคำถามต่อมาว่า “รัฐก้นตันอยู่ที่ไหน” ก็ได้รับคำอธิบายที่เต็มด้วยความมั่นใจ จำอยู่ประโยคเดียว คือ “รัฐก้นตันอยู่เลยอำเภอสุโหงโกลกไปหน่อยหนึ่ง” และบุคคลที่สองคือคุณพ่อ ฮัจญิมุฮัมมัด บินนิมุฮัมมัด ผู้ทำให้ได้ “สัมผัส” รัฐก้นตันตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา สิ่งเหล่านี้ได้ตกผลึกจนกลายเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับมาเลเซียในปัจจุบัน

และขอขอบคุณ คุณรัตนา อาแว, คุณมะบักรี เจ๊ะละาะ, คุณซิติอาแอเสาะ อูมา และคุณพาตีเมาะ อูแล ที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีสุดท้ายคณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านจากสถาบันมลาญศึกษา มหาวิทยาลัยมาลายา กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณาจารย์ที่มีส่วนในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินต่อไปจนสำเร็จด้วยดี

นายนิอับลุรากีบ บินนิฮัสซัน

นายชาววี ปะดาอามีน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปี 2547 เป็นต้นมา ทำให้สภาพทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดความสั่นคลอน ส่วนหนึ่งของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้หนีไปพักอาศัยยังประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะบรรดารัฐที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทย และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ประเทศมาเลเซียเริ่มได้รับการกล่าวขานถึงความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความสงสัยถึงอิทธิพลและความเกี่ยวข้องของประเทศมาเลเซียที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น เป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพราะบรรดารัฐของประเทศมาเลเซียที่มีชายแดนติดต่อกับจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีระหว่างกัน

งานวิจัยนี้ได้พยายามที่จะหาคำตอบถึงอิทธิพลทางการเมือง การปกครอง ผู้นำทางการเมืองที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาโครงสร้างการเมือง การปกครอง ผู้นำทางการเมือง รวมทั้งบทบาทผู้นำรัฐหรือมุขมนตรีในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซีย ศึกษาถึงโครงสร้างของกลุ่มการเมือง ผู้นำทางการเมืองที่จะมีอิทธิพลต่อสถานการณ์ทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาแนวนโยบายของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียที่มีต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และศึกษาถึงแนวคิดของแต่ละกลุ่มการเมืองที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะได้ทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสถานการณ์การเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อผู้นำทางการเมืองแต่ละกลุ่มนั้นๆเข้ามาบริหารรัฐต่างๆในพื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม(Observation) การสนทนากลุ่ม(focus group) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(deep interview) และการศึกษาเอกสาร(Documentary Research) โดยการศึกษาเอกสารต่างๆทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ได้กำหนดให้คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไปร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมทางการเมือง, กิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรม เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลตามกรอบที่กำหนดไว้ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คณะวิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้นำทางการเมือง นักการเมือง ที่สังกัดพรรครัฐบาล และสังกัดพรรคฝ่ายค้านในรัฐกลันตัน, รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก รวมทั้งนักวิชาการสายสังคมศาสตร์ และรัฐศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาในมาเลเซียในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามกรอบการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ และข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกได้นำมาประมวลเพื่อหาข้อสรุปในแต่ละประเด็นคำถาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

จากผลการศึกษาวิจัยค้นพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรักของ
ประเทศมาเลเซียกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นเป็นความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์และเครือญาติ มีภาษา
ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่เหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์
ความสัมพันธ์เหล่านี้เกิดมาจาก 2 กรณี คือ กรณีแรกเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทาง
ภูมิรัฐศาสตร์ สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์นี้มีอยู่ 2 แห่ง ในบริเวณชายแดนประเทศไทย-
มาเลเซีย แห่งแรกคือ การเปลี่ยนแปลงเขตแดนระหว่างรัฐเปรักกับเมืองรามันห์(จังหวัดยะลาปัจจุบัน)
เกิดขึ้นในปี 1899 ครั้งนั้นปรากฏว่าดินแดนส่วนหนึ่งของเมืองรามันห์ได้ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ
รัฐเปรัก ทำให้ดินแดนและประชาชนชาวรามันห์ส่วนนั้นได้กลายเป็นชาวเปรักเชื้อสายปัตตานี และ
ยังคงมีความผูกพันกับเมืองรามันห์ ส่วนแห่งที่สอง คือ เกิดจากสนธิสัญญาเองโกล-สยาม ปี 1909 จาก
สนธิสัญญาดังกล่าว รัฐกลันตันได้ผนวกดินแดนบางส่วนของเมืองระแงะหรือลือเกาะห์(Legeh) เข้า
เป็นส่วนหนึ่งรัฐกลันตัน ดินแดนดังกล่าว เช่นบางส่วนของอำเภอตานะห์แมเราะห์ อำเภอยือลี
ในทางกลับกันดินแดนส่วนหนึ่งของรัฐกลันตันที่เรียกว่า a small northeast corner of Kelantan ก็ได้
กลายมาเป็นอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส สำหรับประการที่สองคือ การอพยพย้ายถิ่นฐาน โดยชาว
จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อพยพย้ายถิ่นฐานไปยังรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรัก เกิดขึ้นมาเป็น
เวลานานนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 จนถึงปัจจุบัน ทำให้ประชาชนดังกล่าวยังคงมีความผูกพันต่อจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ บุตรหลานชั้นที่สอง หรือชั้นที่สามเหล่านี้ ยังคงยอมรับถึงการมีรากเหง้าจากจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ บางส่วนมีการตั้งชื่อชุมชนใหม่ตามชื่อถิ่นฐานเดิมของตนเองในจังหวัดชายแดนภาคใต้
มีการรวมตัวจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มตนเอง รวมทั้งช่วยเหลือพัฒนา
เศรษฐกิจที่เนื่องในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น โครงการการช่วยเหลือด้านการศึกษา ทักษะ และการ
บริหารมัลลิต รวมทั้งมีการช่วยเหลือในการสร้างมัลลิต อาคารโรงเรียนสอนศาสนา

ผลการวิจัยค้นพบว่าความสัมพันธ์ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง แนวความคิดทางการเมืองของ
ประชาชนบริเวณรัฐชายทะเลฝั่งตะวันออกของมาเลเซีย ส่วนใหญ่มีความคิดทางการเมืองแบบศาสนา
นิยมหรือแนวทางอนุรักษนิยม (Conservative) ดังนั้นแนวคิดทางการเมืองที่ตั้งบนพื้นฐานศาสนาหรือ
ใช้ศาสนาเป็นแนวทางในการต่อสู้ทางการเมือง บรรดากลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู
และรัฐเปรักมักเดินทางมายังจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อบรรยายธรรม เยี่ยมเยียน หรือเพื่อสนับสนุน
การพัฒนาศาสนสถาน สถาบันการศึกษา สิ่งเหล่านี้จึงมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อแนวความคิดทาง
การเมืองของจังหวัดชายแดนภาคใต้ การที่รัฐบริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซียถูกปกครอง โดย
พรรคที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกันหรือสอดคล้องกันกับพรรคที่เป็นรัฐบาลสหพันธรัฐ ย่อม
สามารถแก้ไขปัญหาความมั่นคงกับประเทศไทยมากกว่ารัฐที่ถูกปกครองโดยรัฐบาลท้องถิ่นที่มาจาก
ต่างอุดมการณ์ซึ่งยากต่อการควบคุมของรัฐบาลสหพันธรัฐ

ผลการวิจัยค้นพบว่าความสัมพันธ์ทางศาสนานั้น ด้วยประชาชนส่วนใหญ่ของรัฐกลันตัน รัฐ
ตรังกานู และรัฐเปรัก กับจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการนับถือศาสนาอิสลาม สำหรับผู้สนับสนุนพรรค

รัฐบาลสหพันธรัฐนั้น มีความคิดเสรีนิยม และชาตินิยม ดังนั้นกลุ่มนี้มักอิงความเป็นชาติพันธุ์นิยม อิงความเป็นชาติพันธุ์มาด้วยกัน ส่วนผู้สนับสนุนพรรคฝ่ายอนุกรมการศาสนานั้น มักอิงความเป็น ศาสนาอิสลามนิยม ด้วยหลักการศาสนาอิสลามนั้น มีคำกล่าวที่ว่า “มุสลิมเป็นพี่น้องกัน” ดังนั้นชาว มุสลิมจากรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักบางส่วน ด้วยมีความเป็นศาสนาและชาติพันธุ์เดียวกัน ทำให้เกิดระบบเครือญาติ จึงเกิดเห็นอกเห็นใจเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน เมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเจ็บปวดอีกฝ่าย ย่อมจะเจ็บด้วย ความเป็นศาสนาและชาติพันธุ์เดียวกันนี้ เมื่ออีกฝ่ายมีความเจริญก้าวหน้ากว่า ทำให้อีก ฝ่ายเกิดคำถามถึงสถานสภาพของตนเอง ความด้อยกว่าของตนเอง และฝ่ายที่เจริญกว่าย่อมจะต้องยื่นมือ ให้ความช่วยเหลือต่อฝ่ายที่ด้อยกว่า จึงมีการช่วยเหลือชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงิน ซากาต, สัตว์ประเภทวัวหรือแพะเพื่อการเชือดตามพิธีกรรมทางศาสนา หรือแม้แต่การช่วยเหลือใน การสร้างศาสนสถาน สถาบันการศึกษา

ผลการวิจัยค้นพบว่าโครงสร้างการเมืองการปกครองมีผลต่อการเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ด้วยประเทศมาเลเซียใช้ระบบสหพันธรัฐ ดังนั้นจึงมีลักษณะของการกระจายอำนาจทางการเมืองการ ปกครอง สามารถสนองความต้องการของชุมชน ทำให้ประเทศมาเลเซียโดยเฉพาะรัฐบริเวณชายแดน ประเทศไทย-มาเลเซีย มีการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ มากกว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีระบบการ ปกครองแบบรัฐเดี่ยว (Unity State) ทำให้เห็นถึงข้อดีของระบบการเมือง การปกครองของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก จึงเกิดการเรียกร้องให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีอำนาจในการกำหนดบทบาท ตนเองมากขึ้น (Autonomy)

ผลการวิจัยค้นพบว่านโยบายของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรักที่มีต่อจังหวัดชายแดน ภาคใต้นั้น ไม่ปรากฏว่ามีการบันทึกเป็นนโยบายเฉพาะสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือชนกลุ่มน้อย อื่นๆ ทั่วโลก แม้ไม่มีการบันทึกนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลท้องถิ่น แต่ในการปฏิบัตินั้นปรากฏว่า รัฐกลันตัน ซึ่งเป็นรัฐที่พรรคอิสลามมาเลเซียหรือพรรคปาสปกครองมาตลอด 18 กว่าปีแล้ว กลายเป็น ฐานที่มั่นคงในการสนับสนุนช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยชาวมุสลิมในประเทศต่างๆ เช่น การช่วยเหลือชาว มุสลิมบอสเนียฮอเซโกวีนา ชาวแคชเมียร์ ชาวปาเลสไตน์ สำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ด้วยรัฐกลัน ตันมีดินแดนที่ติดต่อกันกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ รัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตันมีความระมัดระวังสูงใน การกำหนดนโยบาย ดังนั้นนโยบายของรัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตันและรัฐอื่นๆ เช่นรัฐตรังกานู และ รัฐเปรักจึงมีลักษณะที่เป็นความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) มากกว่าจะเป็นการช่วยเหลือทางด้านวัตถุ (Material)

รหัสโครงการ: RDG 5110007
ชื่อโครงการ: โครงสร้างการเมืองการปกครองกลุ่มผู้นำทางการเมืองของรัฐกลันตัน รัฐตั้งกานูและเปรักของประเทศมาเลเซียกับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้
ชื่อนักวิจัย: นีอับดุลรากีบ บินนิฮ์สซัน ซาวาวิ ปะดาอามิน
E-mail Address: nikrakib@gmail.com
ระยะเวลาโครงการ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2550 ถึง 15 ตุลาคม พ.ศ. 2551

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง “โครงสร้างการเมืองการปกครองกลุ่มผู้นำทางการเมืองของรัฐกลันตัน รัฐตั้งกานูและเปรักของประเทศมาเลเซียกับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาโครงสร้างการเมือง การปกครอง ผู้นำทางการเมือง รวมทั้งบทบาทผู้นำรัฐหรือมุขมนตรีในรัฐกลันตัน รัฐตั้งกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซีย 2) เพื่อศึกษาโครงสร้างของกลุ่มการเมือง ผู้นำทางการเมืองที่จะมีอิทธิพลต่อสถานการณ์ทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) เพื่อศึกษาแนวโน้มนโยบายของรัฐกลันตัน รัฐตั้งกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียที่มีต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) เพื่อศึกษาถึงแนวคิดของแต่ละกลุ่มการเมืองที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะได้ทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสถานการณ์การเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อผู้นำทางการเมืองแต่ละกลุ่มนั้นๆ เข้ามาบริหารรัฐต่างๆ ในพื้นที่ที่ทำการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกลันตัน รัฐตั้งกานูและรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียกับจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นมีความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์และเครือญาติ มีภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่เหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์เหล่านี้เกิดมาจาก 2 กรณี คือ

การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ โดยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ 2 แห่ง บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย แห่งแรกคือ การเปลี่ยนแปลงเขตแดนระหว่างรัฐเปรักกับเมืองรามันห์ (จังหวัดยะลาปัจจุบัน) เกิดขึ้นในปี 1899 ครั้งนั้นปรากฏว่าดินแดนส่วนหนึ่งของเมืองรามันห์ได้ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐเปรัก ทำให้ดินแดนและประชาชนชาวรามันห์ส่วนนั้นได้กลายเป็นชาวเปรักเชื้อสายปัตตานี ส่วนแห่งที่สอง คือ เกิดจากสนธิสัญญาแองโกล-สยาม ปี 1909 จากสนธิสัญญาดังกล่าว รัฐ

ลันตันได้ผนวกดินแดน ซึ่งเดิมเป็นดินแดนเมืองระแงะหรือลือเกาะห์(Legeh) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐกลันตัน ในทางกลับกันดินแดนส่วนหนึ่งของรัฐกลันตันได้กลายมาเป็นอำเภอตากใบ

การอพยพย้ายถิ่นฐาน โดยชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อพยพย้ายถิ่นฐานไปยังรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรัก เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 จนถึงปัจจุบัน ทำให้ประชาชนดังกล่าวยังคงมีความผูกพันต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการตั้งชื่อชุมชนตนเองตามชื่อถิ่นฐานเดิมของตนเอง มีการรวมตัวจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มตนเอง รวมทั้งช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจพี่น้องในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น โครงการการช่วยเหลือด้านการศึกษา ทักษะ และการบริหารมัสยิด

ผลการวิจัยค้นพบว่าความสัมพันธ์ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง แนวความคิดทางการเมืองของประชาชนบริเวณรัฐชายทะเลฝั่งตะวันออกของมาเลเซีย ส่วนใหญ่มีความคิดทางการเมืองแบบศาสนานิยมหรือแนวทางอนุรักษนิยม (Conservative) ดังนั้นแนวคิดทางการเมืองที่ตั้งบนพื้นฐานศาสนาหรือใช้ศาสนาเป็นแนวทางในการต่อสู้ทางการเมือง จึงมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อแนวความคิดทางการเมืองของจังหวัดชายแดนภาคใต้ การที่รัฐบริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซียถูกปกครอง โดยพรรคที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกันหรือสอดคล้องกันกับพรรคที่เป็นรัฐบาลสหพันธรัฐ ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาความมั่นคงกับประเทศไทยมากกว่ารัฐที่ถูกปกครองโดยรัฐบาลท้องถิ่นที่มาจากต่างอุดมการณ์ซึ่งยากต่อการควบคุมของรัฐบาลสหพันธรัฐ

ผลการวิจัยค้นพบว่าความสัมพันธ์ทางศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู รัฐเปรัก และจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลามด้วยหลักการศาสนาอิสลามมีว่า “มุสลิมเป็นพี่น้องกัน” ดังนั้นชาวมุสลิมจากรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก จึงมีการช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงินชากาด, สัตว์ประเภทวัวหรือแพะเพื่อการเชือดตามพิธีกรรมทางศาสนา หรือแม้แต่การช่วยเหลือในการสร้างมัสยิด อาคาร โรงเรียนสอนศาสนา

ผลการวิจัยค้นพบว่าโครงสร้างการเมืองการปกครองมีผลต่อการเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาด้วยประเทศมาเลเซียใช้ระบบสหพันธรัฐ ดังนั้นจึงมีลักษณะของการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครอง สามารถสนองความต้องการของชุมชน ทำให้ประเทศมาเลเซียโดยเฉพาะรัฐบริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย มีการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ มากกว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีระบบการปกครองแบบรัฐเดี่ยว (Unity State) ทำให้เห็นถึงข้อดีของระบบการเมือง การปกครองของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก จึงเกิดการเรียกร้องให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีอำนาจในการกำหนดบทบาทตนเองมากขึ้น (Autonomy)

ผลการวิจัยค้นพบว่านโยบายของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรักที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ไม่ปรากฏว่ามีกรบันทึกเป็นนโยบายเฉพาะสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ทั่วโลก แม้ไม่มีการบันทึกนโยบายดังกล่าว แต่ในการปฏิบัตินั้นปรากฏว่ารัฐกลันตัน ซึ่งเป็นรัฐที่พรรค

อิสลามมาเลเซียหรือพรรคปาสปากรองมาตลอด 18 กว่าปีแล้ว กลายเป็นฐานที่มั่นคงในการสนับสนุนช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยชาวมุสลิมในประเทศต่างๆ เช่น การช่วยเหลือชาวมุสลิมบอสเนียฮอเซอร์โกวีนา ชาวแคชเมียร์ ชาวปาเลสไตน์ สำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยสถานการณ์ไม่ถึงกับวิกฤติ ดังนั้นนโยบายของรัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตันจึงมีลักษณะที่เป็นความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) มากกว่าจะเป็นการช่วยเหลือทางด้านวัตถุ (Material)

ผลจากการศึกษาได้นำมาใช้ประโยชน์ โดยหน่วยงานรัฐทั้งในระดับท้องถิ่นที่มีชายแดนติดต่อกับรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก และหน่วยงานระดับส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับประเทศมาเลเซีย สามารถรู้ถึงภูมิหลัง ผลจากการวิจัย อันจะได้กำหนดนโยบายได้ถูกต้อง

คำหลัก : การเมือง การปกครอง ผู้นำทางการเมือง ประเทศมาเลเซีย จังหวัดชายแดนภาคใต้

Project Code : RDG 5110007
Project Title : The political and governmental structure and political leaders of Kelantan, Terengganu and Perak State of Malaysia and their influence on the Southern Thailand border provinces
Investigators : Nik Abdul Rakib Bin Nik Hassan, Sawawee Pakda Amin
E-mail Address : nikrakib@gmail.com
Project Duration : 16 October 2007 to 15 October 2008

Abstract

The objectives of the research on “The political and governmental structure and political leaders of Kelantan, Terengganu and Perak State of Malaysia and their influence on the Southern Thailand border provinces ”are; 1) to study political and governmental structure, political leaders and their roles in the state of Kelantan State, Terengganu State and Perak State.2)to study the structure of political groups and political leaders who have an influence to political situations of Southern Thailand border provinces.3)to study policies of Kelantan State, Terengganu State and Perak State toward the people of Southern Thailand border provinces.4)to study political concept of political groups in the state of Kelantan, Terengganu and Perak toward Southern Thailand border province crisis, in order to know its effect to Southern Thailand border provinces whenever they became to power.

The research is the qualitative one conducted through direct observation, focus group talks, and through interview, and the documentary research.

The research resulted in finding that the relation between the state of Kelantan, Terengganu and Perak and Southern Thailand border provinces has been based on ethnicity and kinship. Their language, religion and cultures are similar. More over, they have been based on same historical background which based on 2 cases;

1) the change of political geography which was finding in 2 territories within Thailand-Malaysia border.

1.1 The change of border line between the state of Perak and Raman district of Yala province which happened in 1899(2442) when some of Raman district territories was including to the state of Perak and people who lived in that area also became Malaysian citizen and Pattanean original.

1.2 The second area that was created by the Anglo-Siamese Treaty in 1909 (or Bangkok Treaty of 1909) which included Range district(or Legeh district)to be a part of the state of Kelantan in exchange for some area of Kelantan to remain with Tabai district(in Narathiwass).

2) The migration of Southern Thailand border provinces people to the state of Kelantan, Terengganu and Perak has been began long time ago since 18 century that why people in this region still has a good relationship on both side. Sometime, they name their new community and village follow their former village in Southern Thailand border provinces. They established organizations to develop their economic standard and develop the economy of their brothers in Southern Thailand border provinces such as the project for development of education, skill and Masjid management etc.

The research resulted in finding also that there are relation of political concept between Southern Thailand border provinces people and Malaysian people who live in an Eastern coast state of Malaysia. Indeed the Eastern coast people had mostly believed and practiced in religion and religious political ideology therefore their ideology had an influence to the Southern Thailand border provinces people. The ruling party of the border states of Malaysia if they are the same party or ideology with the central government that will more support to result the security problem for Thailand than different party and ideology.

The research resulted in finding also that the relationship between the people of the state of Kelantan, Terengganu and Perak and Southern Thailand border provinces people has been based on Islamic religion on the principle of brotherhood in Islam that “Muslims are all brother.” Therefore, many aids from Muslims Kelantan, Terengganu and Perak were sent to Southern Thailand border provinces people in form of Zakat and domesticated animal for religious donation such as cows, sheep and goats. Some of their aids come in form of building such as the building of Masjid and the religious school.

The research resulted in finding also that the political and governmental structure has an influence to economy, society and education of the country. Malaysia is a federal state which consists of 13 states and 3 federal territories. Each state is further divided into districts (*daerah* or *jajahan* in Kelantan) and a subdivision of a district is called mukim. As Malaysia is a federation, the governance of the country is divided between the federal and the state governments. The decentralization of Malaysian administration had fulfilled the need of community and made Malaysian community rapidly development particularly, compare with Southern Thailand border provinces. The development of Malaysian society and their economy notifies the merit of the decentralization of Malaysian

administration in the state of Kelantan, Terengganu and Perak and affects to the people of Southern Thailand border provinces to rethink about autonomy in their homeland.

The research resulted in finding also that there are not particular written policy which was made by Kelantan towards Southern Thailand border provinces and minority people. But there are practical policies toward the minority people all around the world more than 18 years back in Kelantan where the Islamic party (PAS) has stably ruled. The state of Kelantan became to be a strong hold to support and provide an aid to Bosnia and Herzegovina, Kashmir Muslim and Palestinian people. However in case of the people from Southern Thailand border provinces the Kelantan government has given the sympathy more than material aid.

The result of the research would be benefits to the public administrations both in local region and big cities who would like to consult with the state of Kelantan, Terengganu and Perak and would be benefits also to an organization in Thailand that makes policies toward Malaysia.

keywords : politics, government, political leaders, Malaysia, Southern Provinces

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ii
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	iii
บทคัดย่อ	vi
Abstract	ix
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ทฤษฎีและกรอบแนวคิด	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 โครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในประเทศมาเลเซีย	
ภูมิหลังประเทศมาเลเซีย	9
หลักการ Social Contract	11
การปกครองแบบสหพันธรัฐ	12
โครงสร้างการเมือง ปกครองประเทศมาเลเซีย	13
พรรคการเมืองในประเทศมาเลเซีย	17
บทที่ 4 โครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก	
การเมือง การปกครองรัฐกลันตัน	23
กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน	25
การเมือง การปกครองรัฐตรังกานู	28
กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐตรังกานู	29
การเมือง การปกครองรัฐเปรัก	32
กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐเปรัก	33
บทที่ 5 อิทธิพลทางการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้	
อิทธิพลทางการเมือง การปกครอง	36
ความสัมพันธ์ระหว่างสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐกลันตัน	39
ความสัมพันธ์ระหว่างสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐตรังกานู	39

ความสัมพันธ์ระหว่างสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐเปรัก	40
ความสัมพันธ์ผู้นำทางการเมืองกับจังหวัดชายแดนภาคใต้	41
อิทธิพลทางความคิด	44
บทที่ 6 สรุป อภิปรายบทสรุป และข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	51
ประวัติคณะผู้วิจัย	55

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ประเทศมาเลเซียมีระบบการปกครองแบบสหพันธรัฐ ประกอบด้วย 13 รัฐ แต่ละรัฐมีประวัติศาสตร์ ความเป็นมาที่แตกต่างกัน บางรัฐก่อนประเทศมาเลเซียจะได้รับเอกราชนั้น แทบจะไม่มี ความสัมพันธ์กันเลย แต่บางรัฐมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ร่วมกัน เช่น บรรดารัฐทางตอนเหนือของ ประเทศมาเลเซีย(Northern Malay Peninsula) ซึ่งประกอบด้วยรัฐเคดะห์ รัฐเปอร์ลิส รัฐปีนัง รัฐเปรัก และ บรรดารัฐชายฝั่งทะเลทางตะวันออก(East Cost Malay Peninsula) ซึ่งประกอบด้วย รัฐกลันตัน รัฐตรังกาณู และบรรดารัฐเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังเป็นรัฐที่มีชายแดนที่ติดต่อกันกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ดังนั้นความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ความสัมพันธ์ทางศาสนา วัฒนธรรมระหว่างบรรดารัฐดังกล่าวกับ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงมีความสัมพันธ์ต่อกันมาตั้งแต่อดีต ทั้งในระดับประชาชนทั่วไป และในระดับ ผู้ปกครอง ส่วนหนึ่งของสมาชิกและผู้นำกลุ่มการเมือง ผู้นำพรรคการเมืองในบรรดารัฐเหล่านี้จึงมีรากเหง้า มาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น คาโต๊ะนิอาซีซ นิมัต (Dato' Nik Aziz Nik Mat) มุขมนตรีของรัฐกลันตันก็มีรากเหง้าที่สัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้ คาโต๊ะศรีอับดุลฮาดี วัง (Dato' Seri Abdul Hadi Awang) ประธานพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) และอดีตรัฐมนตรีแห่งรัฐตรังกาณูก็มีรากเหง้ามาจาก จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้ง คาโต๊ะศรี อิดริส ยูโซ๊ะ (Dato' Seri Idris Jusoh) อดีตรัฐมนตรีแห่งรัฐตรัง กานูคนล่าสุดก็เคยเช่นเดียวกันสำหรับสมาชิกและผู้นำกลุ่มการเมืองในรัฐเปรักนั้น ด้วยรัฐเปรักติด ชายแดนกับจังหวัดยะลา และส่วนหนึ่งพื้นที่ของรัฐเปรักนั้นเป็นดินแดนในอดีตของเมืองรามันห์ การเมือง ในรัฐเปรักจึงมีความแตกต่างจากส่วนอื่น นั่นคือมีการชิงกันเป็นผู้นำระหว่างนักการเมืองที่เรียกว่าชาวเปรัก แ่กับนักการเมืองที่ชาวเปรักเรียกว่าชาวปัตตานี จนกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่อดีตรัฐมนตรีของรัฐเปรักจะเป็น กลุ่มคนที่เรียกว่าชาวปัตตานี รวมทั้ง คาโต๊ะ ตาจูล รุสลี กฮาซาลี (Dato' Tajul Rusli Ghazali) ผู้เป็นอดีตร ัฐมนตรีก่อนการเลือกตั้งปี 2008 จะเห็นได้ถึงถึงความสัมพันธ์ของสมาชิกและผู้นำกลุ่มการเมือง พรรค การเมืองของบรรดารัฐเหล่านี้มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ศาสนา วัฒนธรรมกับประชาชนชาวจังหวัด ชายแดนภาคใต้

การที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยเกิดความไม่สงบสุข ความวุ่นวาย ทำให้สภาพทางการเมือง สังกม เศรษฐกิจ เกิดความสั่นคลอน ส่วนหนึ่งของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้หนีไปพักอาศัย ยังบรรดารัฐข้างต้น สิ่งนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ หรือพี่น้องร่วมศาสนา วัฒนธรรม การที่รัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซียมีพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย หรือ PAS เป็นพรรคที่มี อิทธิพลในบริเวณดังกล่าว พรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย หรือ PAS สามารถรักษาอำนาจตนเองในรัฐกลันตัน

จนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย หรือ PAS เคยปกครองรัฐตรังกานู และมาฟายแพ่ต่อพรรคแนวร่วมแห่งชาติในการเลือกตั้งปี 2004 สำหรับการเลือกตั้งปี 2008 พรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย หรือ PAS สามารถปกครองรัฐเคดะห์ รวมทั้งรัฐเปรักด้วย สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อแนวคิดของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การศึกษาถึงโครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซีย และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการเมือง พรรคการเมือง และประชาชนที่อาศัยอยู่ในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก กับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ อิทธิพลของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลทางความคิดการเมือง อิทธิพลทางความคิดศาสนา และอิทธิพลอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อด้านต่างๆของประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างการเมือง การปกครอง ผู้นำทางการเมือง รวมทั้งบทบาทผู้นำรัฐหรือมุขมนตรีในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซีย
2. เพื่อศึกษาโครงสร้างของกลุ่มการเมือง ผู้นำทางการเมืองที่จะมีอิทธิพลต่อสถานการณ์ทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อศึกษาแนวนโยบายของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียที่มีต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
4. เพื่อศึกษาถึงแนวคิดของแต่ละกลุ่มการเมืองที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะได้ทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสถานการณ์การเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อผู้นำทางการเมืองแต่ละกลุ่มนั้นๆเข้ามาบริหารรัฐต่างๆในพื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาเอกสารต่างๆทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สำหรับภาษาไทยนั้นจะทำการศึกษาเอกสาร หนังสือที่มีอยู่ในหอสมุดจอห์น เอฟ. คานดี้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นหลัก ส่วนภาษาต่างประเทศนั้น นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว จำเป็นต้องศึกษาเอกสารที่เป็นภาษามลายู โดยใช้เอกสาร หนังสือที่อยู่ในหอสมุดแห่งรัฐของรัฐกลันตัน, รัฐตรังกานู, รัฐเปรัก, รัฐเคดะห์ และรัฐเปอร์ลิส หอสมุดแห่งชาติมาเลเซีย กัวลาลัมเปอร์, หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยมาลาया กัวลาลัมเปอร์, หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย รัฐสลังงอร์

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม(Observation)ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้กำหนดให้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไปร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมทางการเมือง, กิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรม เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลตามกรอบที่กำหนดไว้ โดยผู้ช่วยนักวิจัยจะเดินทางไปยังประเทศมาเลเซียตามโอกาสที่มีกิจกรรมภายในพื้นที่ทำการวิจัยและไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง ขณะนักวิจัยที่รับผิดชอบจะเดินทางไปทำการศึกษาวิจัยตามกำหนดการในรัฐกลันตัน, รัฐตรังกานู, รัฐเปรัก, รัฐเคดะห์ และรัฐเปอร์ลิส เดือนละครั้ง

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ขณะวิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้นำทางการเมือง นักการเมือง ที่สังกัดพรรครัฐบาลและสังกัดพรรคฝ่ายค้านในรัฐกลันตัน, รัฐตรังกานู, รัฐเปรัก, รัฐเคดะห์ และรัฐเปอร์ลิส นักวิชาการรัฐศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาในมาเลเซีย เช่น มหาวิทยาลัยมาลายา, มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย, มหาวิทยาลัยไซนส์มาเลเซียและมหาวิทยาลัยอุตารามาเลเซียในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามกรอบการสัมภาษณ์ที่กำหนด

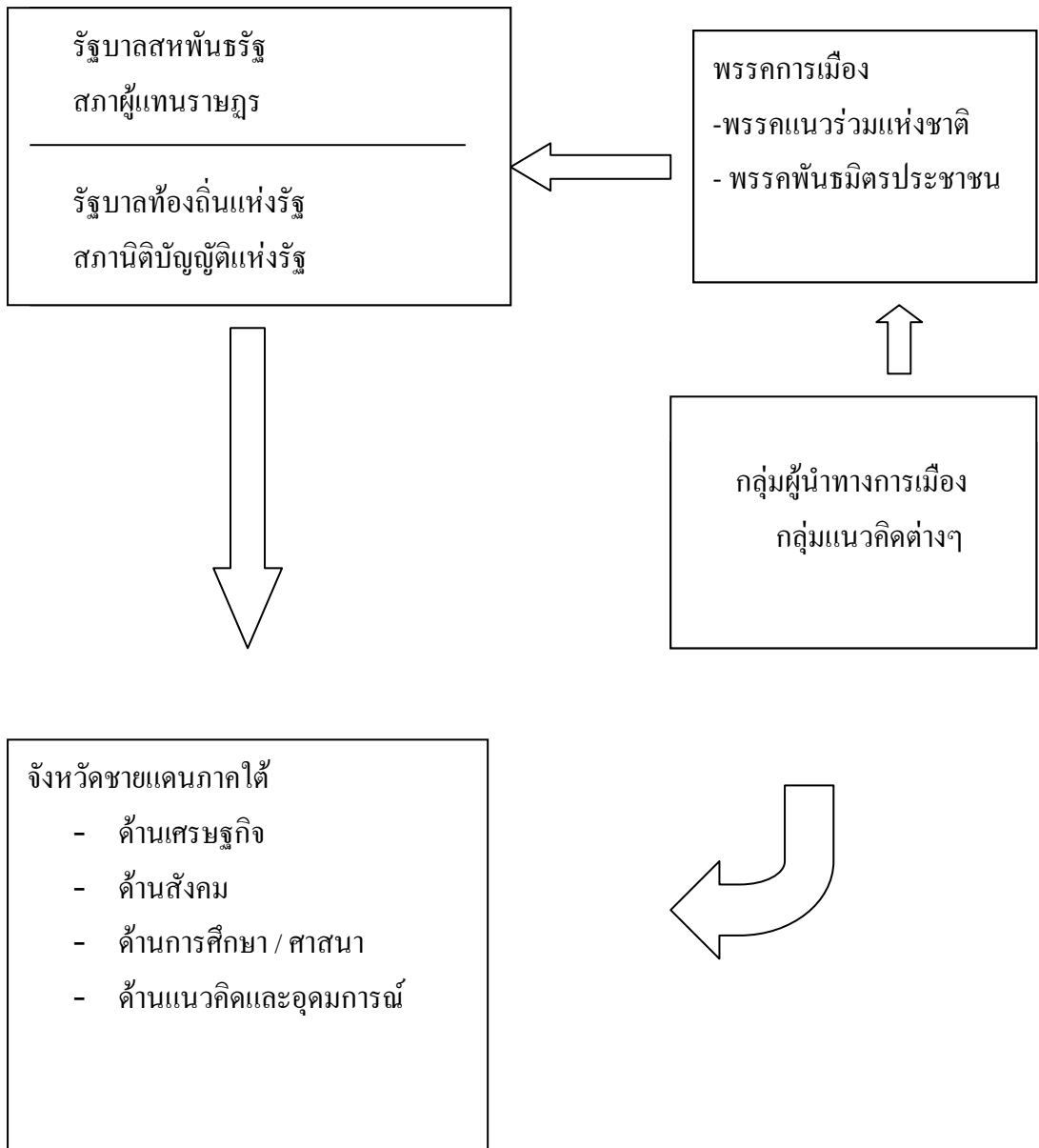
ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจะนำมาประมวลเพื่อหาข้อสรุปในแต่ละประเด็นคำถาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

4. ทฤษฎีและกรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง โครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรักของมาเลเซียกับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ในครั้งนี้ได้ใช้ทฤษฎีและกรอบแนวคิดในการวิจัยดังรูปต่อไป

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบความคิดดังต่อไปนี้

นิยามคำศัพท์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในรายงานการวิจัยครั้ง จึง กำหนดนิยามดังต่อไปนี้ :

สภาเจ้าผู้ครองรัฐ	หมายถึง สภาที่ประกอบด้วยสุลต่าน เจ้าผู้ครองรัฐ จำนวน 9 รัฐ ทำหน้าที่เป็นผู้เลือกพระราชราชาธิบดี รองพระราชราชาธิบดี และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญสหพันธรัฐ
พระราชราชาธิบดี	หมายถึง กษัตริย์ของประเทศมาเลเซีย มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี
สุลต่าน	หมายถึง เจ้าผู้ครองรัฐในประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย รัฐกลันตัน รัฐปาหัง รัฐตรังกานู รัฐสลังงอร์ รัฐโยโฮร์ รัฐเปรัก รัฐเคดะห์

ราชา	หมายถึง เจ้าผู้ครองรัฐเปอร์ลิส
ผู้ว่าการรัฐ	หมายถึง ประมุขของรัฐต่างๆ ในรัฐที่ไม่มีเจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุข
สภาผู้แทนราษฎร	หมายถึง สภาผู้แทนราษฎรของประเทศมาเลเซีย
สภานิติบัญญัติแห่งรัฐ	หมายถึง สภาที่ทำหน้าที่ในการใช้อำนาจนิติบัญญัติในรัฐต่างๆ
รัฐธรรมนูญสหพันธรัฐ	หมายถึง รัฐธรรมนูญที่ใช้ในการปกครองทั้งประเทศมาเลเซีย
รัฐธรรมนูญแห่งรัฐ	หมายถึง รัฐธรรมนูญที่ใช้ในแต่ละรัฐ ซึ่งมีบทบัญญัติที่แตกต่างกัน
รัฐบาลสหพันธรัฐ	หมายถึง รัฐบาลกลางที่บริหารการปกครองประเทศมาเลเซีย
รัฐบาลท้องถิ่น	หมายถึง รัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐต่างๆของประเทศมาเลเซีย
คณะรัฐมนตรีมาเลเซีย	หมายถึง คณะรัฐมนตรีที่บริหารการปกครองประเทศมาเลเซีย
คณะผู้บริหารรัฐบาลท้องถิ่น	หมายถึง คณะบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารการปกครองในรัฐต่างๆของประเทศมาเลเซีย
มุขมนตรี	หมายถึง ผู้นำฝ่ายบริหารในรัฐต่างๆ ในรัฐที่เจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุขจะเรียกเป็นภาษามาเลเซียว่า Menteri Besar ส่วนในรัฐที่ผู้ว่าการเป็นประมุขจะเรียกว่า Ketua Menteri
แนวร่วมแห่งชาติ	หมายถึง พรรคการเมืองต่างๆจำนวน 13 พรรคที่ทำหน้าที่เป็นรัฐบาลกลาง
พันธมิตรประชาชน	หมายถึง พรรคการเมืองต่างๆจำนวน 4 พรรค ทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านในรัฐสภามาเลเซีย แต่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายรัฐบาลในสภานิติบัญญัติของรัฐกลันตัน รัฐสลังงอร์ รัฐเคดาห์ และรัฐปีนัง
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้	หมายถึง จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส
จังหวัดชายแดนภาคใต้	หมายถึง จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา
ปัตตานี	หมายถึง ปัตตานีในอดีต ซึ่งหมายถึงสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส
จังหวัดปัตตานี	หมายถึง จังหวัดปัตตานี

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาถึงโครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักนั้น เพื่อให้ทราบถึงภูมิหลังแนวคิดทางการเมือง โครงสร้างทางการเมือง โครงสร้างทางการปกครอง และรวมทั้งภูมิหลังของกลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐดังกล่าว ด้วยการปกครองของประเทศมาเลเซียเป็นการปกครองแบบสหพันธรัฐ ดังนั้นในแต่ละรัฐย่อมมีอำนาจในการบริหาร การปกครองของรัฐตนเอง สิ่งนี้มีอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอิทธิพลทางความคิดการเมือง อิทธิพลทางความคิดความเคร่งครัดในศาสนาอิสลาม รวมทั้งอิทธิพลอื่นที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย แนวความคิดทางการเมืองของประชาชนที่อยู่ในรัฐข้างต้น ส่วนใหญ่มีความเคร่งครัดต่อศาสนาอิสลาม ดังนั้นแนวความคิดดังกล่าวย่อมแพร่ขยายและมีอิทธิพลต่อแนวความคิดของประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการเมือง พรรคการเมือง และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย ทำให้เห็นความสัมพันธ์ และอิทธิพลของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลทางความคิดการเมือง อิทธิพลทางความคิดศาสนา สำหรับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียกับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยตรงนั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำมาก่อน แต่สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มการเมืองในรัฐต่างๆเหล่านี้มีเป็นจำนวนหนึ่ง ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีดังนี้

Rosnani Zakria (2004) ในหัวข้อเรื่อง พัฒนาการทางการเมืองของพรรคปาสในรัฐกลันตัน : กรณีศึกษาเขตคุมปีต รัฐกลันตัน (Perkembangan politik PAS di Kelantan : satu tinjauan kes di daerah Tumpat) โดยเขาได้กล่าวถึงพรรคปาสเป็นพรรคที่ใช้แนวทางศาสนาในการต่อสู้ทางการเมือง ดังนั้นพรรคปาสจึงมีฐานผู้สนับสนุนที่เป็นผู้นำทางศาสนา โต้ะครูสถาบันสอนศาสนาอิสลาม ดังนั้นเมื่อมีการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าอิทธิพลของพรรคปาสเพิ่มขึ้นทุกวัน และอิทธิพลที่เพิ่มขึ้นของพรรคปาสไม่เพียงได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเขตคุมปีตเท่านั้น แต่อิทธิพลเหล่านี้ยังแผ่ขยายไปยังอำเภอตากาไบที่อยู่ติดชายแดนกับเขตคุมปีต

สำหรับ Muhasmaniza Mohamed (2000) ในหัวข้อการวิจัยเรื่อง บทบาทและอำนาจของมุขมนตรีรัฐกลันตัน: การวิเคราะห์ตามหลักการอิสลาม (Bidang kuasa Menteri Besar Kelantan : satu analisis menurut politik Islam) ได้กล่าวถึงบทบาทและอำนาจของมุขมนตรีรัฐกลันตัน โดยได้พัฒนา ปรับปรุง การปกครองรัฐกลันตันให้ถูกต้องตามหลักการของศาสนาอิสลาม มุขมนตรีของพรรคปาสมีสถานะเป็นทั้งผู้นำทาง

การเมือง ผู้บริหารรัฐ และอีกบทบาทหนึ่งคือการเป็นผู้นำการสอนศาสนาอิสลาม การที่ผู้นำทางการบริหารมีอีกสถานะหนึ่งคือการเป็นผู้สอนศาสนา ทำให้ได้รับความศรัทธาจากประชาชนชาวรัฐกลันตัน

Abdul Rahman Ismail (1996) ในหัวข้อการวิจัยเรื่อง การกำหนดนโยบายสาธารณะและ พัฒนาการทางการเมืองในรัฐกลันตัน : กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพรรคอัมโนกับพรรคปาส (Pembentukan polisi awam dan perkembangan politik di Kelantan : satu kajian terhadap persepsi UMNO dan PAS) ได้กล่าวถึงอุดมการณ์และแนวคิดทางการเมืองของพรรคอัมโน ซึ่งมีแนวคิดทางการเมืองแบบเสรีนิยม ส่วนพรรคปาสนั้นมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบศาสนานิยม ดังนั้นแนวความคิด อุดมการณ์ทางการเมืองของทั้งสองพรรคมีความแตกต่างกันอย่างมาก แนวความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคอัมโนและพรรคปาสมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ การพัฒนาการเมืองในรัฐกลันตัน

Mohd. Ali Kamarudin (2004) ได้ทำการศึกษาในหัวข้อ บทบาทของผู้นำทางการเมืองชาวมลายู : กรณีศึกษา พรรคอัมโนปี1946-90 (Penaungan dalam kepemimpinan politik Melayu : UMNO Kelantan 1946-90) เป็นการศึกษาถึงบทบาทของนักการเมืองชาวมลายูในพรรคอัมโน ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าผู้นำทางการเมืองมีบทบาทอย่างยิ่งในการช่วยเหลือสังคมที่ตนเองสังกัด การที่มีผู้นำทางการเมืองที่มีปากเสียงแทนประชาชนนั้น สามารถเป็นที่ยอมรับของประชาชน ยังมีผู้นำทางการเมืองที่ปกป้อง พิทักษ์ผลประโยชน์ของชาวมลายู ยังได้รับการยอมรับจากประชาชน

Marziana Ali (2000) ได้ทำการศึกษาในหัวข้อเรื่อง การเมืองชาวมลายู : เปรียบเทียบความขัดแย้งระหว่างพรรคอัมโนกับพรรคปาส ที่เขตเจอรังรุคู อำเภอปาสร์ปูเตห์ รัฐกลันตัน (Politik Melayu : konflik PAS dan UMNO di Cherang Ruku, Pasir Puteh, Kelantan) จากการศึกษาของเขา ได้มีการสรุปถึงความขัดแย้งระหว่างผู้สนับสนุนพรรคอัมโนกับผู้สนับสนุนพรรคปาสในเขตเจอรังรุคู ซึ่งความขัดแย้งนี้ค่อนข้างรุนแรง ความแตกต่างทางอุดมการณ์การเมือง ทำให้เกิดความแตกแยกทั้งในระดับครอบครัว ระดับหมู่บ้าน ความแตกแยกที่ต้องใช้เวลาในการสมานความสามัคคีให้เกิดขึ้นอีกครั้ง

สำหรับ Nor Azman Hasan (1998) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พรรคอัมโนกับการเมืองอิสลาม : กรณีศึกษาผู้นำทางการเมืองพรรคอัมโนในรัฐกลันตัน (UMNO dan politik Islam : tinjauan di kalangan pimpinan UMNO Kelantan) เขาได้ทำการศึกษาถึงการเปลี่ยนแนวคิดของพรรคอัมโน ในช่วงเวลาดังกล่าวจากแนวคิดชาตินิยมมาเป็นแนวคิดโน้มไปทางอิสลามนิยม ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงกลุ่มผู้นำทางการเมืองในพรรคอัมโนของรัฐกลันตัน โดยศึกษาถึงแนวความคิดอิสลามที่กลุ่มผู้นำทางการเมืองเหล่านี้ได้ยึดถือ ทำให้ค้นพบว่ากลุ่มการเมืองเหล่านี้ส่วนหนึ่งได้เปลี่ยนขั้วแนวความคิดจากแนวความคิดเสรีนิยมตามทีสมาชิกพรรคอัมโนทั่วไปยึดถือ มาเป็นแนวความคิดอิสลาม

Zainudin Mamat (1998) เขาได้ทำการศึกษาในหัวข้อ สังคมมลายูกับการเมือง ศึกษาเกี่ยวกับความสมานฉันท์และความขัดแย้งจากอิทธิพลของพรรคปาสและพรรคอัมโน : กรณีศึกษาเขตคือ โละปาซุ รัฐตรังกานู (Masyarakat Melayu dan politik : satu tinjauan dari aspek perpaduan dan perpecahan berdasarkan pengaruh PAS dan UMNO : kajian kes di Dun Teluk Pasu, Terengganu) เขาได้ศึกษาถึง

ความสามัคคีในสังคมพื้นที่ดังกล่าว หลังจากเกิดความแตกแยกในสังคม จากกลุ่มผู้สนับสนุนทางการเมือง จากพรรคอัมโนและพรรคปาส ความแตกแยกที่เกิดขึ้นในรัฐตรังกานูนั้น ถือว่าเป็นความแตกแยกที่รุนแรงที่สุด ทำให้สังคมมลายูในรัฐตรังกานู ต้องแตกออกเป็น 2 ชั่ว แต่ละชั่วขัดแย้งกันอย่างรุนแรง มีการหย่าร้างภายในครอบครัว ถือเป็นทำลายสถาบันครอบครัว การศึกษากรณีความสามัคคีและความแตกแยกที่หมู่บ้านดังกล่าว สามารถมองเห็นภาพรวมของความสามัคคีและความแตกแยก

Tengku Mahmud Mansor(1983) เขาได้ทำการศึกษาในหัวข้อ บทบาทของมุขมนตรีในด้านการบริหารและการเมืองของรัฐตรังกานู : กรณีศึกษาบทบาทของมุขมนตรีในยุคการประกาศเอกราช (Peranan Menteri Besar di dalam pentadbiran dan politik di negeri Terengganu : satu kajian mengenai peringkat dan jenis-jenis peranan yang dijalankan oleh seseorang Menteri Besar di zaman mengisi kemerdekaan negara) ผลจากการศึกษาของเขา ทำให้สามารถเห็นถึงความสำคัญของตำแหน่งมุขมนตรีในด้านการบริหารและการเมือง การทำงานของมุขมนตรีต้องได้รับความเห็นชอบจากพรรคที่ตนเองสังกัด สำหรับการเมืองในประเทศมาเลเซียนี้ ให้ความสำคัญกับพรรค ดังนั้นการทำงานทางด้านการบริหารและการเมืองของมุขมนตรีต้องได้รับความเห็นชอบจากพรรคที่ตนเองสังกัด มุขมนตรีมีบทบาทอย่างยิ่งในการพัฒนารัฐให้มีความเจริญก้าวหน้า

Muazzah Abd. Rahman (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองในสังคมมลายูตามหลักการศาสนาอิสลามในเขตbukitจันตัง เมืองไต่ปิง รัฐเปรัก (Analisis budaya politik di kalangan masyarakat Melayu menurut perspektif Islam di Bukit Gantang, Taiping, Perak) จากการศึกษาของเขา ทำให้สามารถเห็นถึงความสำคัญของรัฐเปรักในวงการเมืองประเทศมาเลเซีย ในอดีตกลุ่มแนวความคิดทางการเมืองอิสลามมีฐานมั่นคงในรัฐเปรัก พรรคการเมืองมลายูพรรคแรกของประเทศมาเลเซีย คือ พรรคมลายูแห่งชาติมาลายา หรือ Parti Kebangsaan Melayu Malaya ก็มีฐานสนับสนุนที่เข้มแข็งในรัฐเปรัก วัฒนธรรมการเมืองแบบอิสลามนั้น เป็นการต่อสู้ทางการเมืองที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของศาสนาอิสลาม ดังนั้นสามารถสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนได้ว่า นักการเมืองเหล่านั้นไม่ได้ต่อสู้เพื่อตนเอง แต่กำลังต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ของประชาชน

Umardin Hj. Abdul Mutalib (1979) เขาได้ทำการศึกษาในหัวข้อ การศึกษาถึงบทบาทของผู้นำและการพัฒนาการเมืองในรัฐเปรัก จากการศึกษาของเขานั้น ได้ข้อสรุปว่า ผู้นำที่มีจิตวิญญานการต่อสู้เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ต่อสู้เพื่อพิทักษ์ และปกป้องผลประโยชน์ของชาวมลายูเท่านั้นที่จะสามารถครองใจประชาชนได้ และการเมืองในประเทศมาเลเซียนี้ พรรคการเมืองมักสำคัญกว่านักการเมืองที่เป็นผู้นำพรรค ดังนั้นจึงมีคำกล่าวในวงการการเมืองมาเลเซียว่า ผู้นำทางการเมือง มาแล้วก็จากไป แต่พรรคการเมืองต้องอยู่ตลอดไป

บทที่ 3

โครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในประเทศมาเลเซีย

ภูมิหลังประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซีย ตั้งอยู่ในเขตเส้นศูนย์สูตร มีชื่อเป็นทางการว่า Malaysia¹ ประกอบด้วยดินแดนสองส่วน คือ ดินแดนที่ตั้งบนคาบสมุทรมลายู เดิมเรียกว่ามาเลเซียตะวันตก ประกอบด้วย 11 รัฐ คือ รัฐปาหัง รัฐสลังงอร์ รัฐนักริซัมบีตัน รัฐมะละกา รัฐโยโฮร์ รัฐเปรัก รัฐกลันตัน รัฐตรังกานู รัฐปีนัง รัฐเคดาห์ และรัฐเปอร์ลิส ส่วนอีกดินแดนหนึ่งตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว (กาลิมันตัน) เดิมเรียกว่ามาเลเซียตะวันออก ประกอบด้วย 2 รัฐ คือ รัฐซาบะห์ และรัฐซาราวัก นอกจากนี้ยังมีเขตการปกครองที่เรียกว่าดินแดนสหพันธรัฐอีก 3 เขต คือ กรุงกัวลาลัมเปอร์ (เมืองหลวง) เมืองปุตราจายา (เมืองราชการ) และเกาะลาบวน มีพื้นที่ 128,430 ตารางไมล์ หรือ 329,758 ตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ 26 ล้านคน²

ระบบการปกครองก่อนได้รับเอกราช

ก่อนที่ประเทศมาเลเซียจะได้รับเอกราชจากอังกฤษนั้น บรรดารัฐต่างๆในประเทศมาเลเซียมีระบบการปกครองออกเป็น 3 ระบบ คือ

รัฐมลายูที่เป็นสหพันธรัฐ หรือ Negeri-Negeri Melayu Bersekutu (Federated Malay States)

ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 1896 ซึ่งประกอบด้วยรัฐเปรัก รัฐสลังงอร์ รัฐปาหัง และรัฐนักริซัมบีตัน การจัดตั้งนี้เกิดจากความอ่อนแอที่มีอยู่ในระบบข้าหลวง หรือ เรซีเดนต์ (Resident) ระบบการปกครองของรัฐมลายูที่เป็นสหพันธรัฐนี้มีลักษณะ เช่น³ อำนาจปกครองได้แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ รัฐบาลกลาง และรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐ มีการแต่งตั้งข้าหลวงใหญ่ หรือ General Resident ผู้หนึ่งทำหน้าที่บริหารรัฐบาลกลางในการควบคุมข้าหลวงในแต่ละรัฐไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่นอกเหนืออำนาจ ข้าหลวงใหญ่ หรือ General Resident นั้นจะถูกควบคุมอีกชั้นโดยข้าหลวง หรือ High Commissioner ของรัฐมลายูที่เป็นสหพันธรัฐ โดยผู้ที่ยังควบคุมอีกหนึ่งตำแหน่งคือผู้ว่าการรัฐสตรีทเซตเติลเมนต์ส โดยมี Sir Frank Sweettenham เป็นข้าหลวงใหญ่คนแรกของรัฐมลายูที่เป็นสหพันธรัฐ ได้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม

¹ International Law Book Service, Perlembagaan Persekutuan, Kuala Lumpur, 2004 หน้า 5 ได้กล่าวถึง รัฐธรรมนูญ มาเลเซีย ตอนที่ 1 ว่าด้วยบรรดารัฐ ศาสนา และ กฎหมายสำหรับสหพันธรัฐ บทที่ 1 ว่าด้วย ชื่อประเทศ รัฐ และ ดินแดนสหพันธรัฐ มาตรา ที่ 1 กล่าวว่า สหพันธรัฐมีชื่อในภาษามลายูและภาษาอังกฤษ ว่า มาเลเซีย (Malaysia)

² Zainal Abidin Ahmad, Pengajian Malaysia, Petaling Jaya, Selangor : Pearson Prentice Hall, 2006 หน้า 8

³ Zainal Abidin Wahid, Sejarah Malaysia Sepintas Lalu, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1982, หน้า 92

แก้ไขปัญหามากมายเช่น การมีอำนาจมากเกินไปของข้าหลวงใหญ่ ระบบนี้ได้มีการสิ้นสุดเมื่อได้มีการจัดตั้งสหพันธรัฐมาลายาในปี 1948

รัฐมาลายูที่ไม่เป็นสหพันธรัฐ หรือ Negeri-Negeri Melayu Tidak Bersekutu (Unfederated Malay States)

ประกอบด้วยรัฐโยโฮร์ รัฐเคดะห์ รัฐเปอร์ลิส รัฐกลันตัน และรัฐตรังกานู เป็นรัฐซึ่งไม่อาจรวมกับรัฐมาลายูที่เป็นสหพันธรัฐได้ ด้วยบรรดารัฐเหล่านี้มีความแตกต่างหลายอย่างจากรัฐอื่นๆ เช่น รัฐเคดะห์ รัฐเปอร์ลิส รัฐกลันตัน และรัฐตรังกานู ตกอยู่ภายใต้อำนาจของสยาม และรัฐเหล่านี้เพิ่งจะเป็นอิสระจากสยามภายหลังสนธิสัญญาอังกฤษ-สยาม 1909 (1909 Anglo-Siamese Treaty)

หลังจากมีสนธิสัญญาข้างต้นแล้วจนถึงปี 1914 อังกฤษจึงเริ่มมีอำนาจเหนือบรรดารัฐทั้งห้าข้างต้น แต่ว่าอำนาจของอังกฤษมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น อังกฤษสามารถแต่งตั้งเพียงตำแหน่งที่ปรึกษา ไม่ใช่ตำแหน่งข้าหลวง หรือ Resident และอำนาจของสุลต่าน รวมทั้งอำนาจของสภการบริหารแห่งรัฐยังคงมีมาก อังกฤษเข้าไปก้าวก่ายน้อยมาก⁴

รัฐสเตริตเซตเติลเม้นท์ส หรือ Negeri-Negeri Selat (Strait settlements)

ประกอบด้วยรัฐปีนัง รัฐมะละกา และสิงคโปร์ ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 1826 และอยู่ภายใต้การปกครองโดยตรงของอังกฤษ แรกเริ่มศูนย์อำนาจอยู่ที่ปีนัง โดยมีผู้ว่าการรัฐปีนังเป็นผู้นำ ต่อมาในปี 1932 ศูนย์อำนาจ ได้ย้ายไปยังสิงคโปร์ เพราะสิงคโปร์มีความเจริญทางเศรษฐกิจและมีการพัฒนาที่รวดเร็ว ไร่ก็ตามในปี 1867 ศูนย์อำนาจของบรรดารัฐข้างต้นได้ย้ายไปยังกรุงลอนดอน และหลังจากนั้นได้มีการยกฐานะเป็นดินแดนอาณานิคม หรือ crown colony⁵

สหภาพมาลายา

การจัดตั้งสหภาพมาลายา หรือ Malayan Union ของอังกฤษนั้นเป็นแผนการที่ต้องการปรับเปลี่ยนฐานะของบรรดารัฐมาลายูที่อยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่สำคัญ 4 ข้อ ได้แก่ 1. รัฐมาลายูทั้งหมด รวมทั้งปีนัง และมะละกา ได้รวมกันเป็นหนึ่งและอยู่ภายใต้การปกครอง ส่วนกลาง (ไม่รวมสิงคโปร์) 2. สหภาพมาลายาจะถูกปกครองโดย ข้าหลวงของอังกฤษ (British Governor) ซึ่งมีอำนาจเต็มที่ โดยบรรดาสุลต่านมีบทบาทเป็นแค่เพียงเจ้าครองรัฐในทางสัญลักษณ์เท่านั้น มีการจัดตั้งสภาเรียกว่าสภาที่ปรึกษาสหภาพมาลายา หรือ Majlis Penasihat Pusat Malayan Union โดยมีบรรดาสุลต่านเป็นสมาชิก และมีข้าหลวงของอังกฤษ (British Governor) เป็นประธาน 3. การได้มาซึ่งความเป็นพลเมือง ให้สิทธิแก่กลุ่มที่

⁴ Zainal Abidin Wahid อ้างแล้ว 97

⁵ Mohd Fuad Sakdan , Asas Politik Malaysia, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1999, หน้า 111

ไม่ใช่ชาวมลายูผ่านทางหลักการ jus soli หมายความว่า บุคคลใดที่ไม่ใช่ชาวมลายู ได้เกิดหลังจากการจัดตั้ง สหภาพมาลายาจะได้รับสิทธิความเป็นพลเมืองด้วยอัตโนมัติ 4. ในแต่ละรัฐที่อยู่ภายใต้สหภาพมาลายา หรือ Malayan Union จะมีข้าหลวงของรัฐๆละ 1 คน ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้นำการบริหารในระดับรัฐ

อังกฤษประกาศได้จัดตั้งสหภาพมาลายา เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 1945 ต่อมาชาวมลายูได้ร่วมกันต่อต้านการจัดตั้งสหภาพมาลายา จนในที่สุดสหภาพมาลายาก็สิ้นสุดลง จนต้องจัดตั้งสหพันธรัฐมาลายา

สหพันธรัฐมาลายา

จัดตั้งขึ้นเมื่อ 31 มกราคม 1948 ประกอบด้วย 11 รัฐในคาบสมุทรมลายู คือ 4 รัฐที่ตั้งอยู่ในรัฐมลายู ที่เป็นสหพันธรัฐ (Federated Malay States), 5 รัฐที่ตั้งอยู่ในรัฐมลายูที่ไม่เป็นสหพันธรัฐ (Unfederated Malay States) และอีก 2 รัฐที่ตั้งอยู่ในสเตรทเซตต์เดิลเมนท์ คือรัฐมะละกาและรัฐปีนัง โดยก่อนหน้านี้ ระหว่างปี 1946-1948 ทั้ง 11 รัฐข้างต้นทางอังกฤษได้จัดรวมกันเป็นสหภาพมาลายา หรือ Malayan Union⁶ แต่ได้รับการคัดค้านจากชาวมลายู ทางอังกฤษจึงได้เปลี่ยนระบบการปกครองจากสหภาพมาลายามาเป็นการ จัดตั้งสหพันธรัฐมาลายา⁷ โดยสหพันธรัฐมาลายาได้รับเอกราชจากอังกฤษเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 1957 มีตุนกูอับดุลราห์มาน ปูตราเป็นนายกรัฐมนตรี (Tunku Abdul Rahman Putra)

การจัดตั้งประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียเกิดขึ้นจากความคิดของตุนกูอับดุลราห์มาน ปูตรา (Tunku Abdul Rahman Putra) โดยต้องการรวมสหพันธรัฐมาลายา, สิงคโปร์, ซาราวัก, บอร์เนียวเหนือ (ซาบะห์) และบรูไนเข้าด้วยกัน สำหรับแนวคิดการจัดตั้งประเทศมาเลเซียนี้ได้มีการประกาศเมื่อ 27 พฤษภาคม 1961 แต่การเสนอจัดตั้งครั้งนี้ได้รับการต่อต้านและพบอุปสรรคหลายอย่าง

อย่างไรก็ตามการจัดตั้งประเทศมาเลเซียประสบความสำเร็จเมื่อ 16 กันยายน 1963 ในประเทศ มาเลเซียนั้นถือว่าวันชาติของประเทศมาเลเซียคือ วันที่ 31 สิงหาคม ส่วนวันที่ 16 กันยายน ถือว่าเป็นวัน มาเลเซีย หรือวันจัดตั้งประเทศมาเลเซีย

หลักการ Social Contract

เมื่อเราศึกษาถึงประเทศมาเลเซีย จะต้องกล่าวถึงหลักการ Social Contract ด้วย คำนี้อาจไม่เป็นที่ เผยแพร่มากนัก ในรัฐธรรมนูญมาเลเซียไม่มีการกล่าวถึงคำว่า Social Contract หรือ kontrak social โดย ชัดเจน นอกจากนั้นยังไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายหรือเอกสารทางราชการที่กล่าวถึง Social Contract อย่าง

⁶ Mohd Fuad Sakdan อ้างแล้ว หน้า102-104

⁷ Mohd Fuad Sakdan อ้างแล้ว หน้า 147

ละเอียด⁸ การเกิดขึ้นของ Social Contract ในสังคมมาเลเซีย นั้น เป็นความเห็นชอบของบรรดาผู้นำทางการเมืองเชื้อชาติต่างๆในประเทศมาเลเซียในช่วงยุคการต่อสู้เพื่อเอกราชของประเทศมาเลเซีย ด้วยเดิมนั้นชาวมลายูและชนพื้นเมืองดั้งเดิมถือว่าพวกเขาเป็นเจ้าของประเทศมาตั้งแต่เดิม เมื่ออังกฤษเข้ามายึดครองมาลายา ได้นำเข้าแรงงานชาวจีนจากประเทศจีนและชาวอินเดียจากบรรดาประเทศในชมพูทวีป เมื่อมาลายาจะได้รับเอกราชนั้น จึงมีความเห็นชอบต่อหลักการ Social Contract โดยชาวมลายูและชนพื้นเมืองต้องยอมรับให้ชาวจีนและชาวอินเดีย รวมทั้งชนเชื้อสายอื่นๆที่ไม่ใช่ชาวมลายูและชนพื้นเมืองสามารถเป็นผู้มีสัญชาติได้ ในทางกลับกันชาวจีนและชาวอินเดีย รวมทั้งชนเชื้อสายอื่นๆที่ไม่ใช่ชาวมลายูและชนพื้นเมืองก็ต้องยอมรับถึงการมีสิทธิพิเศษ และการคงอยู่ของสถาบันกษัตริย์ของชาวมลายู และเมื่อมีการจัดตั้งประเทศมาเลเซียขึ้นมา หลักการ Social Contract จึงครอบคลุมถึงรัฐาบรรพ และรัฐชาราวักด้วย⁹

สิทธิพิเศษของชนมลายูและชนพื้นเมือง

ตามหลักการ Social Contract ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิพิเศษของชนมลายูและชนพื้นเมืองนั้น ได้มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมาเลเซีย เช่น รัฐธรรมนูญมาเลเซีย มาตรา 3(1) ได้บัญญัติถึงศาสนาอิสลามว่า ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติของสหพันธรัฐ มาตรา 152 (1) ได้บัญญัติถึงภาษามลายูว่า เป็นภาษาแห่งชาติของสหพันธรัฐ และมาตรา 153 ว่าด้วยการสงวนสิทธิ์เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน การออกใบอนุญาต เศรษฐกิจ การศึกษา สำหรับชนมลายูและชนพื้นเมืองในรัฐาบรรพและรัฐชาราวัก และในมาตรา 153 (8A) ได้บัญญัติถึงการสงวนสิทธิ์การเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งในระดับวิทยาลัยและระดับมหาวิทยาลัยแก่ชนมลายูและชนพื้นเมือง¹⁰

มาเลเซียกับการปกครองแบบสหพันธรัฐ

ประเทศมาเลเซียนับว่าเป็นประเทศที่มีการปกครองที่แตกต่างจากประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ เพราะประเทศมาเลเซียใช้ระบบการปกครองแบบสหพันธรัฐ ประเทศมาเลเซียมีทั้งหมด 13 รัฐ โดยมีรัฐจำนวน 9 รัฐที่มีเจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุข ในจำนวนรัฐดังกล่าวมี 7 รัฐเรียกตำแหน่งเจ้าผู้ครองรัฐว่าสุลต่าน(Sultan) คือรัฐกลันตัน, รัฐตรังกานู, รัฐปาหัง, รัฐสลังงอร์, รัฐโยโฮร์, รัฐเคดะห์, รัฐเปรัก มีจำนวน 1 รัฐเรียกตำแหน่งเจ้าผู้ครองรัฐว่าราชา (Raja) คือรัฐเปอร์ลิส และมีอีกจำนวน 1 รัฐเรียกตำแหน่งเจ้าผู้ครองรัฐว่า ยังดีเปอร์ตวนบือซาร์ (Yang Di Pertuan Besar) คือรัฐนักรีซัมบิลัน เจ้าผู้ครองรัฐทั้ง 9 รัฐนี้จะทำการเลือกพระราชราชาธิบดีในหมู่พวกเขาตนเองโดยมีวาระ 5 ปี เรียกตำแหน่งพระราชราชาธิบดีว่า ยังดีเปอร์ตวนอามง (Yang Di Pertuan Agong) ส่วนอีกจำนวน 4 รัฐที่ไม่มีเจ้าผู้ครองรัฐ แต่มีสามัญชนที่ได้รับการ

⁸ สัมภาษณ์ ดร. กุสนี ซาอิด (Dr. Gusni Saad) อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย เมื่อ 21 มกราคม 2551

⁹ Mahdi Shuid, Pengajian Malaysia, Petaling Jaya : Longman , 1998 หน้า 46

¹⁰ International Law Book Service, อ้างแล้ว หน้า 5

แต่งตั้งจากพระราชพิธีเป็นผู้ว่าการรัฐ (Governor) รัฐดังกล่าวคือ รัฐปีนัง, รัฐมะละกา, รัฐซาบะห์ และ รัฐซาราวัก¹¹

การที่ประเทศมาเลเซียมีการปกครองแบบสหพันธรัฐนี้เองทำให้ออกจากประเทศมาเลเซียจะมีรัฐธรรมนูญของประเทศแล้ว ในแต่ละรัฐยังมีรัฐธรรมนูญประจำรัฐ(State Constitution)เป็นของตนเองอีกด้วย และรัฐธรรมนูญประจำรัฐของแต่ละรัฐจะมีเนื้อหาข้อบัญญัติที่แตกต่างกัน สำหรับอำนาจหน้าที่การบริหาร การปกครองในประเทศมาเลเซีย นั้น จึงต้องแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลสหพันธรัฐ หรือ รัฐบาลกลางที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ 2. อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่นแต่ละรัฐ และ 3. อำนาจหน้าที่ร่วมกันของสหพันธรัฐ หรือ รัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่นแต่ละรัฐ

อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลสหพันธรัฐ หรือ รัฐบาลกลาง เช่น¹² ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การป้องกันประเทศ ความมั่นคงภายในประเทศ กิจกรรมเกี่ยวกับการมีสัญชาติของสหพันธรัฐ การคลัง การพาณิชย์และการอุตสาหกรรม การศึกษา

อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่น เช่น กฎหมายอิสลาม ที่ดิน การเกษตรและการป่าไม้ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานรัฐบาลท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ร่วมกันของรัฐบาลสหพันธรัฐ หรือ รัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่น เช่น การบริการสาธารณะ ประชาสงเคราะห์ พิทักษ์สตรี เด็กและเยาวชน ทุนการศึกษา ป่าสงวนแห่งชาติ และสัตว์สงวน การชลประทาน

โครงสร้างการเมืองการปกครองประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียมีการปกครองแบบสหพันธรัฐ ดังนั้นประเทศมาเลเซียนอกจากมีโครงสร้างการเมืองการปกครองในระดับประเทศแล้ว ประเทศมาเลเซียยังมีโครงสร้างการเมืองการปกครองในระดับรัฐ ซึ่งแต่ละรัฐมีโครงสร้างที่เหมือนกันบ้าง แตกต่างกันไปบ้าง แล้วแต่สภาพความเป็นมาของรัฐต่างๆ สำหรับประเทศมาเลเซียแล้วนอกจากจะมีรัฐธรรมนูญของประเทศแล้ว แต่ละรัฐยังมีรัฐธรรมนูญประจำรัฐ (State Constitution)เป็นของตนเองอีกด้วย ดังนั้นโครงสร้างทางการเมืองการปกครอง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ในการบริหาร โครงสร้างการปกครองในประเทศมาเลเซียจึงมี 2 ระดับ คือ

¹¹ Jabatan Penerangan Malaysia.2004.Malaysia2004, Ipoh: Percetakan Zaiton Kassim หน้า 124

¹² Shaikh Mohd. Noor Alam bin Shaikh Mohd. Hussain.1988.Federalisme di Malaysia: Kuala Lumpur:Dewan Bahasa dan Pustaka หน้า 14-15

1. โครงสร้างการเมืองการปกครองในระดับสหพันธรัฐ

พระราชาธิบดี หรือ Yang Dipertuan Agong

พระราชาธิบดีมีฐานะเป็นผู้นำของประเทศ ตำแหน่ง Yang Dipertuan Agong เกิดขึ้นเมื่อ 31 สิงหาคม 1957 ตามรัฐธรรมนูญสหพันธรัฐมาลายาปี 1957 พระราชาธิบดีได้รับเลือกโดยสภาผู้ครองรัฐ หรือ Majlis Raja-Raja ซึ่งประกอบด้วยสุลต่านหรือผู้ครองรัฐจำนวน 9 รัฐ การเลือกพระราชาธิบดีนั้น ยึดถือผู้ที่ครองตำแหน่งสุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐที่อาวุโสที่สุด การเลือกโดยวิธีดังกล่าวเปิดโอกาสให้ สุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐ ทุกคนมีสิทธิเป็นพระราชาธิบดี ยกเว้นสุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐคนนั้นมีอายุไม่ครบเกณฑ์ หรือไม่ต้องการที่จะเป็น หรือสภาเจ้าผู้ครองรัฐลงมติด้วยวิธีลับว่าบุคคลนั้นไม่เหมาะสมที่จะเป็นพระราชาธิบดี

การเลือกพระราชาธิบดีจะใช้วิธีหมุนเวียนกันเป็นบุคคลที่เคยเป็นแล้วไม่อาจเป็นอีก พระราชาธิบดีมีวาระ 5 ปี พระราชาธิบดีองค์แรกของมาเลเซียคือ Tuanku Abdul Rahman ibni Al –Marhum Tuanku Muhammad

สภาเจ้าผู้ครองรัฐ (Majlis Raja-Raja)

สภานี้ประกอบด้วยบรรดาสุลต่านและผู้ว่าราชการรัฐ (Yang Dipertua Negeri) ของบรรดารัฐที่ไม่มี สุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐการจัดตั้งสภานี้มีขึ้นเพื่อสกัดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่างๆที่อยู่ในสหพันธรัฐ สภาเจ้าผู้ครองรัฐมีการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 1897 และยั่งยืนจนถึงปัจจุบัน หน้าที่หลักของสภาเจ้าผู้ครองรัฐคือ การคัดเลือกพระราชาธิบดี (Yang Dipertuan Agong), รองพระราชาธิบดี (Timbalan Yang Dipertuan Agong)

ฝ่ายนิติบัญญัติ

องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติในมาเลเซียประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1. พระราชาธิบดี และสภาอีก 2 สภาคือ วุฒิสมาชิก (Dewan Negara) และสภาผู้แทนราษฎร (Dewan Rakyat)

วุฒิสภา (Dewan Negara)

วุฒิสภาถือเป็นสภาสูงสุดของระบบการปกครองในประเทศมาเลเซีย วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง วุฒิสภาเพื่อพิจารณาการร่างกฎหมายที่ละเอียดยิ่งขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกของ วุฒิสภาประกอบด้วยบุคคลหลากหลายอาชีพไม่เพียงเป็นนักการเมืองเท่านั้น วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิก 69 คน¹³ และสมาชิกของวุฒิสภาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

1. สมาชิกที่ได้รับเลือกโดยสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ โดยรัฐละจำนวน 2 คน รวมเป็นจำนวน 26 คน

¹³ Mohd Foad Sakdan, อ้างแล้ว หน้า 48

2. สมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งจกพระราชาธิบดีจากกัวลาลัมเปอร์ จำนวน 2 คน และจากเกาะ
ลาบวน จำนวน 1 คน

3. สมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งจกพระราชาธิบดี จากบุคคลทั่วไปจำนวน 40 คน

ในจำนวนสมาชิกเหล่านี้ ส่วนหนึ่งมาจากชนกลุ่มน้อยในประเทศมาเลเซีย เช่น กลุ่มชนพื้นเมือง
ดั้งเดิม(Orang Asli) รวมทั้งชุมชนชาวมลายูเชื้อสายไทยพุทธ มีตัวแทนจกรัฐเปอร์ลิสได้รับการเลือก
เป็นวุฒิสภาสมาชิกตัวแทนชุมชนชาวมลายูเชื้อสายไทยพุทธ สมาชิกวุฒิสภามีวาระ 3 ปี

สภาผู้แทนราษฎร (Dewan Rakyat)

สภาผู้แทนราษฎรถือว่าเป็นสภาที่สำคัญเพราะสมาชิกสภาได้รับการเลือกตั้งโดยประชาชน ปัจจุบันสภา
ผู้แทนราษฎรมีสมาชิกจำนวน 222 คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งเป็นตัวแทนของเขตเลือกตั้งหนึ่ง

ฝ่ายบริหาร

ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร โดยนายกรัฐมนตรีต้องมาจาก
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรีได้รับการแต่งตั้งมาจากสมาชิกของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร
นายกรัฐมนตรีของมาเลเซียนับตั้งแต่ได้รับเอกราชมีทั้งหมด 5 คน คือ 1.Tunku Abdul rahman Putra Al-
Haj ibni Al- Marhum Sultan Abdul Hamid Halim Shah 2. Tun Abdul Razak bin Dato'Hussein
3. Tun Hussein bin Onn 4. Tun Dr. Mahathir bin Mohamad 5. Dato' Seri Abdullah Ahmad Badawi

คณะรัฐมนตรี

ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการ และรัฐมนตรีช่วยว่าการ สำหรับการประชุม
คณะรัฐมนตรีนั้น จะประชุมเฉพาะนายกรัฐมนตรีกับบรรดารัฐมนตรีว่าการเท่านั้น รัฐมนตรีช่วยว่าการไม่
สามารถเข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรี¹⁴

2.โครงสร้างการเมืองการปกครองในระดับรัฐ

ประมุขระดับรัฐ

สถาบันสุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐและผู้ว่าการรัฐ ถือเป็นสถาบันที่มีความสำคัญในการปกครอง
และการบริหารระดับรัฐ ในจำนวนรัฐที่มีสุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐนั้น ในรัฐเคดะห์, รัฐเปรัก, รัฐสลัง
งอร์, รัฐโยโฮร์, รัฐปาหัง, รัฐตรังกานู, รัฐกลันตัน เรียกเจ้าผู้ครองรัฐว่า Sultan ส่วนรัฐเปอร์ลิส เรียกเจ้าผู้
ครองรัฐว่า Raja และในรัฐนักรีซัมบีตัน เรียกเจ้าผู้ครองรัฐ ว่า Yang Dipertuan Besar ส่วนรัฐที่ไม่มีเจ้าผู้
ครองรัฐมี 4 รัฐ คือ รัฐซาบะห์, รัฐซาราวัก, รัฐปีนัง และรัฐมะละกา นั้นจะมีผู้ว่าการรัฐเป็นผู้นำรัฐ ซึ่งได้รับ

¹⁴ สัมภาษณ์ Datuk Ismail Sabri Yaakob, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเยาวชนและการกีฬา เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2551

การแต่งตั้งจากพระราชพิธีหรือ Yang Dipertuan Agong โดยเรียกว่า ผู้ว่าการรัฐ หรือ Yang Dipertua Negeri

ในแต่ละรัฐที่มีเจ้าผู้ครองรัฐยังมีสภาที่เรียกว่า The Council of Succession ซึ่งสภานี้มีชื่อเรียกในภาษามลายูที่แตกต่างกัน เช่นรัฐกลันตันเรียกว่า Majlis Perajaan Negeri, รัฐตรังกานูเรียกว่า Majlis Perajaan Negeri และรัฐเปรักเรียกว่า Dewan Negara Perak สภาที่มีชื่อว่า The Council of Succession มีความสำคัญยิ่งในการกำหนดว่าผู้ใดจะเป็นผู้สืบตำแหน่งคนต่อไป

การเลือกผู้ที่จะเป็นสุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐมีลักษณะคล้ายกัน นั่นคือเมื่อสุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐสิ้นชีพแล้ว บุตรชายคนโตจะได้รับการเลือกให้เป็นองค์สุลต่านแทนบิดาของตนเอง ยกเว้นรัฐเปรัก

ส่วนที่รัฐเปรักนั้นจะใช้วิธีแบบเลื่อนขั้น (Bergilir-gilir) นั่นคือเมื่อสุลต่านสิ้นชีพ ผู้มีตำแหน่งเป็น Raja Muda จะได้รับแต่งตั้งเป็น Sultan และผู้มีตำแหน่งเป็น Raja Di Hilir จะเลื่อนขั้นเป็น Raja Muda และบุตรชายคนโตของสุลต่านที่สิ้นชีพนั้นจะได้รับการแต่งตั้งเป็น Raja Di Hilir นั่นหมายความว่าสุลต่านคนใหม่อาจเป็นลูกพี่ลูกน้องหรือเป็นญาติอื่นที่ไม่ใช่บุตรชายคนโตของสุลต่านองค์เดิม

การบริหารระดับรัฐ

รัฐธรรมนูญประจำรัฐของรัฐต่างๆ ได้กำหนดไว้ว่าสุลต่านหรือเจ้าผู้ครองรัฐและผู้ว่าการรัฐมีอำนาจต่อการปกครองรัฐ โดยการชี้แนะของฝ่ายบริหารในแต่ละรัฐ ฝ่ายบริหารในระดับรัฐของประเทศมาเลเซียนั้นมีมุขมนตรีเป็นหัวหน้า โดยมีชื่อที่แตกต่างกัน คือ ในบรรดารัฐที่ไม่มีสุลต่าน หรือ เจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุขตำแหน่งมุขมนตรีจะเรียกว่า Menteri Besar ส่วนบรรดารัฐที่ไม่มีสุลต่าน หรือ เจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุขตำแหน่งมุขมนตรีจะเรียกว่า Ketua Menteri สำหรับคณะผู้บริหารรัฐนั้น จะเรียกว่าสภาบริหารรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐ (Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri) โดยสมาชิกคณะผู้บริหารรัฐเรียกว่า สมาชิกสภาบริหารรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐ (Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri) สมาชิกของสภาฝ่ายบริหาร หรือรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐ ประกอบด้วยมุขมนตรี ข้าราชการประจำจำนวน 3 คน ทำหน้าที่ด้านการคลัง กฎหมาย และ ปลัด และสมาชิกสภาฝ่ายบริหารมาจากสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐที่ได้รับการคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่า 4 คนและไม่เกิน 8 คน สำหรับรัฐกลันตันนอกจากมีตำแหน่งมุขมนตรีแล้วยังมีตำแหน่งรองมุขมนตรี (Timbalan Menteri Besar) ในขณะที่รัฐเปรัก และรัฐตรังกานูไม่มีตำแหน่งนี้

สุลต่านมีฐานะเป็นผู้นำศาสนาอิสลามของรัฐ

ในบรรดารัฐที่มีเจ้าผู้ครองรัฐ หรือ สุลต่าน เป็นประมุขนั้น บรรดาสุลต่านจะเป็นผู้นำทางศาสนาอิสลามภายในรัฐนั้นๆ ส่วนรัฐที่ไม่มีเจ้าผู้ครองรัฐ หรือ สุลต่าน เป็นประมุข ซึ่งประมุขของรัฐเหล่านั้นเรียกว่าผู้ว่าการรัฐ หรือ Governor ผู้นำศาสนาอิสลามของรัฐจะเป็น Yang DiPipertuan Agong¹⁵

¹⁵ Mohd. Foad Sakdan, อ้างแล้ว หน้า 184

สภานิติบัญญัติแห่งรัฐ

สภานิติบัญญัติแห่งรัฐ หรือ Dewan Undangan Negeri ซึ่งปกติชาวมาเลเซียจะเรียกเป็นอักษรย่อว่า DUN เป็นสภาที่ได้รับการจัดตั้งตาม บทที่ 4 ส่วนที่ 8 ของตอนที่ 1 แห่งรัฐธรรมนูญสหพันธ์ หรือ Federal Constitution ภายใต้บทบัญญัตินี้ แต่ละสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ ต้องมีการกำหนดถึงจำนวนสมาชิกของสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ

สุลต่านหรือผู้ว่าการรัฐจะต้องให้มีการเรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ และเป็นประธานการเปิดประชุมดังกล่าว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ จะมีวาระ 5 ปี ถ้าหากว่าไม่มีการยุบเลิกสภาในช่วงเวลาดังกล่าว สุลต่านหรือผู้ว่าการรัฐสามารถยุบเลิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ หลังจากได้ยุบเลิกแล้ว การเลือกตั้งทั่วไปจะต้องถูกจัดให้มีขึ้นในช่วงเวลา 60 วัน จากวันที่มีการยุบเลิก¹⁶

สภานิติบัญญัติแห่งรัฐนั้นมีบทบาท หน้าที่ และความยอมรับพิศชอบ เช่น ¹⁷ การร่างกฎหมาย ดังเช่นที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 73(B) รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐ การอนุมัติงบประมาณ การแต่งตั้งฝ่ายตรวจบัญชีแห่งรัฐ การแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยรัฐหนึ่งๆสามารถเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้จำนวน 2 คน กำหนดให้มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ ดำเนินการปลดมุขมนตรี (ถ้าหากว่าจำเป็นต้องกระทำ)

พรรคการเมืองในประเทศมาเลเซีย

พรรคแนวร่วมแห่งชาติ (BN - Barisan Nasional)

เดิมพรรค UMNO และ MCA ได้ร่วมมือกันในการเลือกตั้งสมาชิกเทศบาลกัวลาลัมเปอร์เมื่อปี 1952 โดยร่วมกันใช้ชื่อว่า Perikatan ต่อมาพรรค MIC ได้เข้าร่วมด้วย¹⁸ ภายหลังจากได้มีการจดทะเบียนพรรคการเมืองในนาม Barisan Nasional เมื่อ 1 กรกฎาคม 1974 นอกจากมีพรรค UMNO, MCA และ MIC แล้ว ยังมีพรรคอื่นเข้าร่วมอีก 6 พรรค คือ พรรค PAS (ต่อมาลาออกจาก BN-Barisan Nasional), PPP, Gerakan, SUPP, PPBB และ USNO (จากรัฐซาบะห์ต่อมาแปลงพรรคเป็นพรรค UMNO ในรัฐซาบะห์) โดยพรรค BN ใช้ตรา “ดาซัง” เป็นตราของพรรค ต่อมาพรรค Berjaya จากรัฐซาบะห์ SNAP และ PBDS จากรัฐซาราวักเข้าร่วมพรรค BN ในทศวรรษที่ 1990 เมื่อพรรค PBS ลาออกจากพรรค BN ปรากฏว่ามีอีกหลายพรรคเข้าร่วมพรรค BN เช่น พรรค Akar Bersatu, SAPP, LDP, PBRs, และ PDS ปัจจุบันพรรค BN ประกอบด้วยพรรคต่างๆ จำนวน 13 พรรคคือ

¹⁶ Mohd. Foad Sakdan, อ้างแล้ว หน้า 50

¹⁷ Mohd. Foad Sakdan, อ้างแล้ว หน้า 51-52

¹⁸ Lofti Ismail, Sejarah Malaysia 1400-1963, Universiti Kebangsaan Malaysia, Kuala Lumpur, 1982, หน้า 285

1. พรรคองค์การสหประชาชาติ หรือ United Malays National Organisation

การเกิดพรรค UMNO นั้นเกิดขึ้นจากการประชุมขององค์กรชาวมลายูทั่วประเทศจำนวน 41 องค์กร เมื่อ 1 มีนาคม 1946 จากการประชุมครั้งนั้นมีการลงมติให้จัดตั้งพรรคการเมืองของชาวมลายู ดังนั้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 1946 จึงได้มีการจัดตั้งพรรค UMNO โดยใช้ชื่อเป็นภาษามลายูชื่อว่า Pertubuhan Kebangsaan Melayu Malaysia หรือชื่อย่อว่า PEKEMBAR และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า United Malays National Organization มีดาโต๊ะออนัน บินยะอาฟาร์ (Dato'Onn bin Ja'afar) เป็นหัวหน้าพรรคคนแรก ต่อมาในปี 1953 ตุนกูอับดุลราห์มานบุตรา (Tunku Abdul Rahman Putra) เป็นหัวหน้าพรรคคนต่อมา หลังจากดาโต๊ะออนัน ลาออกจากหัวหน้าพรรค และเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 1988 พรรค UMNO ถูกศาลสูงในกรุงกัวลาลัมเปอร์ ตัดสินให้ผิดกฎหมายจากการผิดพลาดทางเทคนิคในการประชุมสมัชชาใหญ่ประจำปีเมื่อ 1987 ต่อมา ดร. มหาเดร์ โมฮัมหมัด ได้จดทะเบียนพรรค UMNO อีกครั้ง เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 1988¹⁹ ปัจจุบันมีดาโต๊ะซรี มุฮัมหมัดนาฮิบ ตุนอับดุลราซัค (Dato' Seri Mohd Najib Tun Abdul Razak) เป็นหัวหน้าพรรค

การที่พรรค UMNO ได้ขยายสาขาพรรคไปยังรัฐซาบะห์ทำให้พรรค UMNO ต้องแก้ไขกฎข้อบังคับพรรค รับสมาชิกจากชาวภูมิมบุตร (Bumiputra) ของรัฐซาบะห์ที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลาม จึงทำให้คนมาเลเซียเชื้อสายไทยพุทธซึ่งถือเป็นชาวภูมิมบุตร (Bumiputra) สามารถเป็นสมาชิกพรรคด้วย

2. พรรคจีนมาเลเซีย หรือ Malaysia Chinese Association (MCA)

จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 1949 โดยมีผู้นำชื่อ Sir Tun Tan Cheng Lock ปัจจุบันพรรคมี Datuk Seri Ong Ka Ting เป็นหัวหน้าพรรค MCA²⁰ ควบคุมสิ่งตีพิมพ์ในมาเลเซียถึง 5 ฉบับ คือ The Star, Sir Chew Jit Poh, China Press, Nanyang Siang Pau และ Guang Ming พรรคนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อดึงคนจีนจากอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ MCA เริ่มมีบทบาทในทางการเมือง เพื่อทำงานร่วมกับ UMNO ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครกัวลาลัมเปอร์ หรือ Majlis Bandaran Kuala Lumpur ในปี 1952

แกนนำของพรรค MCA มีการเปลี่ยนแปลงแทนที่จากยุคสู่ยุคเช่นเดียวกับพรรคอื่นๆ หัวหน้าพรรค MCA คนแรกคือ Tan Cheng Lock Sin ปัจจุบันมีความขัดแย้งเรื่องการแข่งขันเป็นหัวหน้าพรรคคนคนที่แนวโน้มจะเป็นหัวหน้าพรรคชั่วคราวคือ Datuk Seri Liow Tiong Lai ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นรองหัวหน้าพรรค และรัฐมนตรีสาธารณสุขในปัจจุบัน

3. พรรคขบวนการประชาชนมาเลเซีย หรือ พรรค Parti Gerakan Rakyat Malaysia

พรรคนี้มีชื่อเป็นภาษามลายูว่า Parti Gerakan Rakyat Malaysia แต่ส่วนใหญ่คนจะรู้จักในนามของพรรค Gerakan พรรคนี้จัดตั้งเมื่อ 25 มีนาคม 1968 โดยเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มการเมืองที่มีแนวคิดแตกต่างกัน เช่น ดร. ลิม ชอง ยู (Dr. Lim Chong Eu) อดีตผู้นำพรรคสหประชาธิปไตย หรือ United Democratic Party (UDP) โดยพรรคนี้จัดตั้งเมื่อ 21 เมษายน 1962 เป็นพรรคที่จัดตั้งขึ้นจากอดีตแกนนำพรรค

¹⁹ Mohd. Foad Sakdan. อ้างแล้ว หน้า 172-173

²⁰ Mohd. Foad Sakdan. อ้างแล้ว หน้า 97

Malaysia Chinese Association หรือ MCA และ ดร. ทิม ลอง ยู ดร. ตัน ซี กุณ (Dr. Tan Chee Khoon) ผู้เป็นอดีตสมาชิกพรรคแรงงานหรือ Parti Buruh, ศาสตราจารย์ สัยยิดฮุสเซน อัล-ฮัตตัส (Prof. Syed Hussein Al-Attas) และศาสตราจารย์ วัง กุง วู (Prof. Wang Gung Wu) โดยสองคนหลังเป็นกลุ่มปัญญาชน²¹ โดยในปี 1968 พรรค Gerakan เป็นพรรคฝ่ายค้านที่เข้มแข็งที่สุด ในปี 1968 พรรค Gerakan สามารถยึดครองรัฐปีนังไว้ได้ ต่อมาในปี 1972 ทางพรรคได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของพรรคแนวร่วมแห่งชาติ หรือ Barisan Nasional (BN) ปัจจุบันพรรคนี้เป็นหนึ่งในสองพรรคของคนจีนที่เข้มแข็ง ในการเลือกตั้งปี 2004 พรรค Gerakan ยังคงเป็นแกนหลักในการเป็นรัฐบาลท้องถิ่นของรัฐปีนัง แต่ในการเลือกตั้งปี 2008 ปรากฏว่ารัฐปีนังถูกพรรค DAP ยึดไปปกครอง

4. พรรคสภาอินเดียมาเลเซีย หรือ Malaysia Indian Congress (MIC)

พรรคนี้จัดตั้งเมื่อเดือนสิงหาคม 1946 แต่ได้มีการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 1950 ปัจจุบันมี Dato' Seri S. Samy Vellu เป็นหัวหน้าพรรค เป้าหมายสำคัญของการจัดตั้งเพื่อเป็นเสียงความคิดเห็นของกลุ่มเชื้อชาติอินเดียมาเลเซีย ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของสังคมอินเดียในดินแดนมลายู แรกเริ่มพรรคนี้ได้มาโดยนาย John A. Thivy ผู้นำคนต่อมาของพรรค MIC คนแรกคือ Sandar Budh Singh (1947-1949) หัวหน้าพรรคคนปัจจุบันคือ Datuk Sri S. Samy Vellu

5. พรรคประชาชนก้าวหน้า หรือ People's Progressive Party (Parti Progresif Penduduk Malaysia)

พรรคนี้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 1953 โดยพี่น้องชาวอินเดียตระกูล Seenivasagan ปัจจุบันมี Dato' M. Kayveas เป็นหัวหน้าพรรค เป็นพรรคการเมืองหนึ่งที่มีความหลากหลายของกลุ่มชนเชื้อชาติสำคัญในมาเลเซียได้จัดตั้งขึ้นที่รัฐเปรัก เดิมพรรคนี้มีชื่อว่าพรรคก้าวหน้าเปรัก หรือ Perak Progressive Party และได้เปลี่ยนชื่อพรรคว่า Parti Progresif Rakyat พรรคนี้ได้เข้าร่วมกับพรรคแนวร่วมแห่งชาติในปี 1972 พรรคได้จัดตั้งสาขาพรรคแห่งแรกที่รัฐซาบะห์ เมื่อปี 2006

6. พรรคกรรมกรมุขมนตรีสามัคคี หรือ Parti Pesaka Bumiputera Bersatu

พรรคนี้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 1973 มี Tan Sri Abdul Taib Mahmud มุขมนตรีของรัฐซาราวักเป็นผู้นำ เป็นพรรคที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเฉพาะในรัฐซาราวักเท่านั้น

7. พรรคสามัคคีประชาชนซาราวัก หรือ Sarawak United People's Party (SUPP)

พรรคนี้จัดตั้งเมื่อปี 1959 พรรคนี้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรัฐซาราวักเท่านั้น

8. พรรคชาติดาัยกซาราวัก หรือ Party Bangsa Dayak Sarawak

เป็นพรรคของชนเผ่า Dayak ในรัฐซาราวัก เป็นพรรคที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเฉพาะในรัฐซาราวักเท่านั้น พรรคนี้ในระดับชาติเป็นสมาชิกพรรคแนวร่วมแห่งชาติ แต่ครั้งหนึ่งเคยทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านในรัฐซาราวัก

²¹ Mohd. Foad Sakdan. อ้างแล้ว หน้า 118

9. พรรคชาบะห์ก้าวหน้า หรือ Parti Maju Sabah

พรรคนี้ก็มีลักษณะเช่นเดียวกันกับบางพรรค นั่นคือดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรัฐชาบะห์เท่านั้น

10. พรรคเสรีประชาธิปไตย หรือ LDP (Liberal Democratic Party)

พรรคนี้จัดตั้งโดย นายฮิว มิง กง (Hiew Ming Kong) และกลุ่มปัญญาชนชาวจีน ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรัฐชาบะห์เท่านั้น พรรคนี้ได้เข้าร่วมในพรรคแนวร่วมแห่งชาติเมื่อปี 1991

11. พรรคสามัคคีประชาชนชาบะห์ หรือ Parti Bersatu Rakyat Sabah

พรรคนี้ก็มีลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรัฐชาบะห์เท่านั้น

12. พรรคชาบะห์สามัคคี หรือ Parti Bersatu Sabah

พรรคนี้จัดตั้งขึ้นโดย Datuk Joseph Pairin Kitingan ในปี 1985 พรรคนี้ก็เป็นอีกพรรคหนึ่ง ที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเพียงในรัฐชาบะห์เท่านั้น

13. พรรคองค์การปาซอกโมโมกุน กาดาซาน มูรูต หรือ United Pasok-momogun Kadasan Murut organization

จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนมกราคม 1962 โดยนาย G.S. Sundang พรรคนี้เป็นพรรคของชนเผ่าในรัฐชาบะห์ เป็นพรรคของชนเผ่าKadasan และ Murut มีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรัฐชาบะห์เท่านั้น

14. พรรคประชาธิปไตยก้าวหน้าซาราวัก หรือ Sarawak Progressive Democratic Party (SPDP)

พรรคนี้เป็นพรรคที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรัฐซาราวักเท่านั้น

พรรคการเมืองฝ่ายค้านในมาเลเซีย

พันธมิตรประชาชน (Pakatan Rakyat)

พรรคการเมืองฝ่ายค้านในประเทศมาเลเซียได้รวมตัวจัดตั้งแบบหลวมๆภายใต้ชื่อว่าพันธมิตรประชาชน หรือ Pakatan Rakyat ซึ่งประกอบด้วยพรรคต่อไปนี้

1. พรรคอิสลามแห่งมาเลเซียหรือพรรค Parti Islam SeMalaysia (PAS)

พรรคนี้ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 1951 ส่วนหนึ่งของแกนนำพรรค PAS มาจากการแยกตัวของฝ่ายศาสนาในพรรค UMNO ภายใต้การนำของนายหะยีอับบัส อัลเลียส (Haji Abbas Alias) ปัจจุบันมีดาโต๊ะหะยีอับดุลฮาดี บินอาวัง (Dato' Seri Haji Abdul Hadi Awang) อดีตมุขมนตรีรัฐตรังกานู เป็นหัวหน้าพรรค PAS ส่วนดาโต๊ะ นีอับดุลอาซิช นิมัต (Datuk Nik Abdul Aziz Nik Mat) ผู้เป็นมุขมนตรีรัฐกลันตันมีตำแหน่งเป็นมุรชิดุลอาม (Murshidul Am)²² มีสถานะคล้ายผู้นำจิตวิญญาณ ในปี1977 เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ต่อมาในปี1989 ได้ลาออกจากพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ในการเลือกตั้งปี 1990 พรรค Parti Semangat 46, พรรค Barisan Jemaah Islam SeMalaysia (BERJASA), พรรค Hizbul

²² Murshidul Am แปลตามตัวว่า ที่ปรึกษาทั่วไป แต่ตำแหน่งนี้มีเพียงคนเดียวภายในพรรค

Muslimin (HAMIM) และพรรค PAS ได้จัดตั้งเป็นพันธมิตรภายใต้ชื่อ พันธมิตรเพื่อเอกภาพของประชาชาติ หรือ Angkatan Perpaduan Ummah (APU)²³ จนสามารถยึดรัฐกลันตันในปี 1990 จนถึงปัจจุบัน พรรค PAS ก่อนข้างมีอิทธิพลในรัฐที่มีชนชาวมลายูอยู่อย่างหนาแน่น เช่น รัฐกลันตัน, รัฐตรังกานู, รัฐเคดะห์ และรัฐเปอร์ลิส การเลือกตั้งในปี 2008 พรรค PAS ก็ยังคงสามารถปกครองรัฐกลันตันต่อไป

พรรค PAS เป็นพรรคที่มีอุดมการณ์แนวทางอิสลาม ดังนั้นในการบริหารการปกครองรัฐจึงใช้หลักการศาสนาอิสลาม ถึงอย่างไรก็ตามพรรค PAS ได้สร้างแนวร่วมจากกลุ่มชนต่างศาสนาให้สนับสนุนพรรคตนเอง โดยพรรค PAS ได้มีการจัดตั้งกลุ่มคนจีนที่สนับสนุนหรือสามารถจะร่วมมือกับพรรคปาสได้ โดยใช้ชื่อว่า Majlis Perundingan Cina หรือ Chinese Consultative Council ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นชมรมผู้สนับสนุนพรรคปาส หรือ Kelab Penyokong PAS²⁴

2. พรรคความยุติธรรมประชาชน หรือ Parti keadilan Rakyat (KeADILan)

เป็นพรรคที่จัดตั้งขึ้นโดย Wan Azizah Wan Ismail เมื่อนายดาโต๊ะซรี อันวาร์ อิบราฮิม (Datuk Seri Anwar Ibrahim) เกิดความขัดแย้งกับดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด ครั้งแรกใช้ชื่อว่าพรรคความยุติธรรมแห่งชาติ หรือ Parti Keadilan Nasional โดยพรรคนี้เป็นพรรคการเมืองที่เกิดจากกระแสการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปเมื่อครั้งมีการปลดนายดาโต๊ะซรีอันวาร์ อิบราฮิม ออกจากพรรคอัมโน ในเดือนกันยายน 1998 กลุ่มสนับสนุนดาโต๊ะซรีอันวาร์ อิบราฮิม จึงมีการซื้อหัวพรรคการเมืองหนึ่งที่ตั้งชื่อว่า พรรคพันธมิตรสังคมมุสลิมมาเลเซีย หรือ Ikatan Masyarakat Islam Malaysia ซึ่งจัดตั้งในปี 1990 และพรรคดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นพรรคความยุติธรรมแห่งชาติ หรือ Parti Keadilan Nasional โดยมีการประกาศเมื่อ 4 เมษายน 1999 ต่อมาได้รวมพรรคกับพรรคประชาชนมาเลเซีย (Parti Rakyat Malaysia) ซึ่งจัดตั้งเมื่อปี 1955 ที่มี Dr. Syed Husin Ali เป็นหัวหน้าพรรค โดยมีการรวมพรรคเมื่อกุมภาพันธ์ 2003 ใช้ชื่อใหม่ว่า Parti Keadilan Rakyat มีชื่อย่อว่า PKR²⁵

3. พรรค DAP (Democratic Action Party)

นักวิชาการชาวมลายูส่วนหนึ่งถือว่าพรรคนี้เป็น “สาขา” ของพรรค PAP (People’s Action Party) ของนายลี กวนยิว อดีตนายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ เมื่อครั้งสิงคโปร์ยังเป็นส่วนหนึ่งของมาเลเซีย พรรค PAP สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเฉพาะในสิงคโปร์เท่านั้น ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรัฐอื่นๆของมาเลเซีย ดังนั้นจึงต้องจัดตั้งพรรคนี้ในเดือนตุลาคม 1965 โดยนายเดวัน นาอีร์ (Devan Nair) เป็นหัวหน้าพรรค ต่อมาเขาได้เป็นประธานาธิบดีของสิงคโปร์²⁶

4. พรรค MDC (Malaysian Dayak Congress)

²³ Mohd. Foad Sakdan. อ่างแล้ว หน้า 10

²⁴ Mohd Sayuti Omar, Siapa berhak ganti Pak Lah ? , 2007 Tinta Merah : Kuala Lumpur หน้า 178

²⁵ สัมภาษณ์ ดร. อิสมาแอล อับดุลลอฮ์ (นามสมมติ) อาจารย์มหาวิทยาลัยมาลายา กัวลัมเปอร์ เมื่อ 22 มกราคม 2551

²⁶ สัมภาษณ์ ดร. อาชีซะห์ ฮัมซะห์ อาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย เมื่อ 22 มกราคม 2551

พรรคนี้เป็นตัวแทนของชนเผ่า Dayak ในรัฐซาราวัก โดยสมาชิกพรรคนี้เป็นกลุ่มตรงข้ามกับสมาชิกของพรรค Parti Bangsa Dayak Sarawak เมื่อกลุ่มนี้ไม่สามารถจดทะเบียนพรรคในนามพรรค Parti Bangsa Dayak Sarawak จึงไปจดทะเบียนในนามพรรค MDC

ผลการเลือกตั้งในประเทศมาเลเซียปี 2008

ผลการเลือกตั้งมาเลเซีย ปี 2008²⁷

รัฐ	สภาผู้แทนราษฎร			สภานิติบัญญัติแห่งรัฐ		
	แนวร่วมแห่งชาติ	ฝ่ายค้าน	อิสระ	แนวร่วมแห่งชาติ	ฝ่ายค้าน	อิสระ
เปรัก	13	11	0	29	30	0
กลันตัน	2	12	0	6	39	0
ตรังกานู	7	1	0	24	8	0
จำนวนทั้งหมด	22	24	0	59	77	0

ในการเลือกตั้งปี 2008 มีผลต่อการเมืองมาเลเซียเป็นอย่างมาก เรียกปรากฏการณ์ครั้งนี้ว่า “สึนามิทางการเมือง” เพราะนอกจากรัฐกลันตันที่พรรคแนวร่วมแห่งชาติไม่สามารถยึดคืนจากพรรค PAS ซึ่งปกครองมานานถึง 18 ปีแล้ว รัฐเปรัก รัฐเคดะห์ รัฐสลังงอร์ และรัฐปีนังต้องตกอยู่ภายใต้การปกครองของพรรคฝ่ายค้านที่ชื่อร่วมกันว่า พันธมิตรประชาชน ถึงอย่างไรก็ตามแม้รัฐเปรักจะอยู่ภายใต้การปกครองของพรรคฝ่ายค้านก็ตาม ในเวลาต่อมาสมาชิกจากพรรคฝ่ายค้านจำนวนหนึ่งได้ประกาศตัวเป็นสมาชิกอิสระและสมาชิกอิสระเหล่านี้ได้สนับสนุนพรรคแนวร่วมแห่งชาติในการจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่น ทำให้รัฐเปรักกลับมาอยู่ภายใต้การปกครองของพรรคแนวร่วมแห่งชาติ

²⁷ ตารางการเลือกตั้งปี 2008 ได้รับการอนุเคราะห์จาก ศูนย์อำนวยการเลือกตั้งพรรค UMNO ในรัฐเปรัก

บทที่ 4

โครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก

รัฐกลันตันดารุลนAIM (Kelantan Darulnaim)

การเมืองการปกครองรัฐกลันตัน

รัฐกลันตันถูกปกครองโดยพรรคฝ่ายค้านคือ พรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ตั้งแต่ปี 1990 ในการเลือกตั้งปี 1995, 1999 2004 รวมทั้งการเลือกตั้งครั้งล่าสุดปี 2008 พรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ก็ยังคงได้รับชัยชนะในรัฐกลันตัน ปัจจุบันรัฐกลันตันเป็นรัฐในสี่รัฐที่ถูกพรรคฝ่ายค้านปกครอง พรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ปกครองรัฐกลันตันครั้งแรกหลังจากมาเลเซียได้รับเอกราช 2 ปี โดยปกครองรัฐกลันตัน ตั้งแต่ปี 1959 – 1978 และครั้งที่ 2 ตั้งแต่ในปี 1990 โดยพรรคพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) เป็นแกนหลักของแนวร่วมฝ่ายซ้ายที่ใช้ชื่อว่า Angkatan Perpaduan Ummah (APU)

โครงสร้างการปกครองของรัฐกลันตัน

เมืองเอกของรัฐกลันตัน คือ เมืองโกตาบารู รัฐกลันตันแบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ คือ 1. อำเภอโกตาบารู (Kata Bharu) 2. อำเภอปาเสร์มัซ (Pasir Mas) 3. อำเภอตุมปีต (Tumpat) 4. อำเภอปาเสร์ปูเตหะห์ (Pasir Puteh) 5. อำเภอบาจาเซ (Bachok) 6. อำเภอควาลาไกร (Kuala Krai) 7. อำเภอมาจิง (Machang) 8. อำเภอดานะห์เมเราะห์ (Tanah Merah) 9. อำเภอเยอลี (Jeli) 10. อำเภอแก้วมุซัง (Gua Musang)

ประชากรของรัฐกลันตันมีประมาณ 1.4 ล้านคน เป็นชาวมลายู 95% ชาวไทยพุทธ 3% ชาวจีน 1.9 % และอื่น ๆ 0.5 %

มุขมนตรีคนแรกคือ ดาโต๊ะอิสฮัก ลอตฟี (Datuk Ishak Lotfi) มุขมนตรีคนปัจจุบันของรัฐกลันตันคือ ดาโต๊ะนิอัปดุลอาซีซ นิมัต (Dato' Nik Abdul Aziz Nik Mat)

พรรคที่มีบทบาททำให้พรรค PAS สามารถยึดครองรัฐกลันตัน

พรรคสปิริต 46 หรือ Parti Semangat 46

พรรคนี้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 1989 หลังจากที่พรรคอัมโนถูกศาลสูงสั่งยุบพรรคเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 1988 โดยแกนนำพรรคอัมโน 2 กลุ่มพยายามดำเนินการจดทะเบียนพรรคอัมโนอีกครั้ง กลุ่มแรกภายใต้การนำของ ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด และกลุ่มที่สอง ภายใต้การนำของเต็งกูรายาลี เต็งกูฮัมซะห์ ปรากฏว่ากลุ่มของดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด สามารถจดทะเบียนพรรคอัมโนอีกครั้ง กลุ่มที่สองจึงไปจัดตั้ง

พรรคใหม่ ภายใต้ชื่อ พรรคสปีริต 46 คำว่าสปีริต 46 มาจากปี 1946 ซึ่งเป็นปีการก่อตั้งพรรคอัมโน พรรคนี้มีคำขวัญที่ว่า สามัคคีกัน (Bersatu) เติร์ยมตัว (Bersedia) รับใช้ (Berkhidmat)

ในการเลือกตั้งปี 1990 ทางพรรค Semangat 46 ได้มีการร่วมมือกับพรรคฝ่ายค้านอื่นๆด้วยการ จัดตั้งสององค์กรร่วมเพื่อต่อสู้กับพรรคแนวร่วมแห่งชาติ องค์กรหรือกลุ่มการเมืองแรก คือแนวร่วม ประชาชน หรือ Gagasan Rakyat ซึ่งประกอบด้วยพรรค Semangat 46, พรรคประชาชนมาเลเซีย หรือ Parti Rakyat Malasia (PRM) และพรรคกิจประชาธิปไตย หรือ Democratic Action Party (DAP) ส่วนองค์กรที่ 2 คือ แนวร่วมเอกภาพประชาชาติ หรือ Angkatan Perpaduan Umah (APU) ซึ่งประกอบด้วยพรรค Semangat 46, พรรค PAS, พรรค Hamim และพรรค Berjasa อย่างไรก็ตามในการเลือกตั้งปี 1990 พรรค Semangat 46 ได้รับชัยชนะ 8 ที่นั่ง ในสภาผู้แทนราษฎร และในสภานิติบัญญัติแห่งรัฐกลันตัน พรรค Semangat 46 สามารถจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นในรัฐกลันตันร่วมกับพรรคอื่นๆใน APU สำหรับในการเลือกตั้งปี 1995 พรรค Semangat 46 ได้ชัยชนะเพียง 6 ที่นั่ง ในสภาผู้แทนราษฎร และต่อมาพรรคนี้ก็ได้ยุบเลิก เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 1966 ส่วนสมาชิกของพรรคส่วนใหญ่ก็ได้ไปเข้าร่วมกับพรรคอัมโนอีกครั้ง

ผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน

กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตันนั้น ปรากฏว่าในพรรค UMNO มีกลุ่มผู้นำทางการเมืองอยู่ที่ ปรากฏชัดเจนอยู่ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่คุมอำนาจอยู่ในพรรค UMNO ของรัฐกลันตัน ที่มี ดา โต้ะซรีอันวาร์ มุซา (Dato' Seri Anuar Musa) อดีตรัฐมนตรีเป็นผู้นำกลุ่ม กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่มี ดาโต๊ะ มุสตาฟา โมฮัมหมัด (Datuk Mustapha Mohammad) อดีตรัฐมนตรีการคลังเป็นผู้นำ และกลุ่มที่สามเป็น กลุ่มใหม่ที่มี ดาโต๊ะ ดร. อาวังอาเดะ ฮุสเซ็น (Datuk Dr. Awang Adek Hussin) อดีตรัฐมนตรีช่วยการคลัง เป็นหัวหน้า ซึ่งทั้งสามกลุ่มสามารถเห็นได้ชัดเจนถึงความสามัคคีที่ค่อนข้างหละหลวม²⁸ สำหรับกลุ่มผู้นำ ทางการเมืองภายในพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ภายในพรรคมีกลุ่มแนวคิดอยู่ 2 แนวคิด คือ กลุ่ม แนวคิดอนุรักษนิยม ภายใต้การนำของดาโต๊ะ นิอับดุลอาซิช นิมัด (Dato' Nik Abdul Aziz Nik Mat) และ อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีแนวคิดเสรีนิยม กลุ่มหลังนี้จะมีแนวคิดที่ค่อนข้างคล้ายกลุ่มผู้นำทางการเมืองของ พรรค UMNO เพียงแต่สังกัดพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) กลุ่มหลังนี้มีดาโต๊ะฮุซาม มุซา (Datuk Husam Musa)²⁹ เป็นผู้นำ ในการเลือกตั้งปี 2008 สามารถเห็นถึงความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเมืองทั้งสอง นั่นคือกลุ่มแนวคิดอนุรักษนิยมจะถ่ารูปในโปสเตอร์เลือกตั้งด้วยผ้าโผกหัว หรือ หมวกสีขาว ส่วน กลุ่มเสรีนิยมจะไม่ใช้ผ้าโผกหัว หรือ หมวกสีขาว ในทางกลับกันกลุ่มเสรีนิยมจะใช้หมวกดำในโปสเตอร์ เลือกตั้ง ถึงอย่างไรก็ตามทั้งสองกลุ่มล้วนมีความสัมพันธ์กับกลุ่มศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งสอง

²⁸ สัมภาษณ์ ดร. อิสมาแอล อับดุลลอฮ์ (นามสมมติ) อาจารย์มหาวิทยาลัยมาลาชา กัวลัมลัมเปอร์ เมื่อ 9 มีนาคม 2551

²⁹ สัมภาษณ์ นิรุสตี นิมุสตาฟา กรรมการบริหารพรรค UMNO ในรัฐกลันตัน เมื่อ 7 มีนาคม 2551

กลุ่มแม่จะมีความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ดี พวกเขาล้วนเพียงมีความเห็นอกเห็นใจ มากกว่า การให้การช่วยเหลือด้านวัตถุ หรือสิ่งของ³⁰

รัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐกลันตัน

ดาโต๊ะ นีอับดุลอาซิ นิมัต ซึ่งเป็นทั้งสมาชิกนิติบัญญัติแห่งรัฐ เขตจัมปกา 5 สมัยติดๆกัน เป็น ประธานสภาบริหารรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐกลันตันในฐานะมุขมนตรีรัฐกลันตัน

ส่วนสมาชิกสภาบริหารรัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตัน ประกอบด้วย ตัวแทนของพรรค PAS, พรรค DAP และพรรค PKP ได้ยึด 39 ที่นั่ง จาก 45 ที่นั่ง ในสภานิติบัญญัติแห่งรัฐในกลันตัน ในการเลือกตั้งทั่วไป ของมาเลเซียในปี 2008

สมาชิกสภาบริหารรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐกลันตัน³¹

นอกจากมีตำแหน่งมุขมนตรี รองมุขมนตรี ยังมีตำแหน่งต่างๆ ฝ่ายที่ดิน ป่าไม้ และ ทรัพยากรธรรมชาติ ฝ่ายการบริหารทั่วไป การพัฒนาที่ดินและดินแดน ฝ่ายบริหารวางแผนเศรษฐกิจ การคลัง และประชาสัมพันธ์ ฝ่ายการเคหะ การโยธา สาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม ฝ่ายการพัฒนาอิสลาม การศึกษาและคอะวะห์ ฝ่ายการพัฒนามนุษย์เยาวชนการกีฬา และองค์กรพัฒนาเอกชน ฝ่ายองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ฝ่ายการพัฒนาผู้ประกอบการ การค้าและการพัฒนาชุมชน ฝ่าย การพัฒนาสตรี ครอบครัวและสาธารณสุข ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การพัฒนาสารสนเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฝ่ายการเกษตร อุตสาหกรรมชนบท และไบโอเทคโนโลยี

กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน

ดาโต๊ะ นีอับดุลอาซิ นิมัต Dato' Nik Abdul Aziz Nik Mat³²

เกิดเมื่อปี 1931 ที่หมู่บ้านปูเลาละกา เมืองโกตาบารู รัฐกลันตัน เขาเป็นที่รู้จักว่าเป็น นักการเมืองที่ซื่อสัตย์ อยู่แบบสมถะ เขาจะพักอาศัยที่บ้านส่วนตัวซึ่งเป็นแบบบ้านชาวบ้านทั่วไป มากกว่าจะอาศัยที่บ้านประจำตำแหน่งมุขมนตรี บ้านของเขาไม่มีรั้วบ้าน และไม่มีผู้รักษาความปลอดภัย

³⁰ สัมภาษณ์ อูสตาซ มุฮัมหมัด ฮัสซัน (นามสมมติ) กรรมการบริหารพรรคอิสลามมาเลเซีย (PAS) ในรัฐกลันตัน เมื่อ 7 เมษายน 2551

³¹ ข้อมูลจาก สำนักงาน พรรค PAS เขตเมืองโกตาบารู รัฐกลันตัน

³² ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค PAS เขตโกตาบารู รัฐกลันตัน และ Urusetia Penerangan Kerajaan Negeri Kelantan. 1992, *Biografi YAB. Tuan Guru Hj. Nik Abdul Aziz b. Hj. Nik Mat : Menteri Besar Kelantan Darulnaim*. Kota Bharu .Kelantan ; Habibul Izzah Ahmad. 1997. *Tuan Guru Dato' Haji Nik Abdul Aziz Nik Mat : sebutir sinar di Serambi Mekah* .Academic exercise (B.A.) Jabatan Pengajian Media, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya. Malaysia.

ก่อนที่เขาจะเป็นมุขมนตรีนั้น เขาเป็นนักสอนศาสนา เขาเคยสอนที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ตรีปิยะหัตถ์มาร์ดียะห์, โรงเรียนมัธยมศึกษาดารุลอันวาร์, โรงเรียนมัธยมมาอาฮ์มุฮัมมัดดี ซึ่งตั้งอยู่ใน รัฐกลันตัน ดังนั้นชาวรัฐกลันตันมักเรียกเขาว่า “โตะครู” ปัจจุบันเขายังคงเป็นผู้สอนศาสนา และเป็นผู้นำ ในการละหมาดในมัสยิดซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับบ้านของเขา

เขาได้รับการศึกษาเบื้องต้นจากบิดาของเขา ต่อมาศึกษาระดับปริญญาตรีสาขากฎหมายอิสลามที่ มหาวิทยาลัยอัล-อัสฮาร์ ประเทศอียิปต์ นอกจากนี้เขายังเคยศึกษาที่มหาวิทยาลัยควาน ประเทศอินเดียในปี 1952 และมหาวิทยาลัยลาฮอร์ในปี 1957 ดังนั้นนอกจากภาษามลายู เขาก็สามารถพูดได้ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ ภาษาฮินดี และภาษาทมิฬ เขาเป็นสมาชิกพรรค PAS ตั้งแต่ปี 1967 เส้นทางทางการเมืองของ เขานั้นเริ่มเป็นมุขมนตรีรัฐกลันตัน ตั้งแต่ปี 1990 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

นอกจากเขาเป็นมุขมนตรีรัฐกลันตันแล้ว ภายในพรรค PAS เขามีตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาสูงสุดของ พรรคอีกด้วย

ตันซรี เต็งกูราชาลี ฮัมซะห์³³

Tan Sri Tengku Razaleigh Hamzah

ตันซรีเต็งกู ราชาลี ฮัมซะห์ เกิดเมื่อวันที่ 13 เมษายน 1931 เขารู้จักกันในนามของ กูลี เป็นอดีต ประธานพรรค Semangat 46 ซึ่งพรรคนี้แตกออกมาจากพรรคอัมโน ต่อมาพรรคนี้ได้ยุบเพื่อรวมเข้ากับ พรรคอัมโนอีกครั้งในปี 1996 และเขาเป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมของมาเลเซียในปี 1976 – 1984 อีกทั้งยังเป็นผู้ก่อตั้งบริษัทปิโตรนัส (Petronas) ซึ่งเป็นคำย่อของ Petroliaam Nasional Berhad ปัจจุบัน นี้เขาดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ฆัวมุซัง (Gua Musang) รัฐกลันตัน

ได้ศึกษาต่อในด้านกฎหมายที่สถาบันเนติบัณฑิตลินคอล์น อินน์ ลอนดอน ในปี 1959 เต็งกู ราชาลี ได้รับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยควิน ประเทศไอร์แลนด์ เมื่อปี 1967 เขาลงสมัครรับเลือกตั้งแข่งกับดา โตะ อัสรี มูดา เขาชนะการเลือกตั้งในครั้งนั้นและได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่ออายุเพียง 37 ปี

ในเดือนกรกฎาคม 1974 ตันซรีเต็งกู ราชาลี ได้เป็นรองประธานพรรคอัมโน หลังจากการเสียชีวิต ของ ดร. อิสมาอิล อับดุลราห์มาน เขาได้ดำรงตำแหน่งรองประธานพรรคอัมโน เป็นเวลา 3 สมัยติดกัน จนถึงปี 1978 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 1987 ตันซรีเต็งกู ราชาลี พร้อมกับ ดาโตะ มูซา ฮิดัม ได้ทำชิงตำแหน่ง ประธานพรรค รองประธานพรรคกับกลุ่มของดร. มหาเธร์และกาฟาร์ บาบา ในการเลือกตั้ง กรรมการบริหารของพรรคครั้งนั้น ตันซรีเต็งกู ราชาลี แพ้แก่ ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด เพียง 43 คะแนน ซึ่ง ความพ่ายแพ้ดังกล่าวเป็นจุดเปลี่ยนการทำงานด้านการเมืองของเขา

³³ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค UMNO เขตโกตาบารู รัฐกลันตัน, Mohd Faizal Bib Md Nor .2007. **Manuskrip Biografi Tengku Razaleigh Hamzah**. Akademi Pengajian Melayu, Universiti Malaya. 1986. Alias Mohamed Tengku Razaleigh : rintangan dan .Kuala Lumpur :Gateway Publishing House.

หลังจากการพ่ายแพ้ครั้งนี้ เขาได้จัดตั้งพรรค Parti Seangat 46 พร้อมกับ ดาโต๊ะ ราอิส ยาติม (Dato' Rais Yatim) พรรคที่เขาตั้งได้ทำงานร่วมกับพรรค PAS และ DAP โดยในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทั่วไปในปีนั้น ทำให้พรรคของเขาสามารถร่วมจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตัน

ตันซรี ดาโต๊ะ อัซยี มุฮัมหมัดอัสรี อัซยีมุดา³⁴

Tan Sri Datuk Haji Mohd Asri Haji Muda

เขาเกิดเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 1923 และถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 1992 เป็นอดีตประธานพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) เกิดที่หมู่บ้านมัสยิด โกตาบารู รัฐกลันตัน และได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านศาสนา ภาษามลายูและภาษาอังกฤษ ที่โรงเรียนของคณะกรรมการอิสลามแห่งรัฐกลันตัน (Majlis Ugama Islam dan Adat Istiadat Melayu Negeri Kelantan), เมืองโกตาบารู และได้รับการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการจากปอเนาะมัสยิดมุฮัมมาดี โกตาบารู และในปี 1947 ท่านได้สอนที่ Madrasah Al-Ihya Asy – Syariaff, ฌุนง ซือมังฆง รัฐเปรักในฐานะครูสอนศาสนา เขาเริ่มได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานสถานีวิทยุแห่งรัฐกลันตัน เมื่อปี 1959 จนถึง 1963 และเขาเคยได้รับแต่งตั้งเป็นมุขมนตรีรัฐกลันตัน ตั้งแต่ปี 1972 ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาที่ดินและการพัฒนาดินแดน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 1973 จนถึงวันที่ 9 พฤศจิกายน 1977 ต่อมาเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 1977 พรรค PAS ออกจากการเป็นพรรคร่วมของพรรคร่วมแห่งชาติ (Barisan Nasional) และเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 1983 เขาได้ออกจากการเป็นสมาชิกของพรรค PAS และได้จัดตั้งพรรคขึ้นมาใหม่ชื่อว่าพรรคอิซบูล มุสลิมิน มาเลเซีย (Parti Hizbul Muslimin Malaysia) หรือ HAMIM เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 1983

เต็งกู ตันซรี อาหมัดรีธาอูดดิน เต็งกูอิสมาแอล³⁵

Tengku Tan Sri Ahmad Rithaudeen Tengku Ismail

เขาเกิดที่เมืองกัวลาไกร (Kuala Krai) รัฐกลันตัน เกิดเมื่อปี 1932 เขามาจากครอบครัวเชื้อสายเจ้าเมืองปัตตานี ได้รับการศึกษาด้านกฎหมายจากมหาวิทยาลัยนอตดิงแฮม ประเทศอังกฤษ และจบเนติบัณฑิตจากสถาบันเนติบัณฑิตลินคอล์น อินน์ (Lincoln's Inn) เขาทำงานด้านกฎหมาย และเปิดสำนักงานทนายความ ก่อนที่จะเข้าสู่ภาคธุรกิจ เคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหลายตำแหน่งระหว่างปี 1970-1990 เช่น

³⁴ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค PAS เขตกัวลาแกงซาร์ รัฐเปรัก, Norulhadi Mohamad. 2006. Tan Sri Dato' Mohd Asri bin Haji Muda : penglibatannya dalam politik Malaysia . Dissertation (M.A.) Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, Malaysia. Kamarul Zaman Haji Yusoff .2005. PAS dalam era Mohd Asri Muda, 1965-1982. Dissertation (M.A.) Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.

³⁵ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค UMNO เขตโกตาบารู รัฐกลันตัน และ Tengku Ahmad Rithaudeen Tengku Ismail. 2000. Tengku Ahmad Rithaudeen : his story. Kuala Lumpur. Pelanduk Publications.

รมต. ต่างประเทศ รมต. กลาโหม และรมต. การค้า ปัจจุบันเขาเป็นประธานหอการค้ามุสลิมมาเลเซีย หรือ Dewan Perdagangan Islam Malaysia (DPIM) นอกจากนั้นเขาเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย ทางด้านการเมืองปัจจุบันเขาเป็นประธานฝ่ายระเบียบวินัยของพรรคอัมโน ในเดือนมกราคม 2002 เขาได้รับปริญญาเอกกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยนอตติงแฮม ประเทศอังกฤษ ในปัจจุบันเขายังเป็นประธานมหาวิทยาลัยนอตติงแฮม มาเลเซีย (University of Nottingham Malaysia campus)

รัฐตรังกานูดารุลอิมาน (Terengganu Darul Iman)

การเมืองการปกครองรัฐตรังกานู

ปัจจุบันสุลต่านแห่งรัฐตรังกานูได้รับเลือกเป็นพระราชธิบดี ดังนั้นผู้ทำหน้าที่เป็นรักษาเจ้าผู้ครองรัฐแทนจึงเป็นบุตรชายที่ยังเยาว์วัย จำเป็นต้องมีสภาที่ปรึกษาที่เรียกว่า The Regency Advisory Council of Terengganu ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาการต่อรักษาการเจ้าผู้ครองรัฐตรังกานู รัฐตรังกานูเคยถูกพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ปกครองมาแล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกคือระหว่างปี 1959 -1962 และครั้งที่ 2 ระหว่างปี 1999 - 2004 ในการเลือกตั้งปี 1999 ปรากฏว่าพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านสามารถมีชัยชนะเหนือพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ได้ปกครอง 2 รัฐ คือรัฐตรังกานูและรัฐกลันตัน แต่ในการเลือกตั้งปี 2004 ปรากฏว่ารัฐตรังกานูถูกพรรคแนวร่วมแห่งชาติที่มีพรรค UMNO เป็นแกนหลักได้อำนาจการปกครองรัฐ และในการเลือกตั้งปี 2008 พรรคแนวร่วมแห่งชาติที่มีพรรค UMNO เป็นแกนหลักก็ยังคงสามารถรักษาอำนาจในรัฐนี้ไว้ได้ แต่เกิดปัญหาตำแหน่งมุขมนตรี แม้ว่าสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐฝ่ายพรรคแนวร่วมแห่งชาติทั้งหมดสนับสนุน ดาโต๊ะอิดริส ยูโซ๊ะ (Dato' Idris Jusoh) ผู้เป็นมุขมนตรีในสมัยการเลือกตั้งปี 2004 แต่พระราชธิบดีผู้เป็นสุลต่านแห่งรัฐตรังกานูไม่เห็นชอบ โดยฝ่ายพระราชวังเห็นชอบให้ดาโต๊ะ อาหมัด ซาอิด (Datuk Ahmad Said) เป็นมุขมนตรีแทน เหตุการณ์ครั้งนี้ถือเป็นการก้าวท้าวของฝ่ายสถาบันสุลต่านมาหยุดต่อการเมืองที่ชัดเจน ซึ่งก่อนหน้านี้แม้สถาบันสุลต่านในรัฐต่างๆจะก้าวท้าวต่อการเมือง แต่ไม่ชัดเจนเท่ากรณีรัฐตรังกานู

โครงสร้างการปกครองของรัฐตรังกานู มี 7 อำเภอ คือ 1. อำเภอบือซุต (Besut) 2. อำเภอดุงน (Dungun) 3. อำเภอเคอมามัน(Kemaman) 4. อำเภอกัวลาตรังกานู(Kuala Terengganu) 5. อำเภอมารัง (Marang) 6. อำเภอเซอติว (Setiu) 7. อำเภอ อูลูตรังกานู (Ulu Terengganu)

มุขมนตรีคนปัจจุบันของรัฐตรังกานู คือ ดาโต๊ะ อาหมัด ซาอิด (Datuk Ahmad Said) ประชากรของรัฐตรังกานูมีประมาณ 1.5 ล้านคน

ผู้นำทางการเมืองในรัฐตรังกานู

กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐตรังกานูก็เช่นกันกับรัฐกลันตัน พรรค UMNO ของรัฐตรังกานูมีกลุ่มผู้นำทางการเมืองอยู่หลายกลุ่ม แต่ไม่เด่นหรือชัดเจนเหมือนกันรัฐกลันตัน พรรค UMNO ของรัฐตรังกานู

ในปัจจุบันปรากฏว่ามีกลุ่มการเมืองที่ชัดเจน คือ กลุ่มที่มี ดาโต๊ะ อิดริส ยูโซ๊ะ (Dato' Seri Idris Jusoh) อดีตมุขมนตรีรัฐตรังกานูเป็นผู้นำ กับกลุ่มการเมืองที่มีดาโต๊ะ อาหมัด ซาอิด (Datuk Ahmad Said) ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นมุขมนตรีคนปัจจุบัน³⁶

ส่วนกลุ่มผู้นำทางการเมืองภายในพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) นั้นด้วยดาโต๊ะ ชรี อับดุลฮาดี อาวัง (Dato' Seri Abdul Hadi Awang) เป็นผู้นำที่มีบารมีสูง ดังนั้นกลุ่มแนวอนุรักษ์นิยมที่มีเขาเป็นผู้นำจึงค่อนข้างที่จะปิดบังกลุ่มแนวคิดเสรีนิยม ถึงอย่างไรก็ตามในการเลือกตั้งปี 2008 คณะวิจัยก็ยังสามารถเห็นภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคอิสลามแห่งมาเลเซียในรัฐตรังกานูที่ใช้หมวกดำในโปสเตอร์เลือกตั้ง เมื่อหลายปีก่อนนั้นกลุ่มผู้สนับสนุนพรรคอิสลามแห่งมาเลเซียในรัฐตรังกานู ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างสุดขั้ว เกิดการหย่าร้างกว่า 500 คู่ สาเหตุมาจากความคิดทางการเมืองไม่ตรงกัน³⁷ นอกจากนั้นกลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐตรังกานูถือได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับกลุ่มการเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้³⁸

รัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐตรังกานู

รัฐบาลท้องถิ่นตรังกานูมีจำนวนสมาชิกสภาบริหารรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐตรังกานู 10 คน ซึ่งได้เลือกโดยมุขมนตรี เพื่อช่วยเหลือในการบริหารรัฐ แต่ละคนจะมีฝ่ายที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อดำเนินการบริหารรัฐ

กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐตรังกานู

ดาโต๊ะ อาหมัด บิน ซาอิด³⁹

Datuk Ahmad Bin Said (มุขมนตรีรัฐตรังกานู)

ดาโต๊ะ อาหมัด บิน ซาอิด (อายุ 51ปี) เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ เขตกียัล จากพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นมุขมนตรีแห่งรัฐตรังกานู โดยสุลต่านรัฐตรังกานู เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2008 อย่างไรก็ตามการแต่งตั้งนั้น ไม่เป็นที่พอใจของผู้นำพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ซึ่งส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน ดาโต๊ะชรี อิดริส บิน ยูโซฟ อดีตมุขมนตรีในการเป็นมุขมนตรีต่อเนื่อง แต่ไม่ได้รับการยอมรับจากพระราชาธิบดี ซึ่งเป็นสุลต่านแห่งรัฐตรังกานู เขาสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขารัฐศาสตร์ จาก

³⁶ สัมภาษณ์ นายอุสมาน มูดา อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยมาลาया ปัจจุบันพักอยู่ในรัฐตรังกานู เมื่อ 12 เมษายน 2551

³⁷ สัมภาษณ์ นายมุฮัมหมัด อับดุลราห์มาน อดีตประธานสาขาพรรค UMNO ในรัฐกลันตัน ปัจจุบันทำธุรกิจอยู่ในรัฐตรังกานู เมื่อ 12 เมษายน 2551

³⁸ สัมภาษณ์ นายมุฮัมหมัด อับดุลลอฮ์ (นามสมมติ) กรรมการบริหารสาขาพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ในรัฐตรังกานู เมื่อ 12 เมษายน 2551 เขากล่าวว่า เมื่อครั้งทางรัฐบาลมาเลเซียจับกุมแกนนำพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) เมื่อหลายปีก่อน กลุ่มของเขาต้องหลบหนีภัยมาอาศัยอยู่ในจังหวัดสงขลา ด้วยการช่วยเหลือของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้

³⁹ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค UMNO เขตกัวลาตรังกานู รัฐตรังกานู

มหาวิทยาลัยไซนส์แห่งมาเลเซีย(Universiti Sains Malaysia) รัฐปีนัง เคยดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาบริหารรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐ โดยเป็นประธานคณะกรรมการฝ่ายองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและการเคหะแห่งรัฐ และเคยเป็นผู้นำฝ่ายเยาวชนของพรรคอัมโนประจำรัฐตรังกานู และเป็นคณะกรรมการบริหารของฝ่ายเยาวชนของพรรคอัมโนระดับประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นประธานพรรคอัมโน สาขาเขตก็้อมามัน

ดาโต๊ะ ชรี อิดริส ยูโซ๊ะ⁴⁰

Dato' Seri Idris Bin Jusoh

เป็นอดีตรัฐมนตรีรัฐตรังกานู เขาดำรงตำแหน่งตั้งแต่เดือนมีนาคม 2004 หลังจากพรรคแนวร่วมแห่งชาติ สามารถกลับมาใช้อำนาจอีกครั้งในสภานิติบัญญัติแห่งรัฐตรังกานู ในการเลือกผู้แทนราษฎรทั่วไปของมาเลเซีย ปี 2004 ถึงอย่างไรก็ตาม แม้ว่าเขาสามารถนำพรรคแนวร่วมแห่งชาติมาเป็นรัฐบาลท้องถิ่นได้ แต่ด้วยเขาไม่ได้รับความเห็นชอบจากราชาธิบดี ทำให้เขาต้องหลีกทางให้กับมุขมนตรีคนปัจจุบัน

หลังจากที่การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทั่วไป ปี 2008 โดยพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไปของรัฐตรังกานู รวมจำนวน 24 ที่นั่ง จากทั้งหมด 32 ที่นั่ง ส่วนพรรค PAS ได้รับชัยชนะจำนวน 8 ที่นั่ง การที่พรรคอัมโนในระดับประเทศให้การสนับสนุนเขาเป็นมุขมนตรี แต่ทางพระราชาธิบดีไม่ให้การยินยอม ทำให้เกิดวิกฤตทางการเมือง แต่ในที่สุดเขาก็จำต้องยอมหลีกทางให้กับดาโต๊ะ อาหมัด บิน ซาอิด เขาเคยเป็นมุขมนตรีรัฐตรังกานู (ปี2004-2008) และสมาชิกคณะกรรมการบริหาร พรรคอัมโนระดับประเทศ (ปี2000-2003)

ดาโต๊ะชรี ฮัจยีฮาดี บินอาวัง⁴¹

Dato' Seri Abdul Hadi Bin Awang

เกิดเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 1947 ที่หมู่บ้านรูซูลา รัฐตรังกานู เป็นบุตรคนที่ 5 จาก 9 คนพี่น้อง บิดาของเขาเป็นครูสอนศาสนาอิสลามคนหนึ่ง และเป็นอิหม่ามที่มีศรัทธารูซูลา มารัง เขาเป็นหัวหน้าพรรคอิสลามแห่งมาเลเซียและอดีตรัฐมนตรีตรังกานู เริ่มต้นเรียนที่โรงเรียนมัธยมรูซูลา (Sekolah Kebangsaan Rusila Marang) ต่อมาเรียนที่โรงเรียนสอนศาสนาที่มารัง และศึกษาต่อสายชานาวิที่โรงเรียนสอนศาสนาสุลต่านไซนัล อาบีดีน ที่กัวลาตรังกานู ต่อมาได้ศึกษาต่อยังมหาวิทยาลัยอิสลามมาดิเนห์ ด้วยทุนรัฐบาลประเทศอาหรับซาอุดี ตั้งแต่ปี 1969 – 1973 จนจบปริญญาตรีสาขากฎหมายอิสลาม(ซารีอะฮ์) และได้ศึกษาในระดับปริญญาโท(Siasah Syariyyah) ที่มหาวิทยาลัยอัล-อัสฮัร และท่านได้สำเร็จการศึกษาในเวลา 2 ปี (1974 - 1975) ในปี 1977 ได้รับเลือกให้เป็นคณะกรรมการการบริหารของพรรค PAS ระดับประเทศ ในปี 1989

⁴⁰ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค UMNO เขตเบอซุต รัฐตรังกานู

⁴¹ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค PAS เขตมารัง รัฐตรังกานู และ Jamhuri Badiuzzaman.1984.**Haji Abdul Hadi Awang, hamba Allah pemimpin ummah.**Kuala Lumpur : Pustaka Bunda.

ได้รับเลือกให้เป็นรองหัวหน้าพรรค PAS ระดับประเทศ หลังจากที่ Dato' Fadzil Mohd Noor ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าพรรค PAS

ดาโต๊ะ ศรี อัมมาร์ ดี รายา ศรี ฮัจยี วันมุกตาร์ আহมัด⁴²

Dato' Seri Amar Di Raja Tan Sri Wan Mokhtar Ahmad

เกิดเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 1932 ที่หมู่บ้านนิซาน เอ็มปัต, กัวลาตรังกานู เป็นอดีตรัฐมนตรี รัฐตรังกานู (1974 - 1999) และเอกอัครราชทูตมาเลเซียประจำประเทศซาอุดีอาระเบีย (2000 - 2005)

เขาได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมมูลายูในกัวลาตรังกานู และต่อมาได้เรียนต่อโรงเรียนมัธยมอาหรับ ไซนัล อาบีดีน ที่กัวลาตรังกานู ครูของเขาที่ชื่อว่า Sheikh Mahmud Bakar Rafie ได้กล่าวถึงเขาว่าเป็นนักเรียนคนหนึ่งที่ฉลาดเฉลียว และมีความสามารถในด้านการเขียน เขาเคยมีผลงานเขียนบทความและการแปล เขาได้ศึกษาต่อที่ Anglo Chinese Afternoon School รัฐปีนัง และปี 1954 เขาได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลท้องถิ่น เพื่อศึกษาต่อยังมหาวิทยาลัยอัล-อัซฮัร ประเทศอียิปต์ ได้รับปริญญาโท ในปี 1963 เขาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมุขมนตรีแห่งรัฐตรังกานูเมื่อวันที่ 1 กันยายน 1974

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาธิบดีบัญญัติแห่งรัฐนั้น เขาสามารถชนะการเลือกตั้งถึงเวลา 6 สมัย ต่อมาในการเลือกตั้งครั้งที่ 10 เขาได้พ่ายแพ้แก่ผู้สมัครของพรรค PAS ที่ชื่อว่า ฮัจยี ฮาวัง บิน ยูโซฟ หลังจากนั้นเขาได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเอกอัครราชทูตมาเลเซียประจำประเทศซาอุดีอาระเบีย เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2000 จนถึงเดือนกรกฎาคม 2005

เขาไม่เพียงแต่เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองในพรรคอัมโนเท่านั้น แต่ยังเป็นนักวิชาการด้านศาสนาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งซึ่งจบมาจากมหาวิทยาลัยอัล-อัซฮัร ประเทศอียิปต์อีกด้วย

ดาโต๊ะ আহมัด ซับรี จี⁴³

Datuk Ahmad Shabery Cheek

ดาโต๊ะ আহมัด ซับรี จี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงประชาสัมพันธ์ของมาเลเซียในคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันของอับดุลลอฮ์ อาหมัด บาดาวี และเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตกือมามัน เขาเกิดที่กียัล (Kijal) เขตกือมามัน รัฐตรังกานู เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 1958 เขาได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่โรงเรียนประถม ซูง ลิมบิง และโรงเรียนมัธยมเต็งกู อับดุลราห์มาน หลังจากนั้นเขาได้ศึกษาต่อปริญญาตรี สาขา

⁴² ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค UMNO เขตกือมามัน รัฐตรังกานู และ Sharif Putera, 1999. *Sekali angin menderu : biografi Dato' Seri Amar Di Raja Tan Sri Haji Wan Mokhtar bin Ahmad*. Kuala Terengganu : Persatuan Sasterawan Terengganu (PELITA). 1999.

⁴³ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค UMNO เขตกือมามัน รัฐตรังกานู

เศรษฐศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยมาลาชา ในปี 1983 และเขาได้รับปริญญาโทสาขารัฐศาสตร์ จาก University Of Leeds, ประเทศอังกฤษ นอกจากนั้นยังได้ศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร(Diploma) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จากมหาวิทยาลัย Uppsala ประเทศสวีเดน และเขาเคยได้รับเลือกเป็นนายกองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยมาลาชาอีกด้วย เขาเคยเป็นอาจารย์ที่คณะเศรษฐศาสตร์และการบริหาร มหาวิทยาลัยมาลาชา ในปี 1990 นอกจากนั้นเขายังเคยดำรงตำแหน่งนักวิจัย(Fellow Researcher) ที่สถาบันตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (ISEAS) ประเทศสิงคโปร์ เขาเคยดำรงตำแหน่งประธานพรรคอัมโนสาขาฆงจืองัด (Gong Cengal) ในการเลือกตั้งผู้แทนทั่วไปของมาเลเซีย ปี 2008 เขาสามารถรักษาตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตกือมามัน และปัจจุบันเป็นรัฐมนตรีกระทรวงเยาวชนและการกีฬา

รัฐเปรัคดารุลริฮวาน (Perak Darul Ridhwan)

การเมืองการปกครองรัฐเปรัค

การเมืองของรัฐเปรัคนับตั้งแต่อดีตตกอยู่ภายใต้การปกครองของพรรคแนวร่วมแห่งชาติที่มีพรรค UMNO เป็นแกนหลัก ด้วยในรัฐเปรัคนี้ประชากรที่มีเชื้อสายจีนและอินเดียมีมาก ดังนั้นรัฐเปรัคจึงแตกต่างจากรัฐกลันตันและรัฐตรังกานู ซึ่งประชากรส่วนใหญ่จะเป็นชาวมลายู ในรัฐเปรัคนอกจากมีพรรคของคนมลายูที่เข้มแข็ง เช่น พรรค UMNO และ พรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) แล้วยังมีพรรคของชาวมลายูเชื้อสายอินเดีย เช่น พรรค MIC และพรรคประชาชนก้าวหน้า (People's Progressive Party) รวมทั้งพรรคของชาวมลายูเชื้อสายจีน ที่สังกัดพรรครัฐบาล เช่น พรรค MCA และ พรรค Gerakan ส่วนพรรคชาวมลายูเชื้อสายจีน ที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน เช่น พรรค DAP อีกด้วย ด้วยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้ในการเลือกตั้งปี 2008 พรรค PKR ซึ่งมี นาง Wan Azizah Wan Ismail ภรรยา นายดาโต๊ะซรี อันวาร์ อิบราฮิม เป็นหัวหน้าพรรค กลายเป็นพรรคที่เข้มแข็ง ในการเลือกตั้งปี 2008 ปรากฏว่าพรรคอัมโนกับพรรคจีนมาเลเซีย มีเสียง 28 ที่นั่ง ส่วนพรรคฝ่ายค้านนั้นมีเสียงถึง 31 ที่นั่ง ทำให้ฝ่ายค้านสามารถจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นในรัฐเปรัคได้ โดยพรรค DAP ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐสูงสุด ส่วนพรรคที่ได้รับเลือกเป็นอันดับสองคือ พรรค PKR และพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) เป็นพรรคที่ได้รับเลือกมาเป็นอันดับสาม แต่ด้วยรัฐธรรมนูญประจำรัฐเปรัคได้บัญญัติไว้ว่า ผู้ที่จะเป็นมุขมนตรีต้องเป็นคนมลายูที่นับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นตำแหน่งมุขมนตรีจึงตกเป็นของพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สมาชิกพรรคฝ่ายค้านได้ประกาศลาออกจากพรรคที่ตนเองสังกัดมาเป็นสมาชิกอิสระ พร้อมสนับสนุนพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ทำให้รัฐบาลท้องถิ่นรัฐเปรัคในปัจจุบันเป็นรัฐบาลที่มาจากพรรคแนวร่วมแห่งชาติ

โครงสร้างทางการเมืองการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ คือ 1. อำเภอกินตา (Kinta) 2. อำเภอลารุต มาตัง และสลามา (Larut, Matang & Selama) 3. อำเภอฮีลิร์เปรัค (Hilir Perak) 4. อำเภอมันยุง (Manjung) 5. อำเภอबाटังปาตัง (Batang Padang) 6. อำเภอเคอเรียน (Kerian) 7. อำเภอกัวลากังซาร์ (Kuala Kangsar) 8. อำเภอฮูลูเปรัค (Hulu Perak) 9. อำเภอเปรัคกลาง (Perak Tengah)

ประชากรของรัฐเปรัก มีประมาณ 2,030,000 คน มุขมนตรีคนปัจจุบันของรัฐเปรัก คือ คาโต๊ะ ดร. ซัมบรี อับดุลกาเดร์ (Datuk Dr. Zambry Abdul Kadir)

รัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐเปรัก

รัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐเปรัก จัดตั้งขึ้นจากความร่วมมือของพรรคฝ่ายค้าน ซึ่งใช้ชื่อว่า Pakatan Rakyat ประกอบด้วยพรรคกิจประชาธิปไตย หรือ Parti Tindakan Demokratik (DAP) จำนวน 18 ที่นั่ง พรรค ยุติธรรมประชาชน หรือ Parti Keadalan Rakyat (PKR) จำนวน 7 ที่นั่ง และพรรคอิสลามมาเลเซีย หรือ Parti Islam SeMalaysia (PAS) จำนวน 6 ที่นั่ง ซึ่งสามารถจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นได้ หลังจากได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไปของมาเลเซียในปี 2008 มีมุขมนตรีจากพรรค PAS คือ นายคาโต๊ะมูฮัมหมัดนิซาร์ ยามาลูดิน (Ir Mohammad Nizar Jamaludin) และได้สาบานตนรับเข้ารับตำแหน่งมุขมนตรีรัฐเปรัก เมื่อเดือน มีนาคม 2008 ต่อมาในเดือนมกราคม 2009 มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของรัฐเปรักจากพรรค PKR DAP พรรค และได้ประกาศสนับสนุนพรรคแนวร่วมแห่งชาติจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่น จนมุขมนตรีรัฐเปรักเปลี่ยนจากคาโต๊ะมูฮัมหมัดนิซาร์ ยามาลูดิน (Ir Mohammad Nizar Jamaludin) มาเป็นคาโต๊ะ ดร. ซัมบรี อับดุลกาเดร์ (Datuk Dr. Zambry Abdul Kadir) เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2009 ที่ผ่านมา

ผู้นำทางการเมืองในรัฐเปรัก

กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐเปรักนั้น ภายในพรรค UMNO จะมีการชิงการนำระหว่างกลุ่มที่เรียกว่ากลุ่มเปรัก กับกลุ่มที่เรียกว่ากลุ่มปัตตานี และกลุ่มอื่นๆอีก⁴⁴ ในการเลือกตั้งปี 2004 ปรากฏว่าพรรค UMNO ยังคงมีอำนาจในรัฐเปรัก และมุขมนตรีขณะนั้นคือ คาโต๊ะ ชรี ตายูล รุสลี ทาจาลี (Dato' Tajul Rosli Ghazali) ก็ถือว่าเป็นกลุ่มปัตตานี ซึ่งในกลุ่มปัตตานีนี้ยังมีผู้นำอีกหลายคน เช่น คาโต๊ะ ชรี โมฮัมหมัด นัซรี อับดุลอาซีซ (Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz) ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่ากลุ่มผู้นำทางการเมืองในพรรค UMNO ของรัฐเปรักยังคงมีความสัมพันธ์ที่ดีกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตัวอย่างเช่น การที่คาโต๊ะ ชรี โมฮัมหมัด นัซรี อับดุลอาซีซ เป็นที่ปรึกษาของสมาคมต้มยำแห่งมาเลเซีย (Persatam Pengusaha Tom Yam Malaysia)⁴⁵

สำหรับกลุ่มการเมืองภายในพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) นั้นก็มีกลุ่มการเมืองเช่นกัน แต่ไม่เด่นชัดเหมือนรัฐกลันตัน และเดิมนั้นพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ไม่ได้เป็นพรรคที่เข้มแข็งในรัฐเปรัก เพียงสถานการณ์ทางการเมือง ซึ่งเกิดการพลิกผันทางการเมือง ทำให้พรรคฝ่ายค้านชนะการเลือกตั้งในรัฐเปรัก แม้ว่าพรรคอิสลามแห่งมาเลเซียจะได้รับเลือกตั้งน้อยกว่าพรรค DAP และพรรค PKR แต่ด้วยรัฐธรรมนูญประจำรัฐกำหนดให้ชาวมลายูเท่านั้นที่สามารถเป็นมุขมนตรี พร้อมกับความเห็นชอบจากฝ่าย

⁴⁴ ผู้วิจัยเคยได้รับการบอกเล่าจาก Dato' Mohd. Razlan Abdullah, อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากรัฐเปรัก ซึ่งเขาอยู่ในกลุ่มปัตตานี

⁴⁵ คณะผู้วิจัยได้รับการบอกเล่าจากนายมุสตาฟา นายกสมาคมต้มยำแห่งมาเลเซีย จากการสัมภาษณ์เมื่อปี 2549

ราชวัง ทำให้ผู้นำพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ซึ่งเป็นกลุ่มเปรี๊ตแตกกลายเป็นมุขมนตรีคนปัจจุบันของ รัฐเปรี๊ต อย่างไรก็ตามคณะวิจัยยังสามารถเห็นโปสเตอร์ผู้สมัครพรรคอิสลามแห่งมาเลเซียที่ไม่ใช่ผ้าโปกลี ขาว หรือ หมวกขาว

แนวความคิดของผู้สนับสนุนพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย (PAS) ในรัฐเปรี๊ต ค่อนข้างแตกต่างจาก กลุ่มผู้สนับสนุนในรัฐกลันตันและรัฐตรังกานู นั่นคือกลุ่มผู้สนับสนุนดังกล่าวยังสามารถร่วมงาน หรือ สวมคัมกับผู้สนับสนุนพรรค UMNO ได้⁴⁶ สำหรับความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น อดีต ประธานพรรคอิสลามแห่งมาเลเซียประจำรัฐเปรี๊ตกล่าวว่าแม้ว่าเขาจะมีรากเหง้ามาจากจังหวัดชายแดน ภาคใต้ เขายังคงมีญาติพี่น้องอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ความสัมพันธ์เชิงเครือญาตินั้นได้ตัดขาดแล้ว ด้วยไม่ไปเดินทางไปมาหาสู่กัน

ดาโต๊ะ ดร. ซัมบริ อับดุลกาเดร์ **Datuk Dr. Zambrly Abdul Kadir**⁴⁷

เขาเกิดเมื่อ 22 มีนาคม 1962 จบการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยอิสลามนานาชาติ มาเลเซีย (International Islamic University Malaysia) เมื่อปี 1987 และในอีก 4 ปีต่อมาเขาก็จบปริญญาโท ด้านปรัชญาอิสลาม จากมหาวิทยาลัยเดียวกัน และต่อมาในปี 1992 เขาได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ด้านปรัชญาทางการเมือง ที่มหาวิทยาลัยเท็มเปิล สหรัฐอเมริกา จนสำเร็จในเวลา 3 ปีต่อมา

เขาเริ่มดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเป็นประธานฝ่ายเยาวชนพรรคอัมโน เขตเกาะปังกอร์ ในปี 1992 ต่อมาเขาเป็นประธานฝ่ายเยาวชนพรรคอัมโนแห่งรัฐเปรี๊ต หลังจากเขาชนะการเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐเปรี๊ตสมัยแรก เมื่อเดือนมีนาคม 2004 เขาได้รับแต่งตั้งเป็นคณะผู้บริหาร รัฐบาลท้องถิ่น (Executive Committee) ของรัฐบาลท้องถิ่นรัฐเปรี๊ต โดยรับผิดชอบด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เขาได้รับเลือกเป็นมุขมนตรี เมื่อ 5 มกราคม 2009

ดาโต๊ะ มุฮัมหมัดนิซาร์ ยามาลูดดิน **Datuk Mohammad Nizar Jamaluddin**⁴⁸

เขาเกิดเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 1957 ที่หมู่บ้านไอร์ ฮิตัม ลาบู เขตกัมปาร์ รัฐเปรี๊ต ได้เรียนที่โรงเรียน ประถมที่โรงเรียน Anglo – Chinese School (ASS) เมืองกัมปาร์ ต่อมาเรียนที่โรงเรียนมัธยมชื่อ Anglo – Chinese School Kampar และ โรงเรียนมัธยมเทคนิคที่เมืองอีโปห์ และศึกษาต่อในระดับ A – Level และ ปริญญาตรีที่ Aston University Of Science And Tecnology ที่รัฐเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ และท่าน สามารถพูดได้ 4 ภาษา ได้แก่ ภาษามลายู อังกฤษ จีน และทมิฬ เป็นมุขมนตรีคนที่ 10 หลังจากพรรคฝ่าย

⁴⁶ สัมภาษณ์ นายอิบราฮิม ฮาซิม (นามสมมติ) ผู้อำนวยการศูนย์การเลือกตั้งพรรค UMNO ในรัฐเปรี๊ต เมื่อ 14 มีนาคม 2551

⁴⁷ ข้อมูลจาก สำนักงานใหญ่ พรรค UMNO เมืองอีโปห์ รัฐเปรี๊ต

⁴⁸ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรค PAS เขตกัวลาแกซาร์ รัฐเปรี๊ต

ค่านชนะการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทั่วไปของมาเลเซีย ปี 2008 เขาเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐเซตปา
ซีร์ ปันยัง รัฐเปรัก

ดาโต๊ะ ชรี มุฮัมหมัดนัstri บินอับดุลอาซีซ Dato' Seri Mohamad Nazri bin Abdul Aziz⁴⁹

เขาเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับการศึกษาด้านกฎหมายจากสำนักลินคอล์น
อินน์ เขาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเงินเคอโรห์(Chenderoh) จากพรรคแนวร่วมแห่งชาติ เขา
ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังแต่ปี 1991-1995 ต่อมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ตั้งแต่ปี 1995 จนถึงปัจจุบัน

ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 11 เขาได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ดูแล
กิจการต่างๆของรัฐสภา เขาเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานองค์การที่ชื่อว่า Majlis Amanah Rakyat
หรือ MARA ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม 1993 ถึงวันที่ 23 กรกฎาคม 1995 เป็นรัฐมนตรีช่วยประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรีตั้งแต่ปี 1995 ถึง ปี 1999 เป็นรัฐมนตรีช่วยกระทรวงการคลังคนที่ 2 ตั้งแต่ปี 1999 จนถึงมี
การยุบสภาเพื่อการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนธันวาคม ปี 1999 ต่อมาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนา
ผู้ประกอบการจนถึงปี 1996 ด้วยเขาเป็นผู้สนับสนุนฝ่ายดาโต๊ะชรีอันวาร์ อิบราฮิม ทำให้เส้นทางทางการเมือง
ของเขาเกือบจะสิ้นสุดลง ต่อมาเขาได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีของดาโต๊ะชรีอับ
ดุลลอฮ์ อาหมัด บาดาวี และได้รับเลือกเป็นรัฐมนตรีอีกครั้งในยุคดาโต๊ะศรีมุฮัมหมัด นาฮิบ ตุนอับดุลรา
ซัคในปัจจุบัน

⁴⁹ ข้อมูลจาก สำนักงานพรรคใหญ่ พรรค UMNO เมืองอีโปห์ รัฐเปรัก

บทที่ 5

อิทธิพลทางการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก ที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้

รัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักกับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้

อิทธิพลทางการเมืองการปกครอง

บรรดารัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย อันประกอบด้วยรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักกับจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ด้วยประชาชนส่วนใหญ่ของทั้งสองล้วนมีศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และประวัติศาสตร์ร่วมกัน รวมทั้งประชาชนทั้งสองส่วนมีการเคลื่อนไหวระหว่างทั้งสองส่วน จึงไม่เป็นเรื่องแปลก ถ้าหากประชาชนในบรรดารัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซียจะบอกว่าตนเองมีเครือญาติอยู่ในฝั่งจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในทางกลับกันประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เองก็จะบอกว่าตนเองมีเครือญาติอยู่ในฝั่งบรรดารัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย

นอกจากนั้นสภาพภูมิรัฐศาสตร์ของทั้งสองประเทศในปัจจุบันเอง ก็แตกต่างจากสภาพภูมิรัฐศาสตร์ในอดีต ปัญหาเขตแดนระหว่างรัฐกลันตันกับจังหวัดนราธิวาส และเขตแดนรัฐเปรักกับจังหวัดยะลาที่มีส่วนทำให้สภาพภูมิรัฐศาสตร์ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงต่างไปจากอดีต

เขตแดนระหว่างรัฐกลันตันกับจังหวัดนราธิวาส

เขตแดนของทั้งสองส่วนในอดีตมีสภาพที่แตกต่างกันกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อศึกษาถึงประวัติของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาสแล้ว เดิมดินแดนที่เป็นอำเภอตากใบเป็นส่วนหนึ่งของรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ซึ่งขณะนั้นรัฐกลันตันตกเป็นดินแดนภายใต้การปกครองของอังกฤษ เมื่ออังกฤษกับสยามดำเนินการแบ่งเขตดินแดนระหว่างกัน ตามสนธิสัญญา Anglo-Siamese Treaty ในปี ค.ศ.1909 อังกฤษกับสยามจึงกำหนดเขตแดนใหม่ โดยใช้แม่น้ำสุโหลงโกลกเป็นเขตแดน ดังนั้นดินแดนที่เป็นบริเวณแม่น้ำเปอร์ฆาว (Pergau River) รวมทั้งส่วนที่เป็นอำเภอยี่อลี รัฐ กลันตันปัจจุบัน ซึ่งเดิมเป็นส่วนหนึ่งของเมืองระแงะได้ยกดินแดนเป็นส่วนหนึ่งของรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ในทางกลับกันดินแดนของรัฐกลันตันในส่วนที่เรียกว่า a small corner in northeast of Kelantan ได้ถูกยกดินแดนให้เป็นส่วนหนึ่งของเมืองนราธิวาส

ดินแดนที่เป็นอดีตของเมืองกลันตัน คืออำเภอตากใบส่วนนี้ตามหลักฐานปรากฏว่าขณะที่มีดำเนินการแลกเปลี่ยนดินแดนกันระหว่างสยามกับอังกฤษนั้น มีประชาชนชาวกลันตันตกค้างและได้แปรสภาพเป็นคนใต้บังคับของสยามจำนวนหนึ่ง Walter Armstrong Graham⁵⁰ ที่ปรึกษาของรัฐบาลสยาม

⁵⁰ สามารถอ่านเพิ่มเติมได้จาก Walter Armstrong Graham.1908.Kelantan : a state of the Malay Peninsula ; a handbook of information .

ประจำรัฐกลันตัน เขียนเมื่อปี ค.ศ. 1908 ได้กล่าวว่าเมืองตาบา มีประชากรประมาณ 3,000 คน จากการแบ่งเขตแดนระหว่างอังกฤษกับสยามในครั้งนั้นปรากฏในเอกสารการแบ่งเขตแดนดังกล่าว มีใจความว่าส่วนที่เป็น a small corner in the northeast of Kelantan มอบให้ฝ่ายสยาม⁵¹ ประกอบด้วย บ้านเขาดันหยง, บ้านเจ๊ะเห, บ้านไพรวัน, บ้านตาบา และบ้านสุโหงโกลก รวมทั้งพื้นที่ที่แม่น้ำสุโหงโกลก แม่น้ำบางนรา แม่น้ำลา ยาร์แม่ น้ำกายูกลัดต แม่น้ำปาติ และแม่น้ำเอ-ลองไหลผ่าน ซึ่งปัจจุบันได้กลายเป็นอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ตามประกาศการจัดตั้งอำเภอตากใบ⁵²

จากเหตุการณ์ข้างต้นไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า ประชาชนในอำเภอตากใบปัจจุบันย่อมมีเครือญาติในรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย และในทางกลับกันประชาชนในพื้นที่บริเวณแม่น้ำเปอร์ฆาว (Pergau River) รวมทั้งส่วนที่เป็นอำเภอชือลี รัฐกลันตันในปัจจุบันก็ย่อมจะมีเครือญาติจังหวัดนราธิวาส

เขตแดนรัฐเปรักกับจังหวัดยะลา

ประชาชนชาวรัฐเปรักประกอบด้วยชาวมลายู จีน และอินเดีย นอกจากนั้นยังมีชาวมลายูเชื้อสายไทยพุทธ สำหรับชาวมลายูนั้นยังมีการแบ่งออกเป็นเผ่าชวา, เผ่ามันไคลิง (เผ่าบาตัก), เผ่ามีนังกาเบา, เผ่าบูกิส ชาวมีนังกาเบาและชาวบูกิสเข้ามาเมื่ออิทธิพลทางการเมืองในรัฐเปรักเป็นเวลานานมาแล้วนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 สำหรับราชวงศ์สุลต่านแห่งรัฐเปรักเองก็มีเชื้อสายมาจากชาวบูกิส⁵³

มีชาวมลายูที่คนรัฐเปรักเรียกว่า คนปัตตานี ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณเขตสลาตา (Selama) และ บาตุคูรา (Batu Kurau) นอกจากนั้นยังมีชาวเปรักเชื้อสายปัตตานีอาศัยอยู่บริเวณที่เรียกว่าสุลูเปรัก ที่มีชายแดนติดต่อกับจังหวัดยะลา เขตแดนของทั้งรัฐเปรักกับจังหวัดยะลาในอดีตมีสภาพที่แตกต่างกันกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเช่นกัน ในอดีตเขตแดนของทั้งสองส่วนมีความแตกต่างจากเขตแดนรัฐกลันตันกับจังหวัดนราธิวาส เพราะปัญหาเขตแดนระหว่างรัฐเปรักกับจังหวัดยะลาโดยเฉพาะส่วนที่เป็นพื้นที่เมืองรามันห์ในอดีตนั้น ได้กลายเป็นปัญหาระหว่างรัฐบาลสยามกับอังกฤษผู้เป็นเจ้าของอาณานิคมรัฐเปรักในขณะนั้น ในปี 1875 อังกฤษเริ่มมีอำนาจเหนือรัฐเปรัก ดังนั้นอังกฤษจึงเริ่มสนใจในเรื่องเขตแดนรัฐเปรักกับรัฐอื่นๆที่ติดเขตแดนกัน เช่นเขตแดนรัฐเปรักกับรัฐเคดะห์ เขตแดนรัฐเปรักกับเมืองรามันห์ สิ่งที่เป็นปัญหาที่สุดคือปัญหาเขตแดนระหว่างรัฐเปรักกับเมืองรามันห์ ด้วยดินแดนส่วนใหญ่ของเขตสุลูเปรักได้อยู่ภายใต้การปกครองของเมืองรามันห์ ปัญหานี้คงมีอยู่จนถึงปี 1882 จนกระทั่งมีการทำสัญญาระหว่างอังกฤษกับเจ้าเมืองรามันห์

⁵¹ Nik Mohamed Bin Nik Mohd. Salleh .1974. Kelantan in Trasiition : 1889-1910. ใน William R. Roff เรื่อง Kelantan : Religion, Society and Politics in a Malay State. Singapore : Oxford University Press. หน้า 55

⁵² “ประกาศตั้งอำเภอสะเดาและอำเภอตากใบ” ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 26 ลงวันที่ 22 สิงหาคม ร.ศ. 128 หน้า 1107 – 1108

⁵³ Barbara Watson Andaya, Perak : The Abode of Grace 1979 Oxford University Press, Kuala Lumpur หน้า 57-58

ในสัญญาครั้งนั้นได้ตกลงกำหนดเขตแดนระหว่างรัฐเปรักกับเมืองรามันห์ที่บริเวณฮูลูเปรัก พื้นที่นั้นมีชื่อว่า บุกิตนาซะห์ (Bukit Nasah) ซึ่งตั้งอยู่ลงมาทางใต้ของเมืองกริก(Gerik) ประมาณ 3 ไมล์ แต่เขตแดนนี้ไม่ถาวร ด้วยประชาชนชาวฮูลูเปรัก (ซึ่งต่อมาคนรัฐเปรักเรียกคนกลุ่มนี้ว่าคนปัตตานี) ไม่พอใจกับเขตแดนนั้น ต่อมาเขตแดนถูกย้ายออกไปไกลยังพื้นที่ที่เรียกว่าหมู่บ้านเกอรู ไน(Kampong Kerunai) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่จะไปยังพื้นที่ที่เรียกว่า เตอเมงอร์ (Temengor) หินเสาหลักนี้ทำขึ้นมา 3 เสาด้วยกัน

จากเหตุการณ์ปัญหาดินแดนระหว่างรัฐเปรักกับเมืองรามันห์นั้น ก็เป็นที่ชัดเจนว่าชาวรัฐเปรักบริเวณที่เรียกว่าฮูลูเปรักนั้น พวกเขาเป็นชาวเมืองรามันห์ จนในปัจจุบันชาวรัฐเปรักยังคงเรียกผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณฮูลูเปรักว่าคนปัตตานี และในประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของรัฐเปรักเอง ก็กล่าวว่าผู้ที่ เป็นมุขมนตรีรัฐเปรักนั้น มุขมนตรีที่ไม่ได้มาจากกลุ่มคนปัตตานีนั้นมีเพียง 4 คนจากมุขมนตรีทั้งหมด 11 คน นั้นคือมุขมนตรีคนแรก มุขมนตรีคนที่ 8, มุขมนตรีคนที่ 10 และมุขมนตรีคนปัจจุบัน

การเปรียบเทียบสภาพทางสังคมระหว่างทั้งสองดินแดน

การที่ประชาชนทั้งสองส่วนนั้น ส่วนหนึ่งมีความเป็นเครือญาติกัน ทำให้ประชาชนทั้งสองมีการเปรียบเทียบสภาพความเป็นอยู่ สภาพเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึกของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาที่เป็นระบบ ความมีระเบียบแบบแผนในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักของประเทศมาเลเซีย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความเหนือกว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้ จนประชาชนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยพุทธเอง แม้จะยังสำนึกถึงความ เป็นไทยโดยชาติพันธุ์ แต่พวกเขาไม่ต้องการอพยพไปยังประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ก็ย่อมได้รับอิทธิพลถึงความเจริญก้าวหน้าเหล่านี้ด้วย และสิ่งนี้นับเป็นอันตรายยิ่งสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะทำให้เกิดความรู้สึกเปรียบเทียบ ในเรื่อง นี้ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ใหม่ ด้วยแม้แต่รัชกาลที่ 5 และกรมพระยาดำรงราชานุภาพเองก็เล็งเห็นถึงสิ่งเหล่านี้ ดังเช่นที่ปรากฏต่อไปนี้

“.....บริเวณแขก 7 เมืองอยู่ติดต่อกับเมืองกลันตัน และพนักงานการปกครอง เป็นไทยล้วน ถ้าหากว่ามีสเตอร์เกรแฮม* จัดการทำนุบำรุงเมืองกลันตันให้เจริญเกิน หน้าบริเวณ 7 หัวเมืองได้เพียงใด ก็ยังเป็นช่องทางที่มีผลร้ายแก่การปกครองพระราชอาณาจักรตอนบริเวณ 7 หัวเมืองได้เพียงนั้น เพราะชาวต่างประเทศจะลงเนื้อเห็นว่าเมืองที่ไทยปกครองไม่สามารถจะจัดการให้หัวเมืองเจริญได้ ด้วยเหตุนี้ ข้าพระพุทธเจ้า จึงเห็นด้วยเกล้าฯว่าในเวลาจำเป็นจะต้องลงมือจัดการบำรุง 7 หัวเมืองโดยตั้งใจให้ เจริญหน้าเมืองกลันตันในความเจริญด้วยการทำนุบำรุง”⁵⁴

⁵⁴ กรมหลวงพระยาดำรงราชานุภาพ กราบทูล รัชกาลที่ 5 กอจงดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 5 ม. 49/25 กรมหลวงดำรงราชานุภาพกราบบังคมทูล ร. 5 ที่ 26/924 ลงวันที่ 27 เมษายน ร.ศ. 123 สำหรับนาย

“.....มีเมืองกลันตันซึ่งติดต่อกันนั้นเป็นสำคัญกว่าแห่งอื่น.....
บริเวณ 7 หัวเมืองจะรอไม่ได้เลยจำจะต้องเดินให้ทันเมืองกลันตัน มณฑลภูเก็ตจะ
ต้องเดินให้ทันมณฑลไทรบุรีอันใด บริเวณ 7 หัวเมืองก็ต้องเดินให้ทันกลันตันอันนั้น”⁵⁵

การอพยพของชาวมลายูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก
ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และ
รัฐเปรักนั้นมีมาเป็นเวลานานแล้ว ด้วยมีศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ภาษาเหมือนกัน ทำให้ประชาชนทั้ง
สองฝั่งมีการปฏิสัมพันธ์กัน ทั้งในระดับชนชั้นปกครอง และระดับประชาชนทั่วไป

ความสัมพันธ์ระหว่างสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐกลันตัน

ในอดีตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐกลันตันมีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างแน่นแฟ้น ราชวงศ์
ผู้ปกครองรัฐกลันตันก็กล่าวกันว่ามาจากปัตตานี ในทางกลับกันราชวงศ์สุดท้ายที่ปกครองปัตตานีก็เป็น
ราชวงศ์กลันตัน ดังนั้นความเป็นเครือญาติของชนชั้นปกครองของทั้งสองฝ่ายมีมานับแต่อดีต พระราชินี
แห่งรัฐกลันตันก็เป็นผู้ที่เกิดที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี จากเชื้อสายตระกูลเจ้าเมืองสายบุรี เจ้าเมืองยะ
หริ่ง

สำหรับในกลุ่มประชาชนทั่วไปนั้น ชาวสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวนหนึ่งไปอพยพไปตั้งถิ่น
ฐานในรัฐกลันตัน และส่วนหนึ่งของบุตรหลานชาวสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เหล่านั้น มีทั้งที่ประกอบ
อาชีพภาคเอกชนและภาครัฐในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะรัฐกลันตัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐตรังกานู

ความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายถือได้ว่ามีความแน่นแฟ้นเช่นกัน ผู้ปกครองในอดีตของรัฐตรังกานูก็
เป็นบุตรบุญธรรมเจ้าเมืองปัตตานี นอกจากนั้นตามประวัติศาสตร์รัฐตรังกานู ได้บันทึกว่า สุลต่านซัยนาล
อาบีดิน (Sultan Zainal Abidin) ซึ่งครองราชย์ระหว่าง 1725-1733 ได้แต่งงานกับนางรุกายะห์ (Nang
Rugayah) ลูกพี่ลูกน้องสุลต่านแห่งปัตตานี โดยได้บุตร 4 คน คือ ตนกูวังสา ตนกูอาลี ตนกูอิสมาแอล และ
ตนกูมันซูร์ ซึ่งต่อมาตนกูมันซูร์ ได้เป็นสุลต่านมันซูร์ชาห์ที่ 1 (1733-1793)⁵⁶ การขึ้นปกครองรัฐตรังกานู

* William A. Graham นั้นเป็นชาวอังกฤษที่ไทยแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาประจำรัฐกลันตัน

⁵⁵ สามารถดูเอกสารเพิ่มเติมได้ใน พระหัตถเลข เลข ร. 5 ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรม
ศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 5 ม. 49/13 พระหัตถเลข เลข ร. 5 ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ ทรงตอบหนังสือที่
119/4149 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม ร.ศ. 125

⁵⁶ Arba'iyah Mohd Noor.Naskah Salasilah Sultan Omar dan Salasilah Kesultanan Terengganu ใน Rogayah A. Hamid &
Mariyam Salim.2006.Kesultanan Melayu Terengganu.Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur หน้า

ของสุลต่านซัยนาลอาบีดิน มีผลทำให้มีผู้ติดตามชาวปัตตานีเดินทางไปตั้งถิ่นฐานในรัฐตรังกานูด้วย เจ้าเมืองปัตตานีจึงส่งตุนซัยนาลอาบีดิน พร้อมชาวปัตตานีเป็นจำนวน 80 ครอบครัวไปยังตรังกานู⁵⁷ สำหรับชาวปัตตานีที่อพยพพร้อมตุนซัยนาลอาบีดินตั้งถิ่นฐานอยู่ที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งจนถึงปัจจุบันเรียกว่าหมู่บ้านปัตตานี⁵⁸

สำหรับการอพยพของประชาชนและบรรดานักการศาสนาไปยังรัฐตรังกานูนั้น มีหลายระลอกด้วยกัน เช่นการอพยพของชาวปัตตานีไปยังหมู่บ้านคูยง ริมแม่น้ำกัวลาตรังกานู เป็นการอพยพหนีสงคราม หรือพ่ายแพ้สงครามในสมัยกว่าร้อยปีมาแล้ว สำหรับกลุ่มนักการศาสนานั้นแหล่งที่เป็นจุดหมายปลายทางของชาวสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คืออำเภอเบอซุต มีนักการศาสนาปัตตานีจำนวนหนึ่งได้ตั้งถิ่นฐานในอำเภอเบอซุตและเปิดการเรียนการสอนศาสนาในอำเภอดังกล่าว ด้วยอำเภอเบอซุตได้กลายเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีชาวปัตตานีอาศัยอยู่คั้งนั้นจึงเป็นการง่ายที่ให้นักการศาสนาดังกล่าวเข้าไปตั้งถิ่นฐานได้ง่าย⁵⁹

ความสัมพันธ์ระหว่างสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐเปรัก

ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองส่วนนี้ ไม่ใช่เพียงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ที่เรียกว่า สูลูเปรัก ซึ่งเคยเป็นส่วนหนึ่งของเมืองรามันห์ในอดีตเท่านั้น แต่ชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนหนึ่งยังได้อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ส่วนอื่นๆของรัฐเปรักอีกด้วย จากการศึกษาปรากฏว่าส่วนหนึ่งประชาชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่เมืองตรง(Trong) เป็นกลุ่มประชาชนที่มีรากเหง้ามาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนั้นยังมีพื้นที่อื่นๆอีกมาก เช่น หมู่บ้านที่มีชื่อว่า บ้านบินดิงเซียม (สยาม) ประชาชนเชื้อสายปัตตานีในรัฐเปรักส่วนหนึ่งได้กลายเป็นข้าราชการ นักการเมืองที่มีชื่อเสียง และอิทธิพลจนเกิดการช่วยเหลือดินแดนที่เป็นถิ่นรากเหง้าของตนเอง นอกจากนั้นมื่ออดีตรัฐมนตรีคนหนึ่งในรัฐบาลชุด ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด และดาโต๊ะศรี อับดุลลอฮ อาหมัด บาดาวี มีรากเหง้ามาจากตำบลปูยุด อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี

⁵⁷ Sejarah Terengganu Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur หน้า 12 – 13

⁵⁸ Haji Mohd Salleh bin Haji Awang, Mengkaji Sejarah Terengganu (jilid II) Al-Ahmadiyah Press, Singapore 1955 หน้า 10-12

⁵⁹ Mahmud bin Mamat. Pondok Di Besut : Satu Tinjauan Tentang Asal Usul Kemunculannya lu Abdullah Zakaria Ghazali.1984..Terengganu Dahulu dan Sekarang.Perbadanan Muzium Negara Malaysia, Kuala Lumpur หน้า 74

ความสัมพันธ์ผู้นำทางการเมืองกับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ดาโต๊ะ นิอับดุลอาซีซ นิมัด Dato' Nik Abdul Aziz Nik Mat

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

เขามีความสัมพันธ์ที่ดีกับบรรดาอดีตศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยอัล-อัสฮาร์ที่มาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนั้นความสัมพันธ์กับบรรดาผู้นำศาสนา ผู้นำสังคม นักการเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็อยู่ในระดับดี เขามักได้รับเชิญให้มาบรรยายในจังหวัดชายแดนภาคใต้บ่อยครั้ง ครั้งล่าสุดเมื่อกลางเดือนกรกฎาคม 2551 เขาได้ปฏิเสธการบรรยายในจังหวัดหนึ่งของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยต้องการหลีกเลี่ยงจากการกล่าวหาทางการเมืองที่จะเกิดขึ้น

ตันซรีเต็งกูราซาลี ฮัมซะห์ Tan Sri Tengku Razaleigh Hamzah

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

เต็งกูราซาลี ฮัมซะห์ เป็นผู้นำทางการเมืองเชื้อสายเจ้าจากรัฐกลันตัน บุคคลผู้นี้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มบุคคลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เขาเองครั้งเดินทางไปยังโรงเรียนสอนศาสนาแห่งหนึ่งในอำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส ก็มีกรยอมรับว่าตนเองนั้นมีรากเหง้ามาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้เช่นกัน⁶⁰

ตัน ซรี ดาโต๊ะ ฮัจยี มุฮัมหมัดอัศรี ฮัจยีมูดา Tan Sri Datuk Haji Mohd Asri Haji Muda

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตันซรี ดาโต๊ะ ฮัจยี มุฮัมหมัดอัศรี ฮัจยีมูดามีความสัมพันธ์ที่ดี มีเครือข่ายที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชื่อของเขาเป็นที่รู้จักในหมู่ชาวไทยทั้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้และประเทศไทย เพราะประมาณปีทศวรรษที่ 1970 เขาประกาศสนับสนุนการต่อสู้ของกลุ่มที่ต่อสู้ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จนเกิดการประท้วงในประเทศไทย นักวิชาการบางส่วนกล่าวว่าที่ฮัจยี มุฮัมหมัดอัศรี ฮัจยีมูดานี้เป็นเรื่องของการเห็นอกเห็นใจ(sympathy)มากกว่าที่จะเป็นเรื่องการสนับสนุนที่เป็นวัตถุประสงค์⁶¹ ความจริงเขามีความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้มานานแล้ว ด้วยเมื่อครั้งเกิดกบฏขงญอ ที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาสนั้น เขาได้รับมอบหมายให้เดินทางไปยังขงญอ หลังจากเกิดเหตุการณ์เลือดเมื่อปี 2491 เพื่อทำบันทึกรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อที่ประชุมทางการเมืองในประเทศมาเลเซีย

⁶⁰ สัมภาษณ์ นายมะยูโซ๊ะ อับดุลลอฮ (นามสมมติ) ครูสอนศาสนา อำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส เมื่อ 4 เมษายน 2551

⁶¹ สัมภาษณ์นายอับดุลลอฮ กาลาลี (นามสมมติ) อดีตนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยมาลาया และ อดีตกรรมการบริหารพรรค PAS ประจำรัฐตรังگانู 6 เมษายน 2551

เต็งกู อาหมัดรีซาอูดดิน เต็งกูอิสมาแอล Tengku Ahmad Rithauddeen Tengku Ismail

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ด้วยเขาเป็นผู้ที่มีเชื้อสายเจ้าเมืองปัตตานี ดังนั้นความสัมพันธ์ของเขากับจังหวัดชายแดนภาคใต้ย่อมมีความแน่นแฟ้น นอกจากนั้นบิดาของเขาคือเต็งกูอิสมาแอล ยังได้ชื่อว่าเป็นประธานของขบวนการที่ต่อสู้ของชาวสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ขบวนการแรก โดยขบวนการนั้นชื่อว่า Gabungan Melayu Patani Raya หรือ GAMPAR ถึงอย่างไรก็ตามครั้งหนึ่งในการประชุม OIC ที่ประเทศตุรกี เมื่อครั้งเขาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศมาเลเซีย เขาเคยคัดค้านการยื่นขอเสนอของขบวนการแบ่งแยกดินแดนต่อที่ประชุม OIC ครั้งนั้น

ดาโต๊ะ อาหมัด บิน ซาอิด Datuk Ahmad Bin Said (มุขมนตรีรัฐตรังกานู)

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

เขามีความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้น้อย เนื่องจากเขาเป็นชาวตรังกานูที่ไม่ได้มีรากเหง้ามาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความสัมพันธ์ของเขากับชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีไม่มากนัก⁶²

ดาโต๊ะ ศรี อิดริส ยูโซ๊ะ Dato' Seri Idris Bin Jusoh

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ดาโต๊ะ ศรี อิดริส ยูซุฟ เป็นคนที่มีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างใกล้ชิดกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เขาเองยังยอมรับว่าเป็นลูกหลานของชาวปัตตานีที่อพยพไปยังรัฐตรังกานู⁶³

ดาโต๊ะศรี ฮัจยีฮาดี บินอาวัง Dato' Seri Abdul Hadi Bin Awang

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ดาโต๊ะศรี ฮัจยีฮาดี บินอาวัง มีความสัมพันธ์อันดีกับบรรดาผู้นำศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับการศึกษาทั้งจากประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศอียิปต์ในยุคสมัยเดียวกันกับเขา นอกจากนั้นเขายังเคยมาบรรยายธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย ครั้งหนึ่งในการบรรยายธรรมของเขาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เขาประกาศว่าตัวเองเป็นลูกหลานของชาวปัตตานีที่อพยพไปยังรัฐตรังกานู⁶⁴

⁶² สัมภาษณ์คนเดิม

⁶³ ญาติของผู้ช่วยวิจัยโครงการนี้ทำงานอยู่ที่บ้านของดาโต๊ะ ศรี อิดริส ยูซุฟ ซึ่งเขาจะรู้จักกันในนามของ แบนะฮะห์

⁶⁴ สัมภาษณ์นาย อาหมัด อับดุลกาเดร์ ผู้นำศาสนาผู้หนึ่งในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเขามีความใกล้ชิดกับดาโต๊ะศรี ฮัจยีฮาดี บินอาวัง เมื่อ 8 พฤษภาคม 2551

ดาโต๊ะ ศรี อัมมาร์ ดี รายา ศรี ฮัจยี วันมุกตาร์ আহมัด Tan Sri Wan Mokhtar Ahmad

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

เขาเป็นอีกคนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ที่ลึกกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้นำศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวนหนึ่งเป็นเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัยอัล-อัสฮาร์กับเขา⁶⁵ และเขายังสามารถดึงนักวิชาการบางคนจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ไปสอนหนังสือที่วิทยาลัยศาสนาสุดตัน ไซนัล อาบีดิน (Kolej Ugama Sultan Zainal Abidin) รัฐตรังกาณู และเป็นสถาบันการศึกษาหนึ่งที่ชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนหนึ่งส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อ ปัจจุบันสถาบันการศึกษานี้ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยมีชื่อว่า มหาวิทยาลัยคารูลอิมาน (Universiti Darul Iman)

ดาโต๊ะ আহมัด ซัبری จิ Datuk Ahmad Shabery Cheek

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

เขาเป็นนักการเมืองรุ่นใหม่ที่น่าสนใจเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอดีตนายกรัฐมนตรีในมหาวิทยาลัยมาลายา แม้จะไม่มีรากเหง้ามาจากชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่เขามีความสนใจต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในระดับหนึ่ง⁶⁶

ดาโต๊ะ ดร. ซัมบรี อับดุลกาเดร์ Datuk Datuk Zambray Abdul Kadir

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ด้วยเขาเป็นชาวจังหวัดปะลิสที่มาจากเกาะปังกอร์ ซึ่งอยู่ในกลุ่มชาวเปรักแท้ ซึ่งเป็นกลุ่มชาวจังหวัดปะลิสที่ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มากนัก ดังนั้นมุขมนตรีรัฐปะลิสคนนี้จึงมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับกลุ่มผู้นำในจังหวัดชายแดนภาคใต้น้อยกว่าผู้นำรัฐชาวเปรักคนอื่น ๆ

ดาโต๊ะมูฮัมหมัดนิซาร์ ยามาลุดดีน Datuk Mohammad Nizar Jamaluddin

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ด้วยเขาเป็นชาวจังหวัดปะลิสที่เรียกว่ากลุ่มชาวเปรักแท้ ซึ่งเป็นกลุ่มชาวจังหวัดปะลิสที่ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นมุขมนตรีรัฐปะลิสคนนี้จึงมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับกลุ่มผู้นำในจังหวัดชายแดนภาคใต้น้อยกว่าผู้นำรัฐอื่น ๆ เช่นเดียวกันกับมุขมนตรีคนปัจจุบัน⁶⁷

⁶⁵ จากการพูดคุยกับนายอาหมัด มูฮัมหมัด ชาวจังหวัดนราธิวาสที่เป็นร่วมรุ่นของดาโต๊ะ ศรี ฮัจยี วัน มุกตาร์ เมื่อหลายปีก่อน และจากการสัมภาษณ์อดีตนักศึกษาของสถาบันดังกล่าวเมื่อเดือนมิถุนายน 2551

⁶⁶ สัมภาษณ์ผู้อำนวยการเลือกตั้งของพรรค UMNO ในรัฐปะลิส ซึ่งเขาเป็นชาวจังหวัดปะลิสที่อยู่ในกลุ่มคนปัตตานี เมื่อ 9 พฤษภาคม 2551

ดาโต๊ะ ศรี มุฮัมหมัด นัซรี บินอับดุลอาซีซ Dato' Seri Mohamad Nazri bin Abdul Aziz

ความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้

ด้วยเขาเป็นกลุ่มชาวยุโรปที่เรียกว่ากลุ่มคนปัตตานี ดังนั้นเขาจึงค่อนข้างจะมีความสัมพันธ์ที่ดีมากกับกลุ่มคนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากที่เขาเป็นกลุ่มคนปัตตานีนี้เอง ทำให้เขามีความสนใจเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกนั้นเขายังมีความใกล้ชิดกับกลุ่มคนจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ทำงานหรืออยู่อาศัยในประเทศมาเลเซีย เขายังเป็นที่ปรึกษาของสมาคมผู้ประกอบการต้มยำแห่งประเทศไทย (Persatuan Pengusaha-Pengusaha Tomyam Malaysia)⁶⁸ นอกจากนั้นเขายังให้ความช่วยเหลือกิจกรรมด้านศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น สนับสนุนงบประมาณสร้างอาคารเรียนแก่โรงเรียนสอนศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้⁶⁹

อิทธิพลทางความคิด (อุดมการณ์ทางการเมือง)

นักการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก รวมทั้งรัฐบริเวณตอนเหนืออื่นๆ โดยเฉพาะนักการเมืองจากพรรคอิสลามแห่งมาเลเซีย หรือ พรรค PAS มักได้รับเชิญมาบรรยายบ่อยครั้ง เช่น ดาโต๊ะนิอับดุลอาซีซ นิมัด มุขมนตรีรัฐกลันตัน, ดาโต๊ะศรีฮัจญ์อับดุลฮาดี อาวัง ประธานพรรค PAS และอดีตนายกรัฐมนตรีรัฐตรังกานู ดาโต๊ะฮัจญ์ฟาฎิล นอร์ อดีตประธานพรรค PAS⁷⁰ รวมทั้งผู้นำคนอื่นๆ ของพรรค PAS ดังนั้นการบรรยายของบรรดานักการเมืองเหล่านี้ ส่วนหนึ่งย่อมได้รับการยอมรับจากบรรดาผู้ฟังในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากการสามารถเผยแพร่แนวความคิดศาสนานิยมให้แก่ประชาชนส่วนหนึ่งแล้ว ยังสามารถสร้างเครือข่ายในหมู่นักศาสนา ผู้นำทางสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้อีกด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มศาสนาระหว่างชาวสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กับชาวมลายูจากรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก ยังมีอีกสถานที่หนึ่งเป็นแหล่งพบปะ นั่นคือนครมังกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยเฉพาะช่วงประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในศาสนาบัญญัติของศาสนาอิสลาม⁷¹

มุมมองนักการเมืองมาเลเซียต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้

ดาโต๊ะอิบราฮิม อาลี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอิสระที่ลงสมัครโดยใช้สัญลักษณ์ของพรรคอิสลามมาเลเซีย และประธานองค์กรที่ชื่อว่า Majlis Tindakan Rakyat Kelantan เป็นอีกนักการเมืองผู้หนึ่งที่

⁶⁷ สัมภาษณ์คนเดิม

⁶⁸ สัมภาษณ์คุณมูสตาฟา นายกสมาคมผู้ประกอบการต้มยำแห่งประเทศไทยเมื่อปี 2549

⁶⁹ สัมภาษณ์นายหะซันาวารี มุฮัมหมัดอามีน (นามสมมติ) เจ้าของโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เมื่อ 28 พฤศจิกายน 2551

⁷⁰ คณะผู้วิจัยเคยพบเขาเมื่อครั้งเขาเดินทางมาประเทศไทย ที่อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา เมื่อหลายปีก่อน ปัจจุบันเขาเสียชีวิตแล้ว

⁷¹ สัมภาษณ์นายหะซันอับดุลกาเดร์ ยูโซ๊ะ (นามสมมติ) ผู้นำศาสนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อ 23 พฤศจิกายน 2551

มีความสัมพันธ์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้⁷² ในสมัยที่เขาศึกษาที่สถาบันเทคโนโลยีมาเรานั่น เขาเป็นประธานองค์การนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีมาเร โดยได้แสดงความห่วงใย ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้⁷³

สำหรับคาโต๊ะศรี สัยยิดอับดุลฮามิด อัลบาร్ อธิการบดีของมาเลเซียได้เปิดเผยว่า มาเลเซียในฐานะเป็นประธาน OIC ได้ส่งทีมงานสอบสวนเพื่อศึกษาการดำเนินงานของไทยเกี่ยวกับปัญหาภาคใต้ 2 ชุด ทีมงานสอบสวนทั้ง 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็นชุดที่เป็นทางการและอีกชุดหนึ่งเป็นชุดลับ ดังนั้นมีทั้งที่เราสามารถพูดคุยข้อมูลได้ในที่สาธารณะและมีที่เป็นความลับที่ไม่อาจเปิดเผยในที่สาธารณะได้

คาโต๊ะศรี นายิบ ตุนอับดุลราซัค ขณะดำรงตำแหน่งเป็นรองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ได้กล่าวต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ครั้งที่ 9 (9th DMDI Convention) ว่า มาเลเซียพร้อมจะช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยชาวมลายูในประเทศฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ศรีลังกา เขมร (รวมทั้งเวียดนาม) อัฟริกาใต้ และภาคใต้ของไทย เขากล่าวว่า ชาวมลายูในประเทศดังกล่าวต้องยอมรับความเป็นจริงว่า พวกเขาไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากมาเลเซียในการต่อสู้จัดตั้งรัฐชาวมลายูในประเทศเหล่านั้น มาเลเซียสามารถช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยชาวมลายูในประเทศเหล่านั้นด้านเศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยี และการลงทุน ด้วยการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการศึกษาเท่านั้นจะทำให้ชนกลุ่มน้อยชาวมลายูเหล่านั้นพ้นจากความยากจน

โครงการช่วยเหลือด้านการศึกษา ทักษะ และการบริหารมัสยิด

โครงการที่มีชื่อว่าโครงการช่วยเหลือด้านการศึกษา ทักษะ และการบริหารมัสยิด หรือ Projek Pakej Bantuan Pendidikan, Kemahiran dan Pengurusan Masjid เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้กับองค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศมาเลเซียที่มีปรีกษาชื่อว่า ตันซรี ดร. อับดุลฮามิด ออสมัน อดีตที่ปรึกษาด้านศาสนาของนายกรัฐมนตรี กิจกรรมที่ดำเนินการประกอบด้วย 2 ส่วนคือ มีการอบรมภาษามลายูกลางสำหรับครูสอนเด็กเล็ก (ตาดีกา) และผู้สนใจทั่วไป โดยดำเนินการที่สำนักงานคณะกรรมการอิสลามจังหวัดในแต่ละพื้นที่ และการนำเยาวชนจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปฝึกอาชีพในประเทศมาเลเซีย โดยไปฝึกอบรมในสถาบันการศึกษาอาชีพะของประเทศมาเลเซีย เช่น ใน Giat Mara, Institut Kemahiran Mara

สมาคมดารุลอารีฟมาเลเซีย Persatuan Kebajikan Darul 'Arif Malaysia⁷⁴

เป็นสมาคมของชาวมาเลเซีย เชื้อสายปัตตานี ซึ่งได้มีการจัดตั้งขึ้นเมื่อ 29 ตุลาคม 1982

⁷² เมื่อหลายปีก่อนคณะผู้วิจัย เคยเห็นแผ่นโปสเตอร์การเลือกตั้งของเขา ผลิดที่อำเภอสุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส

⁷³ เดลินิวส์ 21 มิถุนายน 2517

⁷⁴ ข้อมูลเผยแพร่ของสมาคม Persatuan Kebajikan Darul Arif Malaysia และ Mohd. Zafrullah Haji Arifin .1995.

Perkembangan sosio-ekonomi masyarakat Melayu Patani di bandar Kota Bharu, Kelantan : satu kajian kes melalui Persatuan Kebajikan Darul' Arif (PESAKA) B.A. Academic Exercise Universiti Malaya

สมาชิกของสมาคมมาจากชาวมาเลเซียเชื้อสายปัตตานี ปัจจุบันสมาคมนี้มีสมาชิกอยู่จำนวน 383 คน ผู้ที่เป็นประธานก่อตั้งสมาคมคือนายเต็งกูดิน บินเต็งกูบงชู เดิมสมาคมนี้จัดตั้งในนามของ Persatuan Kebajikan Darul 'Arif Kelantan ดังนั้นสมาคมนี้จึงเพียงสามารถดำเนินกิจกรรมภายในรัฐกลันตัน ต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อสมาคมเป็น Persatuan Kebajikan Darul 'Arif Malaysia เมื่อ 1 กรกฎาคม 2008 และนับตั้งแต่วันดังกล่าวสมาคมนี้ก็สามารถดำเนินกิจกรรมได้ทั่วประเทศมาเลเซีย

สมาคมได้รับการยอมรับจากรัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตันให้ขึ้นทะเบียนเป็นหนึ่งในองค์กรพัฒนาเอกชนที่สามารถขอรับการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตัน ในการดำเนินกิจกรรมทางสังคมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง สมาคมได้ร่วมกับ Task Force 2010 ซึ่งจัดตั้งโดยนายกรัฐมนตรีมาเลเซียเป็นหน่วยงานเฉพาะกิจที่ช่วยเหลือการแก้ปัญหาด้านสวัสดิการ การฝึกงาน การศึกษาของชาวสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สมาคมได้รับการขอความร่วมมือในการดำเนินโครงการกับ Task Force 2010 โดยสมาคมพร้อมจะให้ความร่วมมือโดยจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองใดๆ และการดำเนินการทางสันติวิธีของฝ่ายใด สมาคมเองกำลังรวบรวมนักศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่จะศึกษาต่อในประเทศไทย โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี

Task Force 2010

จากการประชุมระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลมาเลเซีย มีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจขึ้นมา โดยฝ่ายไทยใช้ชื่อว่า Task Force 960 และฝ่ายมาเลเซียได้ใช้ชื่อว่า Task Force 2010 สำหรับหน่วยงานเฉพาะกิจ Task Force 2010 นี้จัดตั้งขึ้นเมื่อ 8 มกราคม 2007 มีผู้อำนวยการชื่อ พลโท คาโต๊ะ วันอาบูบาการ์ โอมาร์ สำหรับการให้คำว่า Task Force 2010 ของมาเลเซียนั้น โดยตั้งเป้าหมายว่า ในปี 2010 ปัญหาภาคใต้ของประเทศไทยสามารถแก้ไขไปได้ โครงการ Task Force 2010 ที่เห็นเป็นรูปร่างคือ การรับเยาวชนจากประเทศไทย จำนวน 40 คน เข้าเรียนต่อด้านการช่วยพยาบาลที่มหาวิทยาลัยกัวลาลัมเปอร์-วิทยาลัยการแพทย์อัยล์รัฐเปรัก หรือ Universiti Kuala Lumpur-Royal College of Medicine Perak (UniKL-RCMP) นอกจากนั้นพลโท คาโต๊ะ วันอาบูบาการ์ โอมาร์ ยังได้มีการมีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นมา โดยใช้ชื่อว่า Yayasan Kebajikan dan Pendidikan untuk Selatan Thai (มูลนิธิสวัสดิการและการศึกษาเพื่อภาคใต้ประเทศไทย) มูลนิธินี้มีชื่อย่อว่า Yayasan SuTera มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ วันที่ประกาศจัดตั้งมูลนิธินี้ มีการบริจาคสมทบ เป็นเงินจำนวน 101,000 ริงกิตจากหน่วยงานองค์กรและส่วนบุคคล⁷⁵

⁷⁵ Utusan Malaysia 13 พฤศจิกายน 2007

บทที่ 6

สรุป อภิปรายบทสรุป และข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง โครงสร้างการเมืองการปกครอง รัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรัก ประเทศมาเลเซียกับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปการวิจัย

โครงสร้างการเมืองการปกครอง รัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรัก ประเทศมาเลเซียมีอิทธิพลต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นเกิดจากปัจจัยดังนี้

1. ความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์และเครือญาติ รัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรักของประเทศมาเลเซียกับจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น มีภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่เหมือนกัน มีความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์และเครือญาติ รวมทั้งมีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์เหล่านี้เกิดมาจาก 2 กรณี คือ

1.1 การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ 2 แห่ง บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย แห่งแรก คือ การเปลี่ยนแปลงเขตแดนระหว่างรัฐเปรักกับเมืองรามันห์ (จังหวัดยะลาปัจจุบัน) เกิดขึ้นในปี 1899 จากการเจรจาร่วมของคณะกรรมการร่วมระหว่างรัฐเปรักกับเมืองรามันห์ ครั้งนั้นปรากฏว่าดินแดนส่วนหนึ่งของเมืองรามันห์ได้ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐเปรัก ทำให้ดินแดนและประชาชนชาวรามันห์ส่วนที่เรียกว่า อุลูเปรัก (Ulu Perak) ปัจจุบันได้กลายเป็นชาวเปรักเชื้อสายปัตตานี (รามันห์) ส่วนแห่งที่สอง คือ เกิดจากสนธิสัญญาเองโกล-สยามปี 1909 (1909 Anglo-Siamese Treaty) จากสนธิสัญญาดังกล่าว รัฐกลันตันได้ผนวกดินแดนบริเวณอำเภอเยอลี บางส่วนของอำเภอตานะห์แมเราะห์ (รัฐกลันตัน) ในปัจจุบัน ซึ่งเดิมเป็นดินแดนเมืองระเงะหรือลือเกาะห์(Legeh) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐกลันตัน ในทางกลับกันดินแดนของรัฐกลันตันในส่วนที่เรียกว่า a small corner in northeast of Kelantan ได้กลายมาเป็นอำเภอตากใบ การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์แห่งที่สอง ทำให้ชาวระเงะหรือลือเกาะห์(Legeh)ในบริเวณอำเภอเยอลีและบางส่วนของอำเภอตานะห์แมเราะห์ได้กลายเป็นชาวกลันตันเชื้อสายปัตตานี (ระเงะ) และทำให้ชาวกลันตันในบริเวณที่เรียกว่า a small corner in northeast of Kelantan ได้กลายมาเป็นชาวนราธิวาสเชื้อสายกลันตัน

1.2 การย้ายอพยพย้ายถิ่นฐาน ชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อพยพย้ายถิ่นฐานไปยังรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรัก การย้ายถิ่นฐานเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 จนถึงปัจจุบัน ทำให้

ประชาชนดังกล่าวยังคงมีความผูกพันต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการตั้งชื่อชุมชนตนเองตามชื่อถิ่นฐานเดิมของตนเอง เช่น หมู่บ้านปัตตานี (Kg. Patani) หมู่บ้านปาดังสยาม (Kg. Padang Siam) หมู่บ้านปะนะระ (Kg. Penarik) กลุ่มชาวมาเลเซียเชื้อสายปัตตานีเหล่านี้ ส่วนหนึ่งได้รวมตัวจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มตนเอง รวมทั้งช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจพี่น้องในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตัวอย่างองค์กรเหล่านี้ เช่น สมาคมผู้ประกอบการร้านตำยาแห่งมาเลเซีย, สมาคมคารุลอarif รวมทั้งบางส่วนเข้าไปร่วมในการจัดตั้งมูลนิธิเพื่อสวัสดิการและการศึกษาภาคใต้ประเทศไทย รวมทั้งดำเนินโครงการการช่วยเหลือด้านการศึกษา ทักษะ และการบริหารมัสยิด

2. อุดมการณ์ทางการเมือง แนวความคิดทางการเมืองของประชาชนบริเวณรัฐชายทะเลฝั่งตะวันออก (East Coast) ส่วนใหญ่มีความคิดทางการเมืองแบบศาสนานิยมหรือแนวทางอนุรักษนิยม (Conservative) ดังนั้นแนวคิดทางการเมืองที่ตั้งบนพื้นฐานศาสนาหรือใช้ศาสนาเป็นแนวทางในการต่อสู้ทางการเมือง จึงมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อแนวความคิดทางการเมืองของจังหวัดชายแดนภาคใต้ การที่พรรคแนวทางศาสนาสามารถมีอำนาจในการปกครองรัฐที่ทำการวิจัย จึงมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย การที่รัฐบริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซียถูกปกครอง โดยพรรคที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกันหรือสอดคล้องกันกับพรรคที่เป็นรัฐบาลสหพันธรัฐ ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาคความมั่นคงกับประเทศไทยมากกว่ารัฐที่ถูกปกครองโดยรัฐบาลท้องถิ่นที่มาจากต่างอุดมการณ์ซึ่งยากต่อการควบคุมของรัฐบาลสหพันธรัฐ

3.อุดมการณ์ทางศาสนา ด้วยประชาชนส่วนใหญ่ของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก กับจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการนับถือศาสนาอิสลาม สำหรับผู้สนับสนุนพรรครัฐบาลสหพันธรัฐนั้น มีความคิดเสรีนิยม และชาตินิยม ดังนั้นกลุ่มนี้มักอิงความเป็นชาติพันธุ์นิยม อิงความเป็นชาติพันธุ์มลายูด้วยกัน ส่วนผู้สนับสนุนพรรคฝ่ายอุดมการณ์ศาสนานั้น มักอิงความเป็นศาสนาอิสลามนิยม ด้วยหลักการศาสนาอิสลามนั้น มีคำกล่าวว่า “มุสลิมเป็นพี่น้องกัน” ดังนั้นชาวมุสลิมจากรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักบางส่วน ด้วยมีความเป็นศาสนาและชาติพันธุ์เดียวกัน ทำให้เกิดระบบเครือญาติ จึงเกิดเห็นอกเห็นใจเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน เมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเจ็บปวดอีกฝ่ายย่อมจะเจ็บด้วย ความเป็นศาสนาและชาติพันธุ์เดียวกันนี้ เมื่ออีกฝ่ายมีความเจริญก้าวหน้ากว่า ทำให้อีกฝ่ายเกิดคำถามถึงสถานภาพของตนเอง ความด้อยกว่าของตนเอง และฝ่ายที่เจริญกว่าย่อมจะต้องยื่นมือให้ความช่วยเหลือต่อฝ่ายที่ด้อยกว่า จึงมีการช่วยเหลือชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงินชากาด, สัตว์ประเภทวัวหรือแพะเพื่อการเชือดตามพิธีกรรมทางศาสนา หรือแม้แต่การช่วยเหลือในการสร้างศาสนสถาน สถาบันการศึกษา

4. โครงสร้างการเมืองการปกครองมีผลต่อการเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา

ด้วยโครงสร้างทางการเมือง การปกครองของประเทศมาเลเซียใช้ระบบสหพันธรัฐ ดังนั้นจึงมีลักษณะของการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครอง สามารถสนองความต้องการของชุมชน ทำให้ประเทศมาเลเซียโดยเฉพาะรัฐบริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย มีการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจมากกว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นศักยภาพทางเศรษฐกิจในรัฐกลันตัน รัฐกลันตันและรัฐเปรัก จึงมีมากกว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มเอกชน จากประเทศมาเลเซียเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนสร้างอาคารเรียนขึ้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการบริจาคเงินชากาต⁷⁶ สัตว์เพื่อประกอบศาสนพิธีแก่ชาวมลายูในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัจจุบันจะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปศึกษาทางด้านศาสนาและสามัญในประเทศมาเลเซียมากขึ้น นอกจากนั้นประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเชื่อถือต่อสื่อสารมวลชนของประเทศมาเลเซีย มากกว่าสื่อสารมวลชนจากประเทศไทย

5. นโยบายของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานูและรัฐเปรักที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการศึกษา นโยบายของรัฐดังกล่าวที่ต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ปรากฏว่ามีการบันทึกเป็นนโยบาย เฉพาะสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ทั่วโลก ในบรรดารัฐดังกล่าวนี้มีรัฐกลันตัน และรัฐเปรักพรรคแนวร่วมแห่งชาติกลับมาเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา พรรคอิสลามมาเลเซียหรือพรรคปาสเป็นแกนนำของรัฐท้องถิ่น การที่พรรคนี้มีแนวความคิดค่อนข้างศาสนานิยม ทำให้มีเครือข่ายองค์กรมุสลิมอยู่ทั่วโลก แม้ไม่มีการบันทึกนโยบายของรัฐบาลท้องถิ่นเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยมุสลิมในประเทศอื่นๆ แต่ในการปฏิบัติที่ปรากฏว่ารัฐกลันตัน ซึ่งเป็นรัฐที่พรรคอิสลามมาเลเซียหรือพรรคปาสปกครองมาตลอด 18 กว่าปีแล้ว กลายเป็นฐานที่มั่นคงในการสนับสนุนช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยชาวมุสลิมในประเทศต่างๆ เช่น การช่วยเหลือชาวมุสลิมบอสเนียฮอเซโกวีนา ชาวเคชมีร์ ชาวปาเลสไตน์ สำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ด้วยสถานการณ์ไม่ถึงกับวิกฤติ ดังนั้นนโยบายของรัฐบาลท้องถิ่นรัฐกลันตันจึงมีลักษณะที่เป็นความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) มากกว่าจะเป็นการช่วยเหลือทางด้านวัตถุ (Material)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องโครงสร้างการเมือง การปกครอง และผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก กับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถอธิบายถึงความสัมพันธ์ที่มีมาอย่างยาวนานระหว่างรัฐกลันตัน รัฐเปรักกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งความสัมพันธ์ที่มีผลมาจากสิ่งต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ ด้วยประชาชนส่วนใหญ่ของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรักกับจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นชาวมลายู ดังนั้นความเป็นชาติพันธุ์เดียวกัน ทำให้เกิดระบบเครือญาติ จึงเกิดเห็นอกเห็นใจเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน เมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเจ็บปวดอีกฝ่ายย่อมจะเจ็บด้วย ความเป็นชาติ

⁷⁶ เงินที่ชาวมุสลิมต้องบริจาคตามหลักศาสนาบัญญัติ

พันธมิตรด้วยกันนี้ เมื่ออีกฝ่ายมีความเจริญก้าวหน้ากว่า ทำให้อีกฝ่ายเกิดคำถามถึงสถานภาพของตนเอง ความ
ด้อยกว่าของตนเอง และฝ่ายที่เจริญกว่าย่อมจะต้องยื่นมือให้ความช่วยเหลือต่อฝ่ายที่ด้อยกว่า

2. ความสัมพันธ์ทางศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ของรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู รัฐเปรัก และ
จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลามด้วยหลักการศาสนาอิสลามมีว่า “มุสลิมเป็นพี่น้องกัน”
ดังนั้นชาวมุสลิมจากรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก จึงมีการช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นเรื่องซากาต, สัตว์
ประเภทวัวหรือแพะเพื่อการกรูบาน หรือแม้แต่การช่วยเหลือในการสร้างมัสยิด อาคารโรงเรียนสอนศาสนา

3. โครงสร้างการเมือง การปกครอง การที่รัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก มีระบบการ
ปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federal State) มีการกระจายอำนาจ ประชาชนในท้องถิ่นรัฐดังกล่าว สามารถ
กำหนดบทบาทของตนเอง ในทางกลับกันจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระบบการปกครองแบบรัฐเดี่ยว (Unity
State) เมื่อระบบการปกครองที่แตกต่างกัน มีผลทำให้สภาพความเป็นอยู่แตกต่างกัน มีผลทำให้กลุ่มชนส่วน
หนึ่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องการประยุกต์ข้อดีของระบบการเมือง การปกครองของรัฐกลันตัน รัฐ
ตรังกานู และรัฐเปรัก จึงเกิดการเรียกร้องให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีอำนาจในการกำหนดบทบาทตนเอง
มากขึ้น (Autonomy)

4. ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

รัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก มีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์กับจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ การที่มีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ทำให้เกิดความแน่นแฟ้นด้านความสัมพันธ์ ดังนั้นเมื่อเกิด
เหตุการณ์ใดๆ ในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ความรู้สึกร่วมจึงเกิดขึ้นจากอีกฝ่ายหนึ่ง และความมีวัฒนธรรมมาอยู่ร่วม
ของทั้งสองฝ่ายก็มีส่วนหนึ่งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมระหว่างทั้งสองฝ่าย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จำเป็นที่รัฐจะต้องทำการศึกษา ข้อดีข้อเสียของระบบและโครงสร้าง การเมือง การ
ปกครองของประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะรัฐบริเวณชายแดนประเทศไทยมาเลเซีย คือรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู
และรัฐเปรัก และนำข้อดีของโครงสร้างการเมืองการปกครองของรัฐดังกล่าว มาประยุกต์ใช้ในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้

2. จำเป็นที่รัฐจะต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มี
ความเท่าเทียมหรือเหนือกว่ารัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก อันจะทำให้ประชาชนในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้มีความรู้สึกถึงความเอาใจใส่ของรัฐต่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เท่าเทียมกับประเทศา
เพื่อนบ้าน

3. จำเป็นที่รัฐต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประเทศมาเลเซีย
โดยเฉพาะรัฐที่อยู่บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย จำเป็นที่รัฐต้องทำการวิจัยเกี่ยวกับประเทศมาเลเซีย
ให้มากขึ้น ซึ่งจะสามารสร้าง ความเข้าใจและบทบาทของประเทศมาเลเซียในฐานะประเทศเพื่อนบ้านของ
ไทย

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารภาษามลายูและอังกฤษ

Alias Mohamed.1986. **Tengku Razaleigh : rintangan dan** .Kuala Lumpur :Gateway Publishing House.

Arba'iyah Mohd Noor.Naskah Salasilah Sultan Omar dan Salasilah Kesultanan Terengganu ใน Rogayah A. Hamid & Mariyam Salim.2006.**Kesultanan Melayu Terengganu**. Kuala Lumpur:Dewan Bahasa dan Pustaka.

Barbara Watson Andaya.1979.Perak : The Abode of Grace.Kuala Lumpur: Oxford University Press.

Bougas, Wayne.1994. **The Kingdom of Patani Between Thai and Malay Mandala**.Bangi:Peberbit Universiti Kebangsaan Malaysia.

Haji Mohd Salleh bin Haji Awang.1955. **Mengkaji Sejarah Terengganu** (jilid II) Singapore: Al-Ahmadiyah Press.

Ibrahim Syukri.1959. **Sejarah Kerajaan Melayu Patani**. Kota Bharu:Al-Matbaah Majlis Ugama Islam Kelantan.

Institut Tadbiran Awam Negara.1991.**Malaysia Kita**. Kuala Lumpur:Percetakan Nasional Malaysia.

International Law Book Service.2004.**Perlembagaan Persekutuan**.Kuala Lumpur.

International Law Book Services.1995.**Malaysia Kita**. Kuala Lumpur:United Print Process. Jabatan Penerangan Malaysia.2004.**Malaysia2004**.Ipoh: Percetakan Zaiton Kassim.

Habibul Izzah Ahmad.1997.**Tuan Guru Dato' Haji Nik Abdul Aziz Nik Mat : sebutir sinar di Serambi Mekah** .Academic exercise (B.A.) Jabatan Pengajian Media, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.

Hse Yun Tsiao. "Note on Tan Tan" ใน **Journal of Malayan Branch of Royal Asiatic Society** 18:2 1940

Jamhuri Badiuzzaman.1984.**Haji Abdul Hadi Awang, hamba Allah pemimpin ummah**.Kuala Lumpur : Pustaka Bunda.

Kelantan State Constitution. ไม่ปรากฏผู้พิมพ์และปีที่พิมพ์

Kamarul Zaman Haji Yusoff .2005.**PAS dalam era Mohd Asri Muda, 1965-1982**. Dissertation (M.A.) Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.

Khoo Kay Kim .1990.Negeri Sembilan : Sejarah awal dan Sistem Politiknya ใน Norazit

Selat(Ed.).**Negeri Sembilan**.Kuala Lumpur:Dewan Bahasa dan Pustaka.

Lotfi Ismail.1982.**Sejarah Malaysia 1400-1963**.Kuala Lumpur:Universiti Kebangsaan Malaysia.

Mohd Faizal Bib Md Nor.2007.**Manuskrip Biografi Tengku Razaleigh Hamzah**. Akademi Pengajian Melayu, Universiti Malaya.

Mohd Fuad Sakdan. 1999.**Asas Politik Malaysia**. Kuala Lumpur:Dewan Bahasa dan Pustaka.

Mahdi Shuid. 1998.**Pengajian Malaysia**.Petaling Jaya : Longman.

Mohd. Zafrullah Haji Arifin .1995. **Perkembangan sosio-ekonomi masyarakat Melayu Patani di bandar Kota Bharu, Kelantan : satu kajian kes melalui Persatuan Kebajikan Darul' Arif (PESAKA)** B.A. Academic Exercise Universiti Malaya.

Mahmud bin Mamat.Pondok Di Besut : Satu Tinjauan Tentang Asal Usul Kemunculannya ใ้ Abdullah Zakaria Ghazali.1984.**Terengganu dahulu dan sekarang**.Kuala Lumpur: Perbadanan Muzium Negara Malaysia.

Mohd Sayuti Omar.2007.**Siapa berhak ganti Pak Lah ?**. Kuala Lumpur:Tinta Merah.

Nik Mohamed Bin Nik Mohd. Salleh .1974. Kelantan in Trasiotion : 1889-1910.ใ้ William R. Roff ใ้ **Kelantan : Religion, Society and Politics in a Malay State**. Singapore : Oxford University Press.

Nik Mohamed bin Nik Mohd Salleh Sistem Politik dan Kesultanan Kelantan ใ้ Nik Hassan Shuhaimi bin Nik Abdul Rahman.2002 .**Kelantan zaman awal : Kajian Arkeologi dan Sejarah** . Perbadanan Muzium Negeri Kelantan.KualaLumpur:United Selangor Press.

Norulhadi Mohamad. 2006.**Tan Sri Dato' Mohd Asri bin Haji Muda : penglibatannya dalam politik Malaysia**. Dissertation (M.A.) Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, Malaysia.

Pusat Kajian Strategik.2005.**Dasar-Dasar Utama Kerajaan Negeri Kelantan**.Kota Bharu: Urusaetia Peneranga Kerajaan Negeri Kelantan.

Sharif Putera. 1999.**Sekali angin menderu:biografi Dato' Seri Amar Di Raja Tan Sri Haji Wan Mokhtar bin Ahmad**.Kuala Terengganu : Persatuan Sasterawan Terengganu (PELITA).

Shaikh Mohd. Noor Alam bin Shaikh Mohd. Hussain.1988.**Federalisme di Malaysia**. Kuala Lumpur:Dewan Bahasa dan Pustaka.

Syed Hussein Al-Attas.1989.**Revolusi Istana dan Rakyat**. Kuala Lumpur:Al-Suhaimi.

Tengku Ahmad Rithaudeen Tengku Ismail, 2000. **Tengku Ahmad Rithaudeen : his story**. Kuala Lumpur, Pelanduk Publications.

Urusetia Penerangan Kerajaan Negeri Kelantan. 1992, **Biografi YAB. Tuan Guru Hj. Nik Abdul Aziz b. Hj. Nik Mat : Menteri Besar Kelantan Darulnaim**. Kota Bharu.

Wan Nik Wan Yusof. 2006. **Islam dalam politik Malaysia : satu kritikan terhadap Islam Hadhari**. Kota Bharu : Center For Political Analysis And Strategic Development.

Zainal Abidin Ahmad. 2006. **Pengajian Malaysia**. Petaling Jaya, Selangor : Pearson Prentice Hall.

Zainal Abidin Wahid. 1982. **Sejarah Malaysia Sepintas Lalu**. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

เอกสารภาษาไทย

Ahmad Fathy Al-Fatani 2543 แปลโดย นิอับลุรากีบ บินนิฮ์สซัน **ประวัติศาสตร์ปัตตานี** สถาบันสมุทรวรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สุภางค์ จันทวานิช. ทฤษฎีสังคมวิทยา. 2551. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2536. ทฤษฎีสังคมวิทยา : การสร้าง การประเมินค่าและใช้ประโยชน์ กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

“ประกาศตั้งอำเภอสะเดาและอำเภอดากใบ” ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 26 ลงวันที่ 22 สิงหาคม ร.ศ. 128 หน้า 1107 – 1108

กรมหลวงพระยาดำรงราชานุภาพ กราบทูล รัชกาลที่ 5 กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสาร รัชกาลที่ 5 ม. 49/25 กรมหลวงดำรงราชานุภาพกราบบังคมทูล ร. 5 ที่ 26/924 ลงวันที่ 27 เมษายน ร.ศ. 123

พระหัตถเลขา ร. 5 ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เอกสารรัชกาลที่ 5 ม. 49/13 พระหัตถเลขา ร. 5 ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ ทรงตอบหนังสือที่ 119/4149 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม ร.ศ. 125

หนังสือพิมพ์และวารสาร

Utusan Malaysia ฉบับ 13 พฤศจิกายน 2007

Utusan Malaysia ฉบับ 29 มิถุนายน 2007

Berita Harian ฉบับ 3 ตุลาคม 2008

Harakah ฉบับ 27 กันยายน 2005

Utusan Malaysia ฉบับ 20 พฤศจิกายน 2005
Berita Harian ฉบับ 10 กุมภาพันธ์ 2009
Berita Harian ฉบับ 5 กุมภาพันธ์ 2009
Harakah ฉบับ 3 กรกฎาคม 2007
Berita Harian ฉบับ 13 มกราคม 2009
Warta Gapena ฉบับ October 2001
Warta Gapena ฉบับ October 2005
เดลินิวส์ 21 มิถุนายน 2517

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

นายนิอับดุลรากีบ บินนิฮัสซัน

Mr. Nik Abdul Rakib Bin Nik Hassan

เลขหมายประชาชน

3 9603 00076 01 7

เพศ ชาย

วัน เดือน ปีเกิด 29 ธันวาคม 2503

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์

สถานที่ทำงาน

แผนกวิชามลายูศึกษา ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

โทรศัพท์สำนักงาน 073-3928-50 ต่อ 3026 โทรศัพท์มือถือ 089-4639211, 084-6313648

แฟกซ์ 073-312232

E-mail: nikrakib@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ศศ.บ.(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

M.A. (Malay Studies) University of Malaya, Malaysia.

กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขา Malay Studies University of Malaya, Malaysia

สาขาชำนาญการ การเมืองการปกครองประเทศมาเลเซีย ศิลปะ วัฒนธรรมมลายู

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

หัวหน้าโครงการวิจัย

- โครงการวิจัยการศึกษาวิถีชีวิตชาวเล : ศึกษากรณีเปรียบเทียบชาวมอแกน ฝั่งทะเลอันดามันกับชาวบาเจาะ รัฐซาบะห์ ประเทศมาเลเซีย แหล่งทุน โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

- โครงการศึกษาวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ศึกษาประวัติศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา แหล่งทุน สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ

- ประวัติศาสตร์ปัตตานี แปลและเรียบเรียงจากต้นฉบับภาษามลายูของนายอาหมัด ฟัดี อัล-ฟาตานี แหล่งทุน โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

- ขบวนการอาจะห์เสรี แปลและเรียบเรียงจากต้นฉบับภาษาอินโดเนเซียของนายเนตา เอ็ส. ปาเน แหล่งทุน โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

- โครงสร้างการเมืองการปกครอง กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก กับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

- ความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย แหล่งทุน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

- Examining the Impact of and Responses to Globalization of Selected Communities in the Philippines and Thailand แหล่งทุน SEASREP สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย

- โครงการมลายูปัตตานี : ชาติพันธุ์ อัตลักษณ์ และการเปลี่ยนแปลง แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย

- เรื่อง : โครงการแนวทางการจัดสวัสดิการ การกำหนดค่าธรรมเนียมที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจให้แรงงานร้านอาหารไทย ผันเข้าสู่ระบบการจ้างแรงงานต่างด้าวของมาเลเซียอย่างถูกกฎหมาย แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย

นักวิจัยร่วม

นายชวาวิ ปะดาอาหมิน

Mr. Sawawee Padaamin

เลขหมายประชาชน 3-9405-00122-49-7

เพศ ชาย

วัน เดือน ปีเกิด 19 กุมภาพันธ์ 2520

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์

สถานที่ทำงาน

แผนกวิชามลายูศึกษา ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
โทรศัพท์สำนักงาน 073-3928-50 ต่อ 3026 โทรศัพท์มือถือ 089-5983007
แฟกซ์ 073-312232 E-mail: wee_kbsm@yahoo.com

ประวัติการศึกษา

ศศ.บ.(ภาษามลายู) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
M.A. (Malay Studies) University of Malaya, Malaysia.
สาขาชำนาญการ ประวัติศาสตร์ประเทศมาเลเซีย ศิลปะ วัฒนธรรมมลายู

- โครงสร้างการเมืองการปกครอง กลุ่มผู้นำทางการเมืองในรัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเปรัก กับอิทธิพลที่มีต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้ แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย
 - ความสัมพันธ์เชิงชาติพันธุ์บริเวณชายแดนประเทศไทย-มาเลเซีย แหล่งทุน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย
 - โครงการมลายูปัตตานี : ชาติพันธุ์ อัตลักษณ์ และการเปลี่ยนแปลง แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย
 - โครงการจัดทำพจนานุกรมภาษามลายูถิ่น-ภาษาไทย แหล่งทุน มูลนิธิเอเชีย สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย
 - โครงการจัดทำพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ภาษามลายูถิ่น-ภาษาไทย แหล่งทุน NECTEC สถานภาพการวิจัย : ผู้ร่วมวิจัย